

Standardi Ndërkombëtar i Raportimit Financiar 19

Filialet pa Përgjegjësi Publike: Dhënia e Informacioneve Shpjeguese

Objektivi

- 1 SNRF 19 *Filialet pa Përgjegjësi Publike: Dhënia e Informacioneve Shpjeguese* specifikon kërkesat për dhënie informacionesh shpjeguese që një njësi ekonomike lejohet të zbatojë në vend të kërkesave për dhënie informacionesh shpjeguese të Standardeve të tjera të Kontabilitetit SNRF.

Realizimi i objektivit

- 2 Njësia ekonomike që zgjedh të zbatojë këtë Standard zbaton kërkesat e Standardeve të tjera të Kontabilitetit SNRF, me përjashtim të kërkesave për dhënie informacionesh shpjeguese. Në vend të tyre, njësia ekonomike zbaton kërkesat e këtij Standardi.
- 3 Prandaj, përveçse kur specifikohet ndryshe (shih paragrafin 4) njësia ekonomike kur zbaton këtë Standard nuk duhet të kërkesat për dhënie informacionesh shpjeguese të Standardeve të tjera të Kontabilitetit SNRF dhe as të bëjë ndonjë deklaratë apo referim lidhur me ato kërkesa për dhënie informacionesh shpjeguese. Për shembull, paragrafi 35 i SNK 12 *Tatimet mbi të Ardhurat* përmban kërkesat në lidhje me kriterin për njohjen e aktivitetit për tatime të shtyra që lind nga mbartja e humbjeve tatimore të papërdorura dhe i tatimeve të zbritshme. Paragrafi mbyllet me 'në këto rrethana, paragrafi 82 kërkon dhënien e informacionit shpjegues për shumën e aktivitetit tatimor të shtyrë dhe natyrën e evidencës që mbështet njohjen e tij'. Njësia ekonomike që zbaton këtë Standard nuk do të zbatonte paragrafin 82 të SNK 12. Një njësi ekonomike e tillë nuk ka nevojë të zbatojë fjalinë në mbyllje të paragrafit 35 të SNK 12 në lidhje me paragrafin 82.
- 4 Pavarësisht paragrafëve 2-3:
 - (a) kërkesat për dhënie informacionesh shpjeguese në Standardet e tjera të Kontabilitetit SNRF që mbeten të zbatueshme për njësinë ekonomike që zbaton këtë Standard specifikohen në këtë Standard.
 - (b) nëse njësia ekonomike që zbaton këtë Standard zbaton edhe SNRF 8 *Segmentet e Shfrytëzimit*, SNRF 17 *Kontratat e Sigurimeve* ose SNK 33 *Fitimet për Aksion*, ajo do të zbatojë të gjitha kërkesat për dhënie informacionesh shpjeguese në këto Standarde.
 - (c) një Standard i Kontabilitetit SNRF i ri ose i ndryshuar mund të përfshijë kërkesa për dhënie informacionesh shpjeguese gjatë tranzicionit të njësive ekonomike tek ai Standard (dispozita kalimtare). Çdo lehtësi në dispozicion të njësive ekonomike, që zbaton këtë Standard, nga kërkesat për dhënie informacionesh shpjeguese gjatë tranzicionit të njësive ekonomike tek ai Standard i ri apo i ndryshuar, do të paraqitet në Standardin e ri apo të ndryshuar të Kontabilitetit SNRF.
- 5 Në pajtim me paragrafin 19 të SNRF 18 *Paraqitja dhe Dhënia e Informacioneve Shpjeguese në Pasqyrat Financiare*, njësia ekonomike që zbaton këtë Standard nuk ka nevojë të sigurojë dhënie informacionesh shpjeguese specifike të kërkuara nga ky Standard nëse informacioni që rezulton nga kjo dhënie informacionesh shpjeguese nuk do të ishte material.
- 6 Njësia ekonomike duhet të marrë në konsideratë dhënien e informacioneve shpjeguese shtesë nëse vetëm pajtueshmëria me kërkesa të caktuara në këtë Standard nuk është e mjaftueshme për t'u mundësuar përdoruesve të pasqyrave financiare të kuptojnë ndikimin e transaksioneve, si dhe të ngjarjeve dhe kushteve të tjera, në pozicionin financiar dhe performancën financiare të saj.

Objekti

- 7 Një njësi ekonomike mund të zgjedhë të zbatojë këtë Standard për pasqyrat financiare të saj të konsoliduara, të veçanta apo individuale nëse dhe vetëm nëse në fund të periudhës raportuese:
 - (a) ajo është një filial;
 - (b) ajo nuk ka përgjegjësi publike (shih paragrafët 11–12); dhe
 - (c) ajo ka një njësi ekonomike mëmë përfundimtare ose ndërmjetëse e cila harton pasqyra financiare të konsoliduara për përdorim publik që janë në pajtim me Standardet e Kontabilitetit SNRF.

- 8 Termat 'filial' dhe 'grup' përkufizohen në Shtojcën A të SNRF 10 *Pasqyrat Financiare të Konsoliduara*.
- 9 Një njësi ekonomike mëmë e ndërmjetme vlerëson përshtatshmërinë e saj për të zbatuar këtë Standard në pasqyrat financiare individuale të saj, pavarësisht nëse njësitë e tjera ekonomike të grupit, ose grupi në tërësi, kanë përgjegjësi publike.
- 10 Njësia ekonomike mëmë e ndërmjetme, që nuk ka përgjegjësi publike dhe plotëson kushtet e tjera të përshtatshmërisë në paragrafin 7, mund të zbatojë këtë Standard në pasqyrat financiare individuale të saj edhe nëse nuk e zbaton këtë Standard në pasqyra financiare të konsoliduara të saj.
- 11 Një njësi ekonomike ka përgjegjësi publike nëse:
- (a) instrumentet e saj të borxhit apo të kapitalit neto tregtohen në një treg publik ose ajo është në proces emetimi të instrumenteve të tillë për tregtim në një treg publik (një bursë vendase ose e huaj ose në tregun jashtë bursës, duke përfshirë tregjet lokale dhe rajonale); ose
 - (b) ajo mban aktive në cilësinë e të besueshmit për një grup të gjerë të palëve të treta si një nga bizneset e saj primare (për shembull, shpesh bankat, unionet e kreditit, shoqëritë e sigurimit, tregtarët/agjentët e letrave me vlerë, fondet e përbashkëta dhe bankat e investimeve e përmbushin këtë kriter të dytë).
- 12 Disa njësi ekonomike mund të mbajnë aktive në cilësinë e të besueshmit për një grup të gjerë të palëve të treta, sepse ata mbajnë dhe menaxhojnë burimet financiare që u janë besuar atyre nga klientët, konsumatorët ose anëtarët që nuk janë të përfshirë në drejtimin e njësisë ekonomike. Gjithsesi, nëse ata e bëjnë këtë për arsye rastësore për një biznes primar (për shembull, siç mund të jetë rasti i agentëve të udhëtimit ose të pasurive të paluajtshme, i shkollave, i organizatave të bamirësisë, i sipërmarrjeve kooperative që kërkojnë një depozitim emëror anëtarësie dhe shitësit që marrin pagesa si paradhënie për shpërndarjen e të mirave dhe shërbimeve të tilla si shoqëritë e shërbimeve publike), kjo nuk i bën ata të kenë përgjegjësi publike.

Zgjedhja ose revokimi i zgjedhjes për zbatimin e këtij Standardi

- 13 Një njësi ekonomike që zgjedh të zbatojë këtë Standard në një periudhë raportuese mundet që më vonë të revokojë këtë zgjedhje. Njësia ekonomike mund të zgjedhë të zbatojë këtë Standard më shumë se një herë—për shembull, një njësi ekonomike që ka zbatuar këtë Standard në një periudhë të mëparshme, por jo në periudhën menjëherë paraardhëse, mund të zgjedhë të zbatojë këtë Standard në periudhën aktuale.
- 14 Njësia ekonomike që zbaton këtë Standard në periudhën raportuese aktuale, por jo në periudhën menjëherë paraardhëse, duhet të japë informacion krahasues (d.m.th. informacion për periudhën paraardhëse) për të gjitha shumatat e raportuara në pasqyrat financiare të periudhës aktuale, përveçse kur ky Standard ose një Standard tjetër i Kontabilitetit SNRF lejon ose kërkon ndryshe. Njësia ekonomike duhet të përfshijë informacion krahasues për informacionin tregues dhe përshkruar kur ai është i nevojshëm për të kuptuar pasqyrat financiare të periudhës aktuale.
- 15 Njësia ekonomike që zbaton këtë Standard në periudhën raportuese paraardhëse—por zgjedh të mos (ose nuk është më e përshtatshme për të) zbatojë atë në periudhën aktuale dhe vijon të zbatojë Standardet e Kontabilitetit SNRF—do të japë informacion krahasues për periudhën paraardhëse për të gjitha shumatat e raportuara në pasqyrat financiare të periudhës aktuale, përveçse kur një Standard tjetër i Kontabilitetit SNRF lejon ose kërkon ndryshe. Njësia ekonomike duhet të përfshijë informacion krahasues për informacionin tregues dhe përshkruar kur ai është i nevojshëm për të kuptuar pasqyrat financiare të periudhës aktuale. Fakti që ky Standard nuk kërkon dhënie informacionesh shpjeguese për shumatat e periudhës paraardhëse për disa zëra për të cilët jepet informacion shpjegues në periudhën aktuale, nuk është arsye për të hequr informacionin krahasues për këto zëra.
- 16 Kërkesat për ndryshimet në politikat kontabël në SNK 8 *Baza e Përgatitjes së Pasqyrave Financiare* nuk zbatohen për zgjedhjen ose revokimin e zgjedhjes për zbatimin e këtij Standardi.

Ndërveprimi me SNRF1 Zbatimi për Herë të Parë i Standardeve Ndërkombëtare të Raportimit Financiar

- 17 Një njësi ekonomike zbaton SNRF 1 *Zbatimi për Herë të Parë i Standardeve Ndërkombëtare të Raportimit Financiar* kur përgatit pasqyrat financiare të para të saj sipas SNRF-ve, ose kur lejohet ta bëjë këtë në zbatim të paragrafit 4A të SNRF 1. Njësia ekonomike, që zbaton këtë Standard kur përgatit pasqyrat e para financiare sipas SNRF-ve, duhet të zbatojë kërkesat për dhënie informacionesh shpjeguese në paragrafët

21–30 të këtij Standardi në vend të kërkesave për dhënie informacionesh shpjeguese në paragrafët 23–33 të SNRF 1.

- 18 Zgjedhja ose revokimi i zgjedhjes për zbatimin e të këtij Standardi në vetvete nuk sjell që njësia ekonomike të plotësojë përkufizimin e zbatuesit për herë të parë të Standardeve të Kontabilitetit SNRF në SNRF 1. Për shembull, një njësi ekonomike që zbaton Standardet e Kontabilitetit SNRF, por jo këtë Standard, në periudhën raportuese menjëherë paraardhëse dhe që zbaton këtë Standard në periudhën aktuale nuk është zbatuese për herë të parë e Standardeve të Kontabilitetit SNRF dhe nuk duhet të zbatohet SNRF 1 në periudhën aktuale.
- 19 Në mënyrë të ngjashme, një njësi ekonomike që revokon zgjedhjen e zbatimit të këtij Standardi në periudhën raportuese aktuale nuk zbaton SNRF 1 në periudhën aktuale nëse, në periudhën menjëherë paraardhëse, ajo ka dhënë një deklaratë të qartë dhe pa rezerva të pajtueshmërisë me Standardet e Kontabilitetit SNRF siç kërkohej nga paragrafi 20.

Kërkesat për dhënie informacionesh shpjeguese

Pajtueshmëria me Standardet e Kontabilitetit SNRF

- 20 Njësia ekonomike, pasqyrat financiare të së cilës janë në pajtim me Standardet e Kontabilitetit SNRF dhe kërkesat e këtij Standardi, duhet të bëjë një deklaratë të qartë dhe pa rezerva të kësaj pajtueshmërie në shënimet shpjeguese. Njësia ekonomike që zbaton këtë Standard duhet të deklarojë që ka zbatuar këtë Standard, si pjesë e deklaratës pa rezerva. Njësia ekonomike që zbaton këtë Standard nuk mund të cilësojë se pasqyrat financiare janë në pajtim me Standardet e Kontabilitetit SNRF, përveçse kur njësia ekonomike është në pajtim me kërkesat e këtij Standardi dhe me të gjitha kërkesat e zbatueshme në Standardet e tjera të Kontabilitetit SNRF.

SNRF 1 Zbatimi për Herë të Parë i Standardeve Ndërkombëtare të Raportimit Financiar

Shpjegimi i tranzicionit tek Standardet e Kontabilitetit SNRF

- 21 Njësia ekonomike duhet të shpjegojë sesi ka ndikuar kalimi nga PPPK-të e mëparshme në Standardet e Kontabilitetit SNRF, në pozicionin e saj financiar të raportuar, në performancën financiare dhe flukset e mjeteve monetare.
- 22 Njësia ekonomike që ka zbatuar Standardet e Kontabilitetit SNRF në një periudhë të mëparshme, siç përshkruhet në paragrafin 4A të SNRF, do të japë informacion shpjegues për:
- (a) arsyen e ndalimit të zbatimit të Standardeve të Kontabilitetit SNRF; dhe
 - (b) arsyen e rifillimit të zbatimit të Standardeve të Kontabilitetit SNRF.
- 23 Nëse njësia ekonomike, në përputhje me paragrafin 4A të SNRF 1, nuk zgjedh të zbatohet SNRF 1, ajo do të shpjegojë arsyet për zgjedhjen e zbatimit të Standardeve të Kontabilitetit SNRF sikur të mos kishte ndaluar kurrë së zbatuari Standardet e Kontabilitetit SNRF.

Rakordimet

- 24 Për të qenë në pajtim me paragrafin 21, pasqyrat e para financiare të njësisë ekonomike sipas Standardeve të Kontabilitetit SNRF duhet të përfshijnë:
- (a) rakordimet e kapitalit të saj neto të raportuar sipas PPPK-ve të mëparshëm me kapitalin neto sipas Standardeve të Kontabilitetit SNRF për të dyja:
 - (i) data e tranzicionit në SNRF-të; dhe
 - (ii) fundin e periudhës më të fundit, të paraqitur në pasqyrat financiare vjetore më të fundit të njësisë ekonomike, në përputhje me PPPK-të e mëparshme.
 - (b) një rakordim të totalit të të ardhurave gjithëpërfshirëse të saj të raportuara sipas Standardeve të Kontabilitetit SNRF për periudhën më të fundit në pasqyrat financiare vjetore më të fundit të njësisë ekonomike. Pika e nisjes për këtë rakordim do të jetë totali i të ardhurave gjithëpërfshirëse në përputhje me PPPK-të e mëparshme për të njëjtën periudhë ose, nëse njësia ekonomike nuk e ka raportuar këtë total, fitimi ose humbja sipas PPPK-ve të mëparshme.

- 25 Nëse njësia ekonomike vihet në dijeni të gabimeve të bëra sipas PPPK-ve të mëparshme, në rakordimet e kërkuara nga paragrafi 24, ajo duhet të bëjë dallimin e korrigjimit të këtyre gabimeve nga ndryshimet në politikat kontabël.
- 26 Nëse gjatë periudhës së mbuluar nga pasqyrat e saj financiare të para sipas Standardeve të Kontabilitetit SNRF, njësia ekonomike ndryshon politikat kontabël ose përdorimin e përjashtimeve të parashikuara në SNRF 1, ajo do të shpjegojë ndryshimet midis raportit të parë financiar të ndërmjetëm sipas SNRF-ve dhe pasqyrave të para financiare sipas SNRF-ve, në përputhje me paragrafin 21 dhe do të përditësojë rakordimet e kërkuara nga paragrafi 24.
- 27 Nëse njësia ekonomike nuk ka paraqitur pasqyra financiare për periudhat e mëparshme, pasqyrat e para financiare, sipas SNRF-ve duhet të japin informacion shpjegues për këtë fakt.

Raportet financiare të ndërmjetme

- 28 Për të qenë në pajtim me paragrafin 21, nëse njësia ekonomike paraqet një raport financiar të ndërmjetëm sipas SNK 34 *Raportimi Financiar i Ndërmjetëm* për pjesë të periudhës së mbuluar nga pasqyrat e para financiare sipas SNRF-ve, ajo do të plotësojë kërkesat e SNK 34, përveçse kur kërkohet ndryshe, si edhe kërkesat në vijim:
- (a) çdo raport i tillë financiar i ndërmjetëm, nëse njësia ekonomike ka paraqitur një raport financiar të ndërmjetëm për periudhën e ndërmjetme të krahasueshme të vitit financiar menjëherë paraardhës, do të përfshijë rakordimin e:
 - (i) kapitalit neto të saj sipas PPPK-ve të mëparshme në fund të asaj periudhe të ndërmjetme të krahasueshme me kapitalin neto sipas Standardeve të Kontabilitetit SNRF në atë datë; dhe
 - (ii) një rakordim të totalit të saj të të ardhurave gjithëpërfshirëse në përputhje me Standardet e Kontabilitetit SNRF për atë periudhë të ndërmjetme të krahasueshme (aktuale dhe nga fillimi i vitit deri në datën e raportimit). Pika e nisjes për këtë rakordim duhet të jetë totali i të ardhurave gjithëpërfshirëse sipas PPPK-ve të mëparshme për të njëjtën periudhë ose, nëse njësia ekonomike nuk e ka raportuar këtë total, fitimi ose humbja sipas PPPK-ve të mëparshme.
 - (b) përveç rakordimeve që kërkohen nga (a) raporti financiar i ndërmjetëm i parë i njësisë ekonomike sipas SNK 34 për pjesën e periudhës së mbuluar nga pasqyrat financiare të parat sipas Standardeve të Kontabilitetit SNRF, duhet të përfshijë rakordimet e përshkruara në paragrafin 24 (plotësuar me detajet e kërkuara nga paragrafi 25) ose një referencë e kryqëzuar me një dokument tjetër të publikuar që përfshin këto rakordime; dhe
 - (c) nëse njësia ekonomike ndryshon politikat kontabël ose përdorimin e saj të përjashtimeve të parashikuara në SNRF 1, ajo duhet të shpjegojë ndryshimet në këtë raport financiar të ndërmjetëm në përputhje me paragrafin 21 dhe duhet të përditësojë rakordimet e kërkuara nga (a)–(b).
- 29 Nëse një njësi ekonomike zbatuese për herë të parë, nuk ka dhënë në pasqyrat financiare vjetore më të fundit sipas PPPK-ve të mëparshme, informacione shpjeguese që janë materiale për të kuptuar periudhën e ndërmjetme aktuale, raporti financiar i ndërmjetëm i saj duhet të japë shpjegime për këtë informacion ose të përfshijë një referencë të kryqëzuar tek një dokument tjetër i publikuar që e përmban atë.

Kërkesat për dhënie informacionesh shpjeguese në SNRF 1 që mbeten të zbatueshme

- 30 Nëse njësia ekonomike zbaton paragrafin D2 të SNRF 1, ajo do të zbatojë kërkesat për dhënie informacionesh shpjeguese të atij paragrafi.

SNRF 2 *Pagesa të bazuara në Aksione*

- 31 Njësia ekonomike jep si informacion shpjegues:
- (a) një përshkrim të çdo lloji marrëveshjeje të pagesës të bazuar në aksione që ka ekzistuar në çdo kohë gjatë periudhës raportuese, duke përfshirë afatet dhe kushtet e përgjithshme të çdo marrëveshjeje, siç janë kërkesat e kushtëzimit, kohëzgjatja maksimale e opsioneve të dhëna, si dhe mënyra e shlyerjes (në mjete monetare ose në kapital neto). Njësia ekonomike mund ta grupojë këtë informacion për llojet kryesisht të ngjashme të marrëveshjeve për pagesa të bazuara në aksione.

- (b) numrin dhe mesataren e ponderuar të çmimit të ushtrimit të opsioneve në aksion, për secilin nga grupet në vijim të opsioneve:
 - (i) gjendjen e papaguar në fillim të periudhës raportuese;
 - (ii) dhënë gjatë periudhës;
 - (iii) humbur gjatë periudhës;
 - (iv) ushtruar gjatë periudhës;
 - (v) skaduar gjatë periudhës;
 - (vi) gjendjen e papaguar në fund të periudhës; dhe
 - (vii) të ushtrueshme në fund të periudhës.
- 32 Njësia ekonomike do të japë informacion shpjegues, që u mundëson përdoruesve të pasqyrave financiare të kuptojnë sesi është përcaktuar vlera e drejtë e mallrave ose shërbimeve të përfituara, apo vlera e drejtë e instrumenteve të kapitalit neto të dhëna gjatë periudhës.
- 33 Për marrëveshjet e pagesave të bazuara në aksione, që janë ndryshuar gjatë periudhës, njësia ekonomike do të japë një shpjegim të këtyre ndryshimeve.
- 34 Njësia ekonomike jep si informacion shpjegues:
 - (a) shpenzimet gjithsej të njohura për periudhën raportuese që vijnë nga transaksione për pagesa të bazuara në aksione në të cilat mallrat ose shërbimet e marra nuk plotësojnë kriteret e njohjes si aktive dhe prandaj janë njohur menjëherë si shpenzime; dhe
 - (b) vlerën kontabël neto totale në fund të periudhës raportuese për detyrimet që lindin nga transaksionet e pagesave të bazuara në aksione.

SNRF 3 *Kombinime Biznesi*

- 35 Blerësi duhet të japë informacion shpjegues, për çdo kombinim biznesi që bëhet gjatë periudhës raportuese:
 - (a) emrin dhe një përshkrim të njësisë ekonomike të blerë;
 - (b) datën e blerjes;
 - (c) përqindjen e interesave të kapitalit me të drejtë vote të blera;
 - (d) një përshkrim cilësor të faktorëve që përbëjnë emrin e mirë të njohur, të tilla si sinergjitë e pritura nga operacionet e kombinuara të të blerit dhe blerësit, aktivet jomateriale që nuk kualifikohen për t'u njohur veçmas apo faktorë të tjerë;
 - (e) vlerën e drejtë të shumës totale të transferuar në datën e blerjes dhe një përshkrim të përbërësve të kësaj shume, të tillë si:
 - (i) mjete monetare;
 - (ii) aktive të tjera materiale ose jomateriale, përfshirë një biznes ose filial të blerësit;
 - (iii) detyrimet e ndodhura, për shembull, një detyrim për një shumë të kushtëzuar; dhe
 - (iv) interesat e kapitalit neto të blerësit;
 - (f) për marrëveshje mbi shumën e kushtëzuar dhe aktive për dëmshpërblim:
 - (i) shumën e njohur në datën e blerjes; dhe
 - (ii) një përshkrim të marrëveshjes dhe bazës për përcaktimin e shumës së pagesës;
 - (g) shumën e njohura në datën e blerjes për secilën klasë të aktiveve të blera dhe detyrimeve të marra përsipër;
 - (h) informacionin e kërkuar nga paragrafi 259 nëse një detyrim i kushtëzuar nuk është njohur për shkak se vlera e tij e drejtë nuk mund të matet me besueshmëri;
 - (i) shumën e çdo fitimi të njohur në përputhje me paragrafin 34 të SNRF 3 *Kombinime Biznesi* dhe nënzhërit në pasqyrën e të ardhurave gjithëpërfshirëse në të cilin fitimi është i njohur në rastin e një blerjeje me okazion; dhe
 - (j) për çdo kombinim biznesi në të cilën blerësi mban më pak se 100 përqind të interesave kapitalit neto të të blerit në datën e blerjes:
 - (i) shumën e interesave jokontrolluese të njohura në datën e blerjes dhe bazën e matjes për atë shumë; dhe

- (ii) për çdo interes jokontrollues matur me vlerën e drejtë, teknikën (at) e vlerësimit dhe të dhënat thelbësore të përdorura për të matur atë vlerë.
- 36 Për secilën periudhë raportuese pas datës së blerjes deri kur shoqëria arkëton, shet ose përndryshe humbet të drejtën e një aktivi të kushtëzuar me pagesë apo deri sa njësia ekonomike shlyen një detyrim të kushtëzuar me pagesë ose detyrimi është anuluar ose skadon, blerësi do të japë informacione shpjeguese:
- (a) për çdo ndryshim në shumat e njohura, duke përfshirë edhe ndonjë diferencë që del gjatë shlyerjes; dhe
 - (b) për teknikën e vlerësimit dhe modelin kryesor të të dhënave të përdorura për të matur pagesën e kushtëzuar.
- 37 Një blerës do të japë informacion shpjegues për rakordimin (nuk kërkohet informacion krahasues) e vlerës kontabël neto të emrit të mirë në fillim dhe në fund të periudhës raportuese, duke treguar veças:
- (a) emrin e mirë shtesë të njohur gjatë periudhës raportuese, me përjashtim të emrit të mirë të përfshirë në një grup të nxjerrë jashtë përdorimit që, në blerje, plotëson kriteret për t'u klasifikuar si i mbajtur për shitje në përputhje me SNRF 5 *Aktivet Afatgjata që Mbahen për Shitje dhe Operacionet jo të Vijueshme*;
 - (b) emrin e mirë të përfshirë në një grup të nxjerrë jashtë përdorimit të klasifikuar si i mbajtur për shitje në përputhje me SNRF 5 dhe emrin e mirë të rregjistruar gjatë periudhës raportuese pa u përfshirë më parë në një grup të nxjerrë jashtë përdorimit të klasifikuar si i mbajtur për shitje;
 - (c) humbjet nga zhvlerësimi të njohura gjatë periudhës raportuese në përputhje me SNK 36 *Zhvlerësimi i Aktiveve*; dhe
 - (d) çdo ndryshim tjetër në vlerën kontabël neto gjatë periudhës raportuese.

SNRF 5 Aktive Afatgjata të Mbajtura për Shitje dhe Veprimtaritë e Ndërprera

- 38 Njësia ekonomike duhet të japë si informacion shpjegues, në shënimet e periudhës raportuese në të cilën një aktiv afatgjatë (ose grup i nxjerrë jashtë përdorimit) është klasifikuar ose si i mbajtur për shitje ose si i shitur:
- (a) përshkrimin e aktivit afatgjatë (ose grupit të nxjerrë jashtë përdorimit);
 - (b) përshkrimin e fakteve dhe rrethanave të shitjes ose që ka çuar në daljen e pritshme të aktiveve, si dhe mënyrën dhe kohën e pritshme të kësaj nxjerrjeje jashtë përdorimit të aktiveve; dhe
 - (c) nëse zbatohet, segmentin raportues në të cilin aktivi afatgjatë (ose grupi i nxjerrë jashtë përdorimit) është paraqitur në përputhje me SNRF 8.
- 39 Nëse zbatohet paragrafi 26 i SNRF 5 apo paragrafi 29 i SNRF 5, njësia ekonomike jep informacion shpjegues në periudhën raportuese të vendimit për të ndryshuar planin për të shitur aktivin afatgjatë (ose grupin e nxjerrë jashtë përdorimit), një përshkrim të fakteve dhe rrethanave që çuan në këtë vendim dhe efektet e vendimit në rezultatet e operacioneve të periudhës dhe çdo periudhë të mëparshme të paraqitur.

Kërkesat për dhënie informacionesh shpjeguese në SNRF 5 që mbeten të zbatueshme

- 40 Njësia ekonomike do të zbatojë kërkesat për dhënie informacionesh shpjeguese të paragrafëve 12, 13, 33(a), 33(c) dhe 34 të SNRF 5. Referimi të paragrafi 33 në paragrafin 13 të SNRF 5 duhet të lexohet nga njësia ekonomike si referim të paragrafët 33(a) dhe 33(c) të SNRF 5.

SNRF 6 Kërkimet për Burime Minerare dhe Vlerësimi i tyre

- 41 Njësia ekonomike duhet të trajtojë kërkimin dhe vlerësimin e aktiveve si një klasë të veçantë aktivesh dhe duhet të japë informacionet shpjeguese të kërkuara ose nga paragrafët 200–202 (poshtë nëntitullit SNK 16 *Aktivet Afatgjata Materiale*), ose paragrafët 263–266 (poshtë nëntitullit SNK 38 *Aktivet Jomateriale*), në përputhje me mënyrën sesi janë klasifikuar aktivet.

SNRF 7 *Instrumentet Financiarë: Dhënie Informacionesh Shpjeguese*

- 42 Paragrafët 3–5D të SNRF 7 *Instrumentet Financiarë: Dhënie Informacionesh Shpjeguese* paraqesin objektin e SNRF 7, d.m.th. instrumentet financiarë, kontratat për të blerë ose shitur element jo-financiar dhe të drejtat për të cilat zbatohen kërkesat për dhënie informacionesh shpjeguese në SNRF 7. Njësia ekonomike që zbaton këtë Standard do të zbatojë paragrafët 3–5D të SNRF 7 për të përcaktuar objektin e kërkesave për dhënie informacionesh shpjeguese në paragrafët 43–73. Referencat në:
- (a) paragrafin 3(a) të SNRF 7 për kërkesat për dhënie informacionesh shpjeguese në SNRF 13 *Matja me Vlerën e Drejtë* duhet të lexohen nga njësia ekonomike si referime të paragrafët 95–97; dhe
 - (b) paragrafin 5A të SNRF 7 për kërkesat për dhënie informacionesh shpjeguese në paragrafët 35A–35N të SNRF 7 duhet të lexohen nga njësia ekonomike si referime të paragrafët 65–71;
- 43 Njësia ekonomike do të japë informacione shpjeguese që u jep mundësi përdoruesve të pasqyrave të saj financiare të vlerësojnë rëndësinë e instrumenteve financiarë për pozicionin financiar dhe performancën e saj.

Kategoritë e aktiveve financiare dhe detyrimeve financiare

- 44 Vlera kontabël (neto) e secilës prej kategorive vijuese, siç përcaktohet në SNRF 9 *Instrumentet Financiarë*, duhet të paraqitet ose në pasqyrën e pozicionit financiar ose të jepet si informacion shpjegues në shënimet:
- (a) aktivet financiare të matura me vlerën e drejtë përmes fitimit ose humbjes;
 - (b) detyrimet financiare me vlerë të drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes, duke treguar veçmas:
 - (i) ato të përcaktuara si të tilla në njohjen fillestare në përputhje me paragrafin 4.2.2 të SNRF 9 ose më pas në përputhje me paragrafin 6.7.1 të SNRF 9; dhe
 - (ii) ato që plotësojnë përkufizimin si të mbajtura për tregtim në SNRF 9;
 - (c) aktivet financiare të matura me koston e amortizuar;
 - (d) detyrimet financiare të matura me koston e amortizuar; dhe
 - (e) aktivet financiare të matura me vlerën e drejtë nëpërmjet të ardhurave të tjera gjithëpërfshirëse, duke treguar veçmas:
 - (i) aktivet financiare të matur me vlerën e drejtë nëpërmjet të ardhurave të tjera gjithëpërfshirëse në përputhje me paragrafin 4.1.2A të SNRF 9; dhe
 - (ii) investimet në instrumente të kapitalit neto që janë përcaktuar të tilla në njohjen fillestare në përputhje me paragrafin 5.7.5 të SNRF 9.

Detyrime financiare me vlerë të drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes

- 45 Nëse një njësi ekonomike ka përcaktuar një detyrim financiar me vlerën e drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes në përputhje me paragrafin 4.2.2 të SNRF 9 dhe kërkohet të paraqesë efektet e ndryshimeve në rrezikun e kredisë të këtij detyrimi në pasqyrën e të ardhurave të tjera gjithëpërfshirëse (shih paragrafin 5.7.7 të SNRF 9), ajo do të japë informacione shpjeguese për:
- (a) shumën e ndryshimit të akumuluar, në vlerën e drejtë të detyrimit financiar që i takon ndryshimeve në rrezikun e kredisë së këtij detyrimi (shih paragrafët B5.7.13–B5.7.20 të SNRF 9 si udhëzues për të përcaktuar efektet e ndryshimeve në rrezikun e kredisë të detyrimit); dhe
 - (b) diferencën mes vlerës kontabël të detyrimit financiar dhe shumës që njësia ekonomike është e detyruar të paguajë në maturim mbajtësit të detyrimit sipas kontratës.
- 46 Nëse njësia ekonomike ka përcaktuar një detyrim financiar me vlerën e drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes në përputhje me paragrafin 4.2.2 të SNRF 9 dhe kërkohet të paraqesë ndryshimet në vlerën e drejtë të këtij detyrimi (përfshirë efektet e ndryshimeve në rrezikun e kredisë të këtij detyrimi) në fitim ose humbje (shih paragrafët 5.7.7 dhe 5.7.8 të SNRF 9), do të japë informacione shpjeguese për:
- (a) shumën e ndryshimit, gjatë periudhës raportuese dhe të akumuluar, në vlerën e drejtë të detyrimit financiar që i takon ndryshimeve në rrezikun e kredisë të këtij detyrimi (shih paragrafët B5.7.13–B5.7.20 të SNRF 9 si udhëzues për të përcaktuar efektet e ndryshimeve në rrezikun e kredisë të detyrimit); dhe
 - (b) diferencën mes vlerës kontabël të detyrimit financiar dhe shumës që njësia ekonomike është e detyruar të paguajë në maturim mbajtësit të detyrimit sipas kontratës.

Riklasifikimi

- 47 Njësia ekonomike do të japë informacione shpjeguese nëse, në periudhën aktuale ose të mëparshme raportuese, ka riklasifikuar ndonjë aktiv financiar në përputhje me paragrafin 4.4.1 të SNRF 9. Për çdo rast të tillë, njësia ekonomike do të japë informacione shpjeguese:
- (a) për datën e riklasifikimit;
 - (b) një shpjegim të detajuar për ndryshimin në modelin e biznesit dhe një përshkrim me fjalë të efekteve të tij në pasqyrat financiare të njësisë ekonomike; dhe
 - (c) për shumën e riklasifikuar brenda dhe jashtë çdo kategorie.
- 48 Për çdo periudhë raportimi pas riklasifikimit e deri në çregjistrim, njësia ekonomike do të japë informacione shpjeguese për aktivet e riklasifikuara nga kategoria e matur me vlerën e drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes tek kategoria të matura me koston e amortizuar ose me vlerën e drejtë nëpërmjet të ardhurave të tjera gjithëpërfshirëse në përputhje me paragrafin 4.4.1 të SNRF 9 për:
- (a) normën e interesit efektiv të përcaktuar në datën e riklasifikimit; dhe
 - (b) të ardhurat e njohura nga interesi.

Kompensimi i aktiveve financiare dhe detyrimeve financiare

- 49 Në fund të periudhës raportuese, njësia ekonomike do të japë informacion shpjegues veçmas për shumat bruto të atyre aktive dhe detyrimeve financiare që janë njohur dhe kompensuar në përputhje me paragrafin 42 të SNK 32 *Instrumentet Financiare: Paraqitja*.
- 50 Instrumentet financiare të paraqitur në përputhje me paragrafin 49 mund të jenë objekt i kërkesave të ndryshme të matjes (për shembull një llogari e pagueshme që lidhet me një marrëveshje riblerjeje mund të matet me koston e amortizuar, ndërsa një derivativ mund të matet me vlerën e drejtë). Në dhënien përkatëse të informacioneve shpjeguese, njësia ekonomike do të përfshijë instrumentet financiare me shumën e njohura të tyre dhe do të përshkruajë çdo diferencë që ka rezultuar nga matja.

Kolaterali

- 51 Njësia ekonomike jep si informacion shpjegues:
- (a) vlerën kontabël të aktiveve financiare që ka vendosur si kolateral për detyrime të kushtëzuara ose jo, përfshirë shumën që janë riklasifikuar në përputhje me paragrafin 3.2.23(a) të SNRF 9; dhe
 - (b) afatet dhe kushtet e lidhura me këto premtime.

Llogaria e zbritjes për humbjet e kredisë

- 52 Vlera kontabël (neto) e aktiveve financiare të matura me vlerën e drejtë përmes të ardhurave të tjera gjithëpërfshirëse në përputhje me paragrafin 4.1.2A të SNRF 9 nuk zvogëlohet nga një humbje e zbritshme dhe njësia ekonomike nuk do të paraqesë humbjen e zbritshme veçmas në pasqyrën e pozicionit financiar si një pakësim të vlerës kontabël (neto) të aktivitetit financiar. Por, njësia ekonomike do të japë informacion shpjegues për humbjen e zbritshme në shënimet e pasqyrave financiare.

Instrumentet financiarë të përbërë me derivativë të shumëfishtë të përfshirë

- 53 Nëse njësia ekonomike ka emetuar një instrument, i cili përmban një përbërës detyrimi, si dhe një përbërës kapitali neto (shih paragrafin 28 të SNK 32) dhe nëse instrumenti ka të përfshirë derivativë të shumëfishtë vlerat e të cilëve janë të ndërruara (të tilla si një instrument borxhi i konvertueshëm dhe i kërkueshëm), ajo do të japë informacion shpjegues lidhur me ekzistencën e këtyre karakteristikave.

Mospagimet dhe shkeljet

- 54 Për huatë e pagueshme të njohura në fund të periudhës raportuese, njësia ekonomike do të japë informacion shpjegues:
- (a) mbi detajet e çdo mospagimi gjatë periudhës të principalit, të interesit, të fondit të akumuluar për pagesën e huave, ose të termave të dëshmshpërlimit për këto hua të pagueshme;
 - (b) për vlerën kontabël të huave të pagueshme ende të papaguara në datën e raportimit; dhe

- (c) nëse mospagimi u zgjidh, ose nëse termat e huasë së pagueshme u ri negocian, përpara se pasqyrat financiare të miratoheshin për publikim.
- 55 Nëse gjatë periudhës, ka patur shkelje të termave të marrëveshjes së huasë, përveç atyre të përshkruara në paragrafin 54, njësia ekonomike duhet të japë informacion shpjegues të njëjtë me atë të kërkuar në paragrafin 54 nëse këto shkelje lejuan huadhënësin të kërkojë ripagimin e përshpejtuar (me përjashtim të rastit kur shkeljet u korrigjuan ose termat e huasë u rinegociuan në fund të periudhës raportuese ose më parë).

Zëra të të ardhurave, shpenzimeve, fitimeve ose humbjeve neto

- 56 Njësia ekonomike ose do të paraqesë këta zëra të të ardhurave, shpenzimeve, fitimeve ose humbjeve neto në pasqyrën e të ardhurave gjithëpërfshirëse, sipas kërkesave për paraqitje të SNRF 18, ose do të japë informacione shpjeguese për këta zëra në shënime:
- (a) fitimet neto ose humbjet neto nga:
- (i) aktivet financiare ose detyrimet financiare të matura me vlerën e drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes;
 - (ii) detyrimet financiare të matura me koston e amortizuar;
 - (iii) aktivet financiare të matura me koston e amortizuar;
 - (iv) investimet në instrumentet e kapitalit neto të përcaktuar me vlerën e drejtë nëpërmjet të ardhurave të tjera gjithëpërfshirëse në përputhje me paragrafin 5.7.5 të SNRF 9; dhe
 - (v) aktivet financiare të matura me vlerën e drejtë nëpërmjet të ardhurave të tjera gjithëpërfshirëse në përputhje me paragrafin 4.1.2A të SNRF 9, duke treguar veçmas shumën e fitimit ose humbjes neto së njohur drejtpërdrejt në të ardhurat e tjera gjithëpërfshirëse gjatë periudhës raportuese dhe shumën e riklasifikuar kur është çregjistruar nga të ardhurat e tjera gjithëpërfshirëse të akumuluar në fitimin ose humbjen e periudhës;
- (b) të ardhurat në total nga interesi dhe shpenzimet në total nga interesi (të llogaritura duke përdorur metodën e interesit efektiv) për aktivet financiare që janë matur me koston e amortizuar ose që janë matur me vlerë të drejtë nëpërmjet të ardhurave të tjera gjithëpërfshirëse në përputhje me paragrafin 4.1.2A e SNRF 9 ose detyrimet financiare që nuk janë matur me vlerën e drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes; dhe
- (c) të ardhurat dhe shpenzimet nga komisionet (të ndryshme nga shumat e përfshira në përcaktimin e normës së interesit efektiv) që vijnë nga:
- (i) aktivet financiare dhe detyrimet financiare që nuk maten me vlerën e drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes; dhe
 - (ii) aktivitetet e besimit dhe veprimtari besimi të tjera që vijnë nga mbajtja ose investimi i aktiveve për llogari të të tretëve, trusteeve, skemave të përfitimit të pensionit dhe institucioneve të tjera.
- 56A Njësia ekonomike duhet të japë informacionin shpjegues të kërkuar nga paragrafi 56B sipas klasës së aktiveve financiare të matura me koston e amortizuar ose vlerën e drejtë përmes të ardhurave të tjera gjithëpërfshirëse dhe sipas klasës së detyrimeve financiare të matura me koston e amortizuar. Njësia ekonomike duhet të marrë në konsideratë sesa hollësisht do të japë si informacion shpjegues, nivelin e përshtatshëm të bashkimit ose ndarjes, si dhe nëse përdoruesit e pasqyrave financiare kanë nevojë për shpjegime shtesë për të vlerësuar informacionin sasior të dhënë si informacion shpjegues.
- 56B Për t'u mundësuar përdoruesve të pasqyrave financiare të kuptojnë efektin e kushteve kontraktuale që mund të ndryshojnë shumën e flukseve të mjeteve monetare kontraktuale të bazuara në ndodhjen (ose mosndodhjen) e një ngjarjeje të kushtëzuar që nuk lidhet drejtpërdrejt me ndryshimet në rreziqet dhe kostot bazë të huadhënies (të tilla si vlera në kohë e parasë ose rreziku i kreditës), njësia ekonomike duhet të japë si informacion shpjegues:
- (a) një përshkrim cilësor të natyrës së ngjarjes kushtëzuese;
 - (b) informacion sasior mbi ndryshimet e mundshme në flukset monetare kontraktuale që mund të vijnë nga ato kushte kontraktuale (për shembull, intervali i ndryshimeve të mundshme); dhe
 - (c) vlerën kontabël bruto të aktiveve financiare dhe koston e amortizuar të detyrimeve financiare subjekt i atyre kushteve kontraktuale.

- 56C Për shembull, njësia ekonomike duhet të japë informacionin shpjegues të kërkuar nga paragrafi 56B për një klasë të detyrimeve financiare të matura me koston e amortizuar, flukset e mjeteve monetare kontraktuale të të cilave ndryshojnë nëse njësia ekonomike arrin një pakësim në emetimet e saj të karbonit.

Politikat kontabël

- 57 Në përputhje me paragrafin 176, njësia ekonomike do të japë informacione shpjeguese për politikat kontabël kryesore. Informacioni mbi bazën (apo bazat) e matjes për instrumentet financiare, të përdorur gjatë përgatitjes së pasqyrave financiare pritet të jetë informacion mbi politikat kontabël materiale.

Kontabiliteti mbrojtës

- 58 Njësia ekonomike do të japë si informacion shpjegues të veçantë, për çdo kategori ekspozimi ndaj rrezikut që ajo vendos të mbrohet dhe për të cilën zbaton kontabilitetin mbrojtës, një përshkrim për:

- (a) instrumentet mbuluese që janë përdorur (dhe si janë përdorur) për të mbuluar këtë ekspozim ndaj rrezikut; dhe
- (b) sesi njësia ekonomike përcakton marrëdhënien ekonomike midis elementit të mbrojtur dhe instrumentit të mbrojtur me qëllim vlerësimin e efektivitetit të mbrojtjes.

- 59 Nëse njësia ekonomike përcakton një përbërës specifik rreziku si një zë të mbrojtës (shih paragrafin 6.3.7 të SNRF 9), ajo duhet të japë informacion cilësor dhe sasior sesi ajo ka përcaktuar përbërësin e rrezikut të përcaktuar si zë mbrojtës (duke përfshirë një përshkrim të natyrës së marrëdhënies mes përbërësit rrezik dhe zërit në tërësi).

- 60 Njësia ekonomike do të japë si informacion shpjegues, në formën e një table, këto shuma që lidhen me zërat e përcaktuar si instrument mbrojtës të ndara sipas kategorive të rrezikut për çdo tip mbrojtjeje (mbrojtje të vlerës së drejtë, mbrojtje të fluksit të mjeteve monetare ose mbrojtje të një investimi neto në një operacion të huaj):

- (a) vlerën kontabël (neto) të instrumentit mbulues (aktivet financiare të ndara nga detyrimet financiare);
- (b) nën zërin përkatës të pasqyrës së pozicionit financiar në të cilin është përfshirë;
- (c) ndryshimin në vlerën e drejtë të instrumentit mbulues të përdorur si bazë për njohjen e mbrojtjes jo efektive për periudhën raportuese; dhe
- (d) shumat nominale (përfshi sasi të si për shembull tonët, metrat kubikë) të instrumenteve mbrojtës.

- 61 Njësia ekonomike do të japë si informacion shpjegues, në formën e një table, këto shuma që lidhen me zërat e mbrojtur të ndara sipas kategorive të rrezikut për çdo tip mbrojtjeje si më poshtë:

- (a) për mbrojtjet me vlerën e drejtë:
 - (i) vlerën kontabël (neto) të elementit të mbrojtur të njohur në pasqyrën e pozicionit financiar (duke i ndarë aktivet nga detyrimet);
 - (ii) shumën e akumuluar të rregullimit të mbrojtjes me vlerë të drejtë në vlerën e elementit të mbrojtur të përfshirë në vlerën kontabël (neto) të elementit të mbrojtur në pasqyrën e pozicionit financiar (duke i ndarë aktivet nga detyrimet);
 - (iii) nën zërin përkatës të pasqyrës së pozicionit financiar në të cilin është përfshirë elementi i mbrojtur; dhe
 - (iv) ndryshimin në vlerën e elementit të mbrojtur të përdorur si bazë për njohjen e mbrojtjes jo efektive për periudhën raportuese.
- (b) për mbrojtjet e fluksit të mjeteve monetare dhe mbrojtjet e një investimi neto në një operacion të huaj: ndryshimin në vlerën e zërit të mbrojtur të përdorur si bazë për njohjen e mbrojtjes jo efektive për periudhën raportuese (për mbrojtjet e fluksit të mjeteve monetare ky është ndryshimi në vlerë i përdorur për të përcaktuar mbrojtjen jo efektive të njohur në përputhje me paragrafin 6.5.11(c) të SNRF 9).

- 62 Njësia ekonomike duhet të japë informacion shpjegues, në formën e një table, këto shuma të ndara sipas kategorive të rrezikut për çdo tip mbrojtjeje:

- (a) për mbrojtjet me vlerën e drejtë: mbrojtjen jo efektive—që do të thotë diferencën midis fitimeve ose humbjeve neto të instrumentit mbrojtës dhe zërit të mbrojtur—të njohura në fitim ose humbje (ose në të ardhura të tjera gjithëpërfshirëse për mbrojtjet e një instrumenti të kapitalit neto për të

cilin njësia ekonomike ka zgjedhur që të pasqyrojë ndryshimet në vlerën e drejtë në të ardhura të tjera gjithëpërfshirëse në përputhje me paragrafin 5.7.5 të SNRF 9).

- (b) për mbrojtjet e fluksit të mjeteve monetare dhe mbrojtjet e një investimi neto në një operacion të huaj:
 - (i) fitimet ose humbjet neto nga mbrojtja të periudhës raportuese që ishin njohur në të ardhura të tjera gjithëpërfshirëse;
 - (ii) mbrojtjen jo efektive të njohur në fitim ose humbje; dhe
 - (iii) shumën e riklasifikuar nga rezerva e mbrojtjes së fluksit të mjeteve monetare ose rezerva e përkthimit të monedhave të huaja në fitim ose humbje si një rregullim riklasifikimi (shih SNRF 18)—duke bërë ndarjen mes shumave për të cilat është përdorur kontabiliteti mbrojtës më parë, por për të cilat mbrojtja e flukseve të ardhshme të mjeteve monetare nuk nevojitet për më tej dhe shumave që janë transferuar, sepse zëri i mbrojtur ka dhënë ndikim në fitim ose humbje.

63 Për marrëdhëniet mbrojtëse për të cilat njësia ekonomike zbaton përjashtimet e paraqitura në paragrafët 6.8.4–6.8.12 të SNRF 9 ose paragrafët 102D–102N të SNK 39 *Instrumentet Financiare: Njohja dhe Matja*, ajo do të paraqesë informacion shpjegues:

- (a) për normat e rëndësishme të interesit, që shërbejnë si standard krahasues (benchmark) ndaj të cilave janë të ekspozuara marrëdhëniet mbrojtëse të njësisë ekonomike;
- (b) për madhësinë e rrezikut të ekspozimit të menaxhuar nga njësia ekonomike që preket drejtpërdrejt nga reforma e normës së interesit që shërben si standard krahasues (benchmark);
- (c) sesi njësia ekonomike menaxhon procesin kalimtar tek normat alternative që shërbejnë si standard krahasues (benchmark);
- (d) përshkruan mbi supozimet ose gjykimet kryesore të bëra nga njësia ekonomike gjatë zbatimit të këtyre paragrafëve (për shembull supozime ose gjykime nëse pasiguria që vjen nga reforma e normës së interesit që shërben si standard krahasues (benchmark), nuk është më e pranishme përsa i takon kohës dhe shumës së flukseve të mjeteve monetare të bazuara në normën e interesit që shërben si standard krahasues); dhe
- (e) për vlerën nominale të instrumenteve mbrojtës në ato marrëdhënie mbrojtëse.

Vlera e drejtë

64 Në disa raste, njësia ekonomike nuk njeh një fitim ose humbje neto në njohjen fillestare të një aktivi financiar ose detyrimi financiar, sepse vlera e drejtë nuk është evidentuar as nga një çmim i kuotuar në një treg aktiv për një aktiv ose detyrim të njëjtë (d.m.th. një input i Nivelit 1), as bazohet në një teknikë vlerësimi që përdor vetëm të dhëna nga tregjet e mbikëqyrura (shih paragrafin B5.1.2A të SNRF 9). Në këto raste, njësia ekonomike do të japë informacione shpjeguese sipas klasës së aktivit financiar ose detyrimit financiar:

- (a) për politikën e saj kontabël për njohjen në fitim ose humbje të diferencës midis vlerës së drejtë në njohjen fillestare dhe çmimit të transaksionit për të pasqyruar një ndryshim në faktorët (përfshirë kohën) që pjesëmarrësit e tregut do të merrnin parasysh gjatë caktimit të çmimit të aktivit ose detyrimit (shih paragrafin B5.1.2A(b) të SNRF 9);
- (b) për diferencën totale të mbetur për t'u njohur në fitimin ose humbjen në fillim dhe në fund të periudhës raportuese dhe një rakordim të ndryshimeve në tepicën e kësaj difference; dhe
- (c) pse njësia ekonomike ka arritur në përfundimin se çmimi i transaksionit nuk ishte evidenca më e mirë e vlerës së drejtë, duke përfshirë një përshkrim të evidencës që është në mbështetje të vlerës së drejtë.

Kontratat që i referohen energjisë elektrike në varësi të natyrës

64A Njësia ekonomike do të japë informacion shpjegues në një shënim të veçantë në pasqyrat e saj financiare mbi kontratat e saj që i referohen energjisë elektrike në varësi të natyrës që plotësojnë kriterin e paraqitur në paragrafin 5B të SNRF 7. Njësia ekonomike jep si informacion shpjegues:

- (a) informacion mbi karakteristikat kontraktuale që e ekspozojnë njësinë ekonomike ndaj:
 - (i) ndryshueshmërisë në sasinë bazë të energjisë elektrike (shih paragrafin 2.3A të SNRF 9); dhe

- (ii) rrezikut që njësia ekonomike do t'i duhet të blejë energji elektrike gjatë një intervali shpërndarjeje në të cilin njësia ekonomike nuk mund ta përdorë energjinë elektrike (shih paragrafin B2.7 e SNRF 9).
 - (b) informacion mbi angazhimet e panjohura që vijnë nga kontrata të tilla në datën e raportimit, përfshirë:
 - (i) flukset monetare të ardhshme të vlerësuara nga blerja e energjisë elektrike sipas këtyre kontratave. Njësia ekonomike do të zbatojë gjykimin e saj kur identifikon hapësirat kohore të përshtatshme brenda të cilave duhet të jepen informacione shpjeguese për flukset monetare të ardhshme të vlerësuara.
 - (ii) informacion cilësor sesi njësia ekonomike vlerëson nëse një kontratë mund të bëhet detyruese (shih SNK 37 *Provizionet, Detyrimet e Kushtëzuara dhe Aktivitetet e Kushtëzuara*), përfshirë supozimet që përdor njësia ekonomike në bërjen e këtij vlerësimi.
 - (c) informacion cilësor dhe sasior mbi efektet në performancën financiare të njësive ekonomike për periudhën raportuese. Dhënia e informacionit shpjegues bazohet në informacion që është i zbatueshëm për periudhën raportuese dhe që njësia ekonomike e përdor për të vlerësuar nëse ka qenë një blerës neto i energjisë elektrike (shih paragrafin B2.8 të SNRF 9). Njësia ekonomike do të japë informacion shpjegues për periudhën raportuese:
 - (i) për kostot që vijnë nga blerjet e energjisë elektrike të bëra sipas kontratave, duke dhënë informacion shpjegues veçmas mbi sasinë e energjisë elektrike të blerë dhe të papërdorur në kohën e shpërndarjes;
 - (ii) për të ardhurat që vijnë nga shitjet e energjisë elektrike të papërdorur; dhe
 - (iii) për kostot që vijnë nga blerjet e energjisë elektrike të bëra për të mbuluar shitjet e energjisë elektrike të papërdorur.
- 64B Njësia ekonomike, për kontratat e saj që plotësojnë kriterin e paraqitur në paragrafin 5C të SNRF 7, do të shpërndajë shumat që ajo jep si informacion shpjegues sipas kategorive të rrezikut, të lidhura me zërat e përcaktuar si instrumente mbrojtës në përputhje me paragrafin 60.
- 64C Nëse njësia ekonomike jep informacion shpjegues mbi kontratat e tjera që i referohen energjisë elektrike në varësi të natyrës siç përshkruhet në paragrafin 5D të SNRF 7 (përfshirë kontratat e përshkruara në paragrafin 64B) në shënimet e tjera në pasqyrat e saj financiare, njësia ekonomike do të përfshijë referenca të kryqëzuara me ato shënime në shënimin e veçantë të kërkuar nga paragrafi 64A.

Natyra dhe madhësia e rreziqeve që vijnë nga instrumentet financiarë

Rreziku i kredisë: të gjitha njësitë ekonomike

- 65 Njësia ekonomike do të shpjegojë inputet (të dhënat bazë), supozimet dhe teknikat e llogaritjes të përdorura për të zbatuar kërkesat në Seksionin 5.5 të SNRF 9. Për këtë qëllim njësia ekonomike do të japë informacione shpjeguese për:
- (a) bazën e inputeve dhe supozimet dhe teknikat e vlerësimit të përdorura për:
 - (i) të matur humbje të pritshme të kredisë për 12 muaj dhe gjatë gjithë jetës;
 - (ii) të përcaktuar nëse rreziku i kredisë i instrumenteve financiare është rritur në mënyrë të konsiderueshme që prej njohjes fillestare; dhe
 - (iii) të përcaktuar nëse një aktiv financiar është me kredit të zhvlerësuar;
 - (b) sa është përfshirë informacioni i së ardhmes në përcaktimin e humbjeve të pritshme të kredisë, duke përfshirë përdorimin e informacionit makroekonomik; dhe
 - (c) ndryshimet në teknikat e vlerësimit ose supozimet e rëndësishme të bëra gjatë periudhës raportuese dhe arsyet për këto ndryshime.
- 66 Për të shpjeguar ndryshimet e shumës së humbjes së zbritshme dhe arsyet për këto ndryshime, njësia ekonomike do të sigurojë, për çdo klasë instrumenti financiar një rakordim të tepricës së çeljes dhe tepricës përfundimtare të humbjes së zbritshme, në formën e një table, duke treguar veçmas ndryshimet gjatë periudhës raportuese për:
- (a) humbjen e zbritshme të matur me një shumë të barabartë me humbjet e pritshme 12-mujore të kredisë;

- (b) humbjen e zbritshme të matur me një shumë të barabartë me humbjet e pritshme të kredisë përgjatë jetës për:
 - (i) instrumente financiare për të cilat rreziku i kredisë është rritur ndjeshëm që prej njohjes fillestare, por që nuk janë aktive financiare me kredit të zhvlerësuar;
 - (ii) aktivet financiare që janë me kredit të zhvlerësuar në datën e raportimit (por që nuk janë të blera apo krijuara me kredit të zhvlerësuar); dhe
 - (iii) llogari të arkëtueshme tregtare, kontrata të aktiveve ose qira të arkëtueshme për të cilat humbjet e zbritshme maten në përputhje me paragrafin 5.5.15 të SNRF 9.
- (c) aktivet financiare që janë blerë ose krijuar me kredit të zhvlerësuar. Përveç rakordimit, njësia ekonomike do të japë informacion shpjegues për shumën totale të humbjeve të pritshme të paskontuara të kredisë në momentin e njohjes fillestare të aktiveve financiare të njohura për herë të parë gjatë periudhës raportuese.

67 Për angazhimet e kredisë dhe kontratat e garancisë financiare humbja e zbritshme njihet si provizion. Njësia ekonomike duhet të japë informacion shpjegues rreth ndryshimeve në humbjen e zbritshme për aktivet financiare të ndarë nga ato për angazhimet e kredisë dhe kontratat e garancisë financiare. Megjithatë, nëse një instrument financiar përfshin si huanë (aktiv financiar), ashtu dhe përbërësin e një angazhimi të pa tërhequr (angazhim huaje) dhe njësia ekonomike nuk mund të identifikojë veçmas humbjet e pritshme të kredisë të përbërësit të angazhimit të huasë nga ato të përbërësit aktiv financiar, humbjet e pritshme të kredisë për angazhimin e huasë duhet të njihen së bashku me humbjen e zbritshme për aktivin financiar. Për aq sa humbjet e kombinuara të pritshme të kredisë tejkalojnë vlerën kontabël bruto të aktivit financiar, humbjet e pritshme të kredisë duhet të njihet si provizion.

Rreziku i kredisë: njësitë ekonomike që sigurojnë financim për klientët si aktivitet kryesor biznesi

68 Kërkesat për dhënie informacionesh shpjeguese në paragrafët 69–71 janë të zbatueshme vetëm për një njësi ekonomike që siguron financim për klientët si aktivitet kryesor biznesi, siç përshkruhet në SNRF 18.

69 Njësia ekonomike do të japë informacion shpjegues që u mundëson përdoruesve të pasqyrave financiare të kuptojnë dhe të vlerësojnë:

- (a) sesi njësia ekonomike ka përcaktuar nëse rreziku i kredisë së instrumenteve financiare është rritur ndjeshëm që prej njohjes fillestare, duke përfshirë nëse dhe sesi:
 - (i) instrumentet financiare janë konsideruar se kanë rrezik të ulët të kredisë në përputhje me paragrafin 5.5.10 të SNRF 9, duke përfshirë klasat e instrumenteve financiare për të cilat ai zbatohet; dhe
 - (ii) është hedhur poshtë supozimi në paragrafin 5.5.11 të SNRF 9, që ka patur rritje të rëndësishme në rrezikun e kredisë që nga njohja fillestare kur aktivet financiare kanë më shumë se 30 ditë vonese; dhe
- (b) përkufizimet e njësisë ekonomike mbi mospagimin në kohë, duke përfshirë arsyet për zgjedhjen e këtyre përkufizimeve.

70 Njësia ekonomike duhet të japë shpjegim sesi ndryshimet e rëndësishme gjatë periudhës në vlerën kontabël bruto të instrumenteve financiare kanë kontribuar në ndryshimet në humbjen e zbritshme. Informacioni duhet të jepet veçmas për instrumentet financiare që përfaqësojnë humbjen e zbritshme sipas listës në paragrafin 66(a)–(c) dhe duhet të përfshijë informacionin përkatës cilësor dhe sasior. Shembuj të ndryshimeve në vlerën kontabël bruto të instrumenteve financiare që kanë kontribuar në ndryshimet e humbjes së zbritshme mund të përfshijnë:

- (a) ndryshimet e shkaktuara nga instrumentet financiare të krijuar apo të blerë gjatë periudhës raportuese;
- (b) modifikimin e flukseve mjeteve monetare kontraktuale në aktivet financiare të cilat nuk rezultojnë në një çregjistrim të këtyre aktiveve financiare në përputhje me SNRF 9;
- (c) ndryshimet për shkak të instrumenteve financiare që janë çregjistruar (përfshirë ato që u është pakësuar vlera) gjatë periudhës raportuese; dhe
- (d) ndryshimet që rrjedhin nga fakti nëse humbja e zbritshme matet me shumën e barabartë me humbjet e pritshme të kredisë për periudhën 12-mujore ose për gjithë jetën.

71 Njësia ekonomike duhet të japë informacion shpjegues, sipas gradës së vlerësimit të rrezikut të kredisë, për vlerën kontabël bruto të aktiveve financiare dhe ekspozimin ndaj rrezikut të kredisë në angazhimet për hua

dhe kontratat e garancisë financiare. Njësia ekonomike duhet të sigurojë këtë informacion veçmas për instrumentet financiare:

- (a) për të cilat humbja e zbritshme matet me një shumë të barabartë me humbjet e pritshme të kredisë për 12 muaj;
- (b) për të cilat humbja e zbritshme matet si një shumë të barabartë me humbjet e pritshme të kredisë përgjatë jetës dhe që janë:
 - (i) instrumente financiare për të cilat rreziku i kredisë është rritur ndjeshëm që prej njohjes fillestare, por që nuk janë aktive financiare me kredit të zhvlerësuar;
 - (ii) aktivet financiare që janë me kredit të zhvlerësuar në datën e raportimit (por që nuk janë të blera apo krijuara me kredit të zhvlerësuar); dhe
 - (iii) llogari të arkëtueshme tregtare, kontrata të aktiveve ose qira të arkëtueshme për të cilat humbjet e zbritshme maten në përputhje me paragrafin 5.5.15 të SNRF 9.
- (c) për aktive financiare të blera apo të krijuara me kredit të zhvlerësuar.

Rreziku i likuiditetit

- 72 Njësia ekonomike jep si informacion shpjegues:
- (a) një analizë maturiteti për detyrimet financiare joderivative (përfshirë kontratat e lëshuara të garancisë financiare) që tregon maturimin e mbetur kontraktual.
 - (b) një analizë maturiteti për detyrimet financiare derivative. Analiza e maturimit do të përfshijë maturimin e mbetur sipas kontratës për ato detyrime financiare derivative, për të cilat maturiteti kontraktual është thelbësor për të kuptuar kohën e flukseve të mjeteve monetare (shih paragrafin B11B të SNRF 7).
 - (c) një përshkrim sesi ajo menaxhon rrezikun e qenësishëm të likuiditetit në (a) dhe (b).

Transferimi i aktiveve financiare

- 73 Një njësi ekonomike mund të ketë transferuar aktive financiare në një mënyrë të tillë që pjesë ose të gjitha aktivet financiare të transferuara nuk kualifikohen për çregjistrim. Njësia ekonomike duhet të japë informacion shpjegues, në çdo datë raportimi, për çdo klasë të aktiveve financiare të transferuara që nuk janë çregjistruar në tërësinë e tyre për:
- (a) natyrën e aktiveve të transferuara;
 - (b) natyrën e rreziqeve dhe përfitimeve që lidhen me titullin e pronësisë ndaj të cilave është e ekspozuar njësia ekonomike; dhe
 - (c) kur njësia ekonomike vazhdon të njohë të gjitha aktivet e transferuara, vlerën kontabël të aktiveve të transferuara dhe të detyrimeve të lidhura me to.

SNRF 12 Dhënia e Informacioneve Shpjeguese në lidhje me interesat në njësitë e tjera ekonomike

- 74 Paragrafët 5–6 të SNRF 12 *Dhënia e Informacioneve Shpjeguese në lidhje me interesat në njësitë e tjera ekonomike* paraqesin objektin e SNRF 12, pra, interesat në njësitë ekonomike të tjera për të cilat zbatohen kërkesat për dhënie informacionesh shpjeguese të SNRF 12. Njësia ekonomike që zbaton këtë Standard do të zbatojë paragrafët 5–6 të SNRF 12 për të përcaktuar objektin e kërkesave për dhënie informacionesh shpjeguese në paragrafët 75–94 të këtij Standardi. Megjithatë:
- (a) referimi në paragrafin 5(b) të SNRF 12 mbi marrëveshjet e përbashkëta (d.m.th. operacionet e përbashkëta ose sipërmarrjet e përbashkëta) duhet të lexohet nga njësia ekonomike si referim vetëm ndaj sipërmarrjeve të përbashkëta;
 - (b) fraza ‘përveç sa përshkruhet në paragrafin B17’ në paragrafin 5A të SNRF 12 duhet të lexohet si ‘përveç dhënies së informacioneve shpjeguese të kërkuar nga paragrafi 89 i këtij Standardi’;
 - (c) referimi në paragrafin 6(b)(i) e SNRF 12 ndaj kërkesave për dhënie informacionesh shpjeguese në paragrafët 24–31 të SNRF 12 duhet të lexohet si referim te paragrafët 92–94 të këtij Standardi; dhe
 - (d) referimi në paragrafin 6(b)(ii) e SNRF 12 ndaj ‘këtij SNRF’ duhet të lexohet si referim te paragrafët 82–94 të këtij Standardi.
- 75 Njësia ekonomike duhet të japë informacion shpjegues të veçantë për interesat në:
- (a) filialet;
 - (b) sipërmarrjet e përbashkëta;
 - (c) pjesëmarrjet; dhe
 - (d) njësitë ekonomike të strukturuar të pakonsoliduara.

Interesat në filiale

- 76 Kur pasqyrat financiare të një filiali, të përdorura në përgatitjen e pasqyrave financiare të konsoliduara, kanë ose datën, ose periudhën të ndryshme nga ai i pasqyrave financiare të konsoliduara (shih paragrafët B92–B93 të SNRF 10), njësia ekonomike duhet të japë informacion shpjegues për datën e përfundimit të periudhës raportuese të pasqyrave financiare të atij filiali.

- 77 Njësia ekonomike duhet të japë informacione shpjeguese për kufizimet e rëndësishme (për shembull, kufizime statutorë, kontraktuale dhe rregullatore) mbi aftësinë e saj për të hyrë ose përdorur aktivet dhe për të shlyer detyrimet e grupit, të tilla si:
- (a) ato që kufizojnë aftësinë e një shoqërie mëmë ose filialeve të saj për të transferuar mjete monetare ose aktive të tjera tek (ose nga) njësitë e tjera ekonomike brenda grupit; dhe
 - (b) garancitë ose kërkesat e tjera që mund të kufizojnë dividendët dhe shpërndarjet e tjera të kapitalit, ose huatë dhe paradhëniet e dhëna ose të paguara tek (ose nga) njësitë e tjera ekonomike brenda grupit.
- 78 Njësia ekonomike do të japë informacione shpjeguese për kushtet e çfarëdo marrëveshjeje kontraktuale, sipas të cilës shoqërisë mëmë ose filialeve të saj mund t'u kërkohej të japin mbështetje financiare për një njësi ekonomike të strukturuar të konsoliduar, duke përfshirë edhe ngjarjet apo rrethanat që mund ta ekspozojnë njësinë raportuese ndaj një humbjeje (për shembull, marrëveshje të likuiditetit ose përcaktues të cilësisë së kredisë të shoqëruara me detyrime për të blerë aktivet e njësisë ekonomike të strukturuar ose për të ofruar mbështetje financiare).
- 79 Nëse gjatë periudhës raportuese, një shoqëri mëmë ose ndonjë nga filialet e saj, pa pasur ndonjë detyrim kontraktual, i ka dhënë mbështetje financiare apo mbështetje tjetër një njësie ekonomike të strukturuar të konsoliduar (për shembull, duke blerë aktivet ose instrumentet e emetuara nga njësia ekonomike e strukturuar), njësia ekonomike do të japë informacion shpjegues për:
- (a) llojin dhe madhësinë e mbështetjes së dhënë, përfshirë situatat në të cilat shoqëria mëmë ose filialet e saj kanë ndihmuar njësinë ekonomike të strukturuar në marrjen e mbështetjes financiare; dhe
 - (b) arsyet për dhënien e kësaj mbështetjeje.
- 80 Njësia ekonomike do të japë informacione shpjeguese për synimet aktuale për t'i dhënë mbështetje financiare apo mbështetje tjetër një njësie ekonomike të strukturuar të konsoliduar, duke përfshirë synimet për të ndihmuar njësinë e strukturuar në sigurimin e mbështetjes financiare.
- 81 Një njësi ekonomike do të japë informacione shpjeguese për fitimin ose humbjen, nëse ka, të llogaritur në përputhje me paragrafin 25 të SNRF 10, dhe:
- (a) pjesën e këtij fitimi ose të humbjes në lidhje me matjen e çdo investimi, të mbajtur në filialin e mëparshëm, me vlerën e tij të drejtë, në datën kur është humbur kontrolli; dhe
 - (b) nënzërin (nën zërat) e fitimit ose humbjes në të cilat ky përfitim ose humbje janë njohur (në qoftë se nuk janë prezantuar veçmas).

Statusi i njësisë ekonomike investuese

- 82 Nëse një shoqëri mëmë përcakton se ajo është njësi ekonomike investuese në pajtim me paragrafin 27 të SNRF 10 nuk ka një ose më shumë nga karakteristikat tipike të një njësie ekonomike investuese (shih paragrafin 28 të SNRF 10), ajo do të japë informacion shpjegues për arsyet e daljes në përfundimin e të qenit njësi ekonomike investuese.
- 83 Kur një njësi ekonomike bëhet, ose pushon së qeni njësi ekonomike investuese, ajo do të japë informacion shpjegues për ndryshimin e statusit si njësi ekonomike investuese dhe arsyet e këtij ndryshimi. Gjithashtu, një njësi ekonomike që bëhet njësi ekonomike investuese do të japë informacion shpjegues për efektet e ndryshimit të statusit në pasqyrat financiare për periudhën e paraqitur duke përfshirë:
- (a) totalin e vlerës së drejtë, në ditën e ndryshimit të statusit, të filialeve që humbasin të drejtën e konsolidimit;
 - (b) totalin e përfitimit apo të humbjes, në qoftë se ka, të llogaritur në përputhje me paragrafin B101 të SNRF 10; dhe
 - (c) nënzërin (nën zërat) e fitimit ose humbjes në të cilat ky përfitim ose humbje janë njohur (në qoftë se nuk janë prezantuar veçmas).

Interesat në filialet e pa konsoliduara (njësitë ekonomike investuese)

- 84 Njësia ekonomike investuese, që në përputhje me SNRF 10, i kërkohej të zbatojë përjashtimin e konsolidimit dhe në vend të tij të llogarisë investimet e saj në një filial me vlerën e drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes do të japë informacione shpjeguese për këtë fakt.
- 85 Një njësi ekonomike investuese do të japë informacion shpjegues:

- (a) natyrën dhe përmasat e kufizimeve të rëndësishme (për shembull, që rezultojnë nga marrëveshjet huamarrëse, kërkesat rregullatore ose marrëveshjet kontraktuale) mbi aftësinë e një filiali të pakonsoliduar për të transferuar fonde tek njësia ekonomike investuese në formën e dividendëve në mjete monetare ose për të ripaguar hua ose paradhënie të bëra për llogari të filialit të pakonsoliduar nga ana e njësisë ekonomike investuese; dhe
 - (b) çdo angazhim aktual ose qëllime për të dhënë mbështetje financiare ose mbështetje në forma të tjera për një filial të pa konsoliduar, duke përfshirë angazhimet ose qëllimet për të ndihmuar filialin në marrjen e mbështetjes financiare.
- 86 Nëse, gjatë periudhës raportuese, njësia ekonomike investuese ose ndonjë prej filialeve të saj, që nuk kanë detyrime kontraktuale për ta bërë këtë, jep mbështetje financiare ose mbështetje në forma të tjera për një filial të pakonsoliduar (për shembull, për të blerë aktive ose instrumente të emetuara nga filiali ose për të ndihmuar filialin në marrjen e një mbështetje financiare), njësia ekonomike do të japë informacion shpjegues për:
- (a) lloji dhe shumën e mbështetjes së dhënë për çdo filial të pa konsoliduar; dhe
 - (b) arsyet për dhënien e kësaj mbështetje.
- 87 Njësia ekonomike investuese do të japë informacion shpjegues për kushtet e çdo marrëveshjeje kontraktuale që mund t'i kërkojë njësisë ekonomike ose filialit të saj të pa konsoliduar të japë mbështetje financiare për një njësi ekonomike të strukturuar të pakonsoliduar, të kontrolluar, përfshirë ngjarjet apo rrethanat që mund të ekspozojnë njësinë ekonomike raportuese kundrejt një humbjeje (për shembull, marrëveshjet e likuiditetit ose përcaktuesit e cilësisë së kredisë të shoqëruar me detyrime për të blerë aktive të njësisë ekonomike të strukturuar ose për të dhënë mbështetje financiare).

Interesat në sipërmarrjet e përbashkëta dhe pjesëmarrjet

- 88 Njësia ekonomike do të japë informacion shpjegues për çdo sipërmarrje të përbashkët dhe pjesëmarrje që është materiale për njësinë raportuese:
- (a) nëse investimi në sipërmarrjen e përbashkët ose pjesëmarrjen matet duke përdorur metodën e kapitalit neto ose me vlerën e drejtë; dhe
 - (b) për vlerën e drejtë të investimit të saj në sipërmarrjen e përbashkët ose pjesëmarrjen, nëse ka një çmim të kuotuar tregu për të, kur sipërmarrja e përbashkët ose pjesëmarrja kontabilizohet duke përdorur metodën e kapitalit neto.
- 89 Njësia ekonomike do të japë informacion shpjegues, në total, për vlerën kontabël të interesave të saj në sipërmarrjet e përbashkëta ose pjesëmarrjet, që kontabilizohen duke përdorur metodën e kapitalit neto. Njësia ekonomike do të japë informacione shpjeguese, veçmas, për shumën totale, në ato 'sipërmarrje të përbashkëta' ose 'pjesëmarrje', të pjesës së saj në:
- (a) fitimin ose humbjen nga operacionet e vazhdueshme; dhe
 - (b) fitimin ose humbjen pas tatimit, nga operacionet jo të vijueshme.
- 90 Njësisë ekonomike investuese nuk i kërkohet të japë informacionet shpjeguese të kërkuara nga paragrafët 88–89.
- 91 Njësia ekonomike do të japë informacion shpjegues për gjithë angazhimet e marra, por që nuk i ka njohur në datën e raportimit (duke përfshirë pjesën e saj të angazhimeve të bëra së bashku me investitorët e tjerë me kontroll të përbashkët të një sipërmarrjeje të përbashkët) në lidhje me interesat e saj në sipërmarrjet e përbashkëta. Angazhimet mund të çojnë në një dalje të ardhshme të mjeteve monetare ose burimeve të tjera.

Interesat në njësitë e strukturuar e të pakonsoliduara

- 92 Nëse gjatë periudhës raportuese njësia ekonomike, pa pasur ndonjë detyrim kontraktual për të vepruar ashtu, i ka dhënë mbështetje financiare apo mbështetje tjetër një njësie ekonomike të strukturuar e të pakonsoliduar, në të cilën ka pasur më parë ose ka, aktualisht, një interes (për shembull, blerje e aktiveve ose instrumenteve të emetuara nga njësia ekonomike e strukturuar), njësia ekonomike jep informacion shpjegues për:
- (a) llojin dhe madhësinë e mbështetjes së dhënë, përfshirë situatat në të cilat njësia ekonomike ka ndihmuar njësinë e strukturuar në marrjen e mbështetjes financiare; dhe
 - (b) arsyet për dhënien e kësaj mbështetje.

- 93 Njësia ekonomike do të japë informacion shpjegues për çdo synim aktual për t'i dhënë mbështetje financiare apo mbështetje tjetër një njësie ekonomike të strukturuar e të pa konsoliduar, duke përfshirë synimet për të ndihmuar njësine ekonomike të strukturuar në marrjen e mbështetjes financiare.
- 94 Njësia ekonomike investuese nuk i kërkohet të japë informacionet shpjeguese të kërkuara në paragrafët 92–93, për një njësi ekonomike të strukturuar e të pakonsoliduar që ajo kontrollon dhe për të cilën ajo paraqet informacionet shpjeguese të kërkuara në paragrafët 84–87.

SNRF 13 Matja me Vlerën e Drejtë

- 95 Njësia ekonomike do të japë si informacion shpjegues për secilën klasë të aktiveve dhe detyrimeve (shih paragrafin 94 të SNRF 13 për informacionin mbi përcaktimin e klasave të përshtatshme të aktiveve dhe detyrimeve) të matura me vlerën e drejtë (përfshirë matjet e bazuara në vlerën e drejtë brenda objektit të SNRF 13), në pasqyrën e pozicionit financiar, pas njohjes fillestare:
- (a) vlerën e drejtë në fund të periudhës raportuese, për matjet e vlerës së drejtë periodike dhe jo periodike;
 - (b) nivelin e hierarkisë së vlerës së drejtë në të cilin janë kategorizuar matjet e vlerës së drejtë në tërësinë e tyre (Niveli 1, 2 ose 3), për matjet e vlerës së drejtë periodike dhe jo periodike;
 - (c) një përshkrim të teknikës (teknikave) së vlerësimit dhe i inputeve të përdorura në matjen e vlerës së drejtë, për matjet periodike dhe jo periodike të vlerës së drejtë të kategorizuara në Nivelin 2 dhe Nivelin 3 të hierarkisë së vlerës së drejtë; dhe
 - (d) për matjet periodike të vlerës së drejtë, të kategorizuara në Nivelin 3 të hierarkisë së vlerës së drejtë:
 - (i) fitimet ose humbjet neto në total, të njohura në fitim ose humbje, si dhe nënzhërin (nënzhërat) përkatës në të cilin këto fitime apo humbje neto janë njohur; dhe
 - (ii) fitimet ose humbjet neto në total për periudhën, të njohura në të ardhura të tjera gjithëpërfshirëse, si dhe nënzhërin (nënzhërat) në të ardhura të tjera gjithëpërfshirëse, në të cilin janë njohur këto fitime ose humbje neto.
- 96 Nëse njësia ekonomike vendos që si politikë kontabël të përdorë përjashtimin në paragrafin 48 të SNRF 13, ajo duhet të japë informacione shpjeguese për këtë fakt.
- 97 Njësia ekonomike do të paraqesë informacionet shpjeguese sasiore, të kërkuara nga paragrafi 95, në format tabelle, përveç rastit kur një tjetër format është më i përshtatshëm.

SNRF 14 Llogaritë e Shtyra për Arsye Rregullatore

Shpjegimi i aktiviteteve subjekt i rregullimit të normës (tarifës)

- 98 Njësia ekonomike do të japë si informacion shpjegues për secilin tip aktiviteti me normë (tarifë) të rregullueshme:
- (a) një përshkrim të shkurtër të natyrës dhe madhësisë së aktivitetit me normë (tarifë) të rregullueshme dhe natyrës së procesit rregullator të vendosjes së normave (tarifave); dhe
 - (b) identitetin e rregullatorit(ve) të normës (tarifës). Nëse rregullatori i normës (tarifës) është një palë e lidhur (siç përkufizohet në SNK 24 *Dhënia e informacioneve shpjeguese për palët e lidhura*), njësia ekonomike do të japë informacion shpjegues mbi këtë fakt së bashku me një shpjegim mbi lidhjen.
- 99 Dhënia e informacioneve shpjeguese të kërkuara nga paragrafi 98 do të jepet në pasqyrat financiare ose drejtpërdrejt në shënime shpjeguese ose do të përfshihet nëpërmjet referencës së kryqëzuar me pasqyrat financiare në pasqyra të tjera, të tilla si raporti i drejtimit ose raporti i rrezikut, që janë të disponueshme për përdoruesit e pasqyrave financiare në të njëjtat kushte si pasqyrat financiare dhe në të njëjtën kohë. Pasqyrat financiare nuk janë të plota nëse këto informacione nuk përfshihen në to drejtpërdrejt ose nëpërmjet referencës së kryqëzuar.

Shpjegimi i shumave të njohura

- 100 Njësia ekonomike duhet të japë informacion shpjegues për bazën e njohjes dhe çregjistrimit të tepricave të llogarive të shtyra për arsye rregullatore. Gjithashtu, ajo duhet të japë informacion shpjegues për matjen fillestare dhe të mëpasshme të tyre, përfshirë mënyrën e vlerësimit për rikuperim dhe shpërndarjen e çdo humbjeje nga zhvlerësimi.

- 101 Për secilin tip aktiviteti me normë (tarifë) të rregullueshme, njësia ekonomike duhet të japë informacion shpjegues për secilën klasë të tepricave të llogarive të shtyra për arsye rregullatore, një rakordim të vlerës kontabël (neto) në fillim dhe në fund të periudhës raportuese në një tabelë, përveçse kur një format tjetër është më i përshtatshëm. Njësia ekonomike do të përdorë gjykimin për të përcaktuar nivelin e përshtatshëm të hollësive (shih paragrafët 28–29 të SNRF 14 *Llogaritë e Shtyra për Arsye Rregullatore*), por përbërësit në vijim janë zakonisht të rëndësishëm:
- (a) shumat e njohura në pasqyrën e pozicionit financiar në periudhën aktuale si teprica llogarish të shtyra për arsye rregullatore;
 - (b) shumat e njohura në pasqyrën (pasqyrat) e performancës dhe e të ardhurave të tjera gjithëpërfshirëse që lidhen me tepricat e rikuperuara (ndonjëherë përshkruhen si të amortizuara) ose të anuluar në periudhën aktuale; dhe
 - (c) shumat e tjera, të identifikuara veçmas, të cilat kanë ndikuar në tepricat e llogarive të shtyra për arsye rregullatore, si zhvlerësimet, zërat e blerë ose të siguruar në një kombinim biznesi, zërat e nxjerrë jashtë përdorimit ose efektet e ndryshimeve në kurset e këmbimit të monedhave të huaja apo normat e skontimit.
- 102 Nëse njësia ekonomike arrin në përfundimin se teprica e llogarive për aktive/detyrime të shtyra për arsye rregullatore nuk është më plotësisht e rikuperueshme ose e kthyeshme, ajo do të japë informacion shpjegues për këtë fakt, arsyet pse nuk është e rikuperueshme ose e kthyeshme dhe shumën me të cilën është pakësuar teprica e llogarive për aktive/detyrime të shtyra për arsye rregullatore.

SNRF 15 Të Ardhurat nga Kontratat me Klientët

Kontratat me klientët

Ndarja e të Ardhurave

- 103 Njësia ekonomike do t'i ndajë të ardhurat e njohura nga kontratat me klientët në kategori që tregojnë sesi natyra, shumat, koha dhe pasiguria e të ardhurave dhe e flukseve të mjeteve monetare ndikohet nga faktorët ekonomikë. Shembuj të kategorive që mund të jenë të përshtatshme, përfshijnë:
- (a) lloji i mallit apo shërbimit (për shembull, linjat kryesore të prodhimit);
 - (b) zona gjeografike (për shembull, vendi ose rajoni);
 - (c) tregu ose lloji i klientelës (për shembull, klientë qeveritarë ose jo qeveritarë);
 - (d) lloji i kontratës (për shembull, kontratë me çmim fiks dhe kontrata të bazuara në kohë dhe materiale);
 - (e) kohëzgjatja e kontratës (për shembull, kontrata afatshkurtra dhe kontrata afatgjata);
 - (f) koha e transferimit të mallrave apo shërbimeve (për shembull, të ardhurat nga mallrat apo shërbimet e transferuara tek klientët në një moment kohor të caktuar dhe të ardhurat nga mallrat apo shërbimet e transferuara përgjatë kohës); dhe
 - (g) kanalet e shitjes (për shembull, mallrat e shitura drejtpërdrejt tek klientët dhe mallrat e shitura nëpërmjet ndërmjetësve).
- 104 Gjithashtu, njësia ekonomike do të japë informacion shpjegues të mjaftueshëm për t'u mundësuar përdoruesve të pasqyrave financiare të kuptojnë marrëdhënien mes dhënies së informacioneve shpjeguese për të ardhurat e ndara (në përputhje me paragrafin 103) dhe informacionit shpjegues për të ardhurat që është dhënë për secilin segment raportues nëse njësia ekonomike zbaton SNRF 8.

Tepricat e kontratës

- 105 Njësia ekonomike jep si informacion shpjegues:
- (a) tepricën në çelje dhe në fund të periudhës të llogarive të arkëtueshme, aktiveve të kontratës dhe detyrimeve të kontratës nga kontrata me klientët, nëse nuk e ka paraqitur ose dhënë informacion shpjegues diku tjetër;
 - (b) të ardhurat e njohura në periudhën raportuese, të cilat janë përfshirë në tepricën e detyrimit të kontratës në fillim të periudhës; dhe

- (c) të ardhurat e njohura në periudhën raportuese nga plotësimi i kushteve të performancës (ose pjesërisht të plotësuara) në periudhat e mëparshme (për shembull, ndryshimet në çmimin e transaksionit).

Humbjet nga zhvlerësimi

- 106 Përveçse ku paraqiten veçmas në pasqyrën e të ardhurave gjithëpërfshirëse në pajtim me Standardet e tjera të Kontabilitetit SNRF, njësia ekonomike duhet të japë informacion shpjegues për çdo humbje nga zhvlerësimi të njohur për periudhën raportuese (në pajtim me SNRF 9) dhe çdo llogari të arkëtueshme ose aktiv të kontratës që vjen nga kontratat e njësive ekonomike me klientët, të cilat njësia ekonomike duhet t'i japë si informacion shpjegues veçmas nga humbjet nga zhvlerësimi nga kontratat e tjera.

Kushtet e performancës

- 107 Njësia ekonomike do të japë informacion shpjegues rreth kushteve të saj të performancës në kontratat me klientët, duke përfshirë një përshkrim të:
- (a) kur njësia ekonomike i plotëson zakonisht kushtet e saj të performancës (për shembull, me nisjen, me livrimin, ndërkohë që shërbimet ofrohen, ose kur ka përfunduar shërbimi), duke përfshirë se kur plotësohen kushtet e performancës në marrëveshjet faturo dhe mbaj;
 - (b) kushteve kryesore të pagesës (për shembull, kur duhet të kryhet zakonisht pagesa, nëse kontrata ka një përbërës financiar të rëndësishëm, nëse madhësia e shumës është e ndryshueshme dhe nëse vlerësimi i shumës së ndryshueshme është zakonisht i kufizuar në përputhje me paragrafët 56–58 të SNRF 15 *Të Ardhurat nga Kontratat me Klientët*);
 - (c) detyrimet për kthime, rimbursime dhe detyrime të tjera të ngjashme; dhe
 - (d) llojet e garancive dhe detyrimeve përkatëse.

Çmimi i transaksionit i shpërndarë tek kushtet e mbetura të performancës

- 108 Njësia ekonomike jep si informacion shpjegues:
- (a) shumën totale të çmimit të transaksionit të shpërndarë tek kushtet e performancës të paplotësuara (ose të pjesërisht të plotësuara) në fund të periudhës raportuese; dhe
 - (b) një shpjegim se kur njësia ekonomike pret të njohë si të ardhur shumën e dhënë si informacion shpjegues në përputhje me (a), të cilën njësia ekonomike do ta japë si informacion shpjegues:
 - (i) mbi baza sasiore duke përdorur hapësirat kohore që janë më të përshtatshme për kohëzgjatjen e kushteve të mbetura të performancës; ose
 - (ii) duke përdorur informacion cilësor.
- 109 Për lehtësi praktike, njësia ekonomike nuk ka nevojë të japë informacionin shpjegues të paragrafit 108 për një kusht performancë nëse plotësohet njëri nga kushtet në vijim:
- (a) kushti i performancës është pjesë e një kontrate që ka një kohëzgjatje fillestare të pritshme deri në një vit; ose
 - (b) njësia ekonomike njeh të ardhurat nga plotësimi i kushtit të performancës në përputhje me paragrafin B16 të SNRF 15.

Gjykime të rëndësishme gjatë zbatimit të SNRF 15

- 110 Njësia ekonomike duhet të japë informacion shpjegues mbi gjykimet dhe ndryshimet në gjykime të përdorura gjatë zbatimit të SNRF 15, të cilat ndikojnë në mënyrë të rëndësishme përcaktimin e shumës dhe kohës së të ardhurave nga kontratat me klientët.

Përcaktimi i kohës së plotësimit të kushteve të performancës

- 111 Për kushtet e performancës që ajo plotëson përgjatë kohës, njësia ekonomike duhet të japë si informacion shpjegues metodat e përdorura për të njohur të ardhurat (për shembull, një përshkrim të metodave output ose input të përdorura dhe sesi janë zbatuar këto metoda).

Përcaktimi i çmimit të transaksionit dhe shumat e shpërndara tek kushtet e performancës

- 112 Njësia ekonomike do të japë informacion shpjegues rreth metodave, të dhënave fillestare dhe supozimeve të përdorura për të vlerësuar nëse kushtëzohet një shumë e ndryshueshme.

Aktivet e njohura nga kostot për të marrë apo realizuar një kontratë me një klient

- 113 Njësia ekonomike jep si informacion shpjegues:
- (a) tepricat në fund të periudhës të aktiveve të njohura nga kostot e kryera për të marrë ose realizuar një kontratë me një klient (në përputhje me paragrafin 91 ose 95 të SNRF 15) sipas kategorive kryesore të aktiveve (për shembull, kostot për marrjen e kontratave me klientët, kostot para krijimit të kontratës dhe kostot e hartimit të kontratës); dhe
 - (b) shumën e amortizimit dhe të çdo humbjeje të njohur nga zhvlerësimi në periudhën e raportimit.

Lehtësi praktike

- 114 Nëse njësia ekonomike zgjedh të përdorë lehtësinë praktike të paragrafit 63 të SNRF 15 (mbi ekzistencën e një përbërësi financiar të rëndësishëm) ose të paragrafit 94 të SNRF 15 (mbi kostot shtesë (rritëse) të marrjes së një kontrate), njësia ekonomike duhet të japë informacion shpjegues mbi këtë fakt.

SNRF 16 Qiratë

Qiramarrësit

- 115 Qiramarrësi do të japë informacione shpjeguese për periudhën raportuese, për shumat në vijim:
- (a) shpenzimin e amortizimit për aktivet me të drejtë përdorimi sipas klasave të aktivitetit bazë.
 - (b) shpenzimin e interesit për detyrimet e qirasë.
 - (c) shpenzimin lidhur me qiratë afatshkurtra të trajtuara sipas paragrafit 6 të SNRF 16 *Qiratë*. Ky shpenzim nuk nevojitet të përfshihet në shpenzimet e lidhura me qiratë për afate të qirasë një muaj ose më pak.
 - (d) shpenzimin lidhur me qiratë e aktiveve me vlerë të ulët të trajtuara sipas paragrafit 6 të SNRF 16. Ky shpenzim nuk do të përfshihet në shpenzimin e lidhur me qiratë me afat të shkurtër të aktiveve me vlerë të ulët të përfshira në (c).
 - (e) shpenzimin lidhur me pagesat variabël të qirasë të papërfshira në matjen e detyrimeve të qirasë.
 - (f) totalin e daljeve të mjeteve monetare për qiratë.
 - (g) shtesat e aktiveve me të drejtë përdorimi.
 - (h) fitimet ose humbjet neto që vijnë nga transaksionet e shitjes dhe marrjes së mëpasshme me qira.
 - (i) vlerën kontabël (neto) të aktiveve me të drejtë përdorimi në fund të periudhës së raportimit sipas klasës së aktivitetit bazë.
- 116 Qiramarrësi duhet të japë informacion shpjegues për shumën e angazhimeve të tij të qirasë për qiratë afatshkurtra të trajtuara sipas paragrafit 6 të SNRF 16 nëse portofoli i qirave afatshkurtra për të cilat ai angazhohet në fund të periudhës raportuese është i ndryshëm nga portofoli i qirave afatshkurtra, të cilave u përket shpenzimi i qirasë afatshkurtër i paraqitur sipas kërkesave të paragrafit 115(c).
- 117 Nëse aktivet me të drejtë përdorimi plotësojnë përkufizimin e aktivitetit afatgjatë material të investuar, qiramarrësi do të zbatojë kërkesat për dhënie informacionesh shpjeguese të SNK 40 *Aktive Materiale Afatgjata për Investim*. Në këtë rast, qiramarrësi nuk ka nevojë të japë informacionet shpjeguese të paragrafit 115(a), 115(g) ose 115(i) për këto aktive me të drejtë përdorimi.
- 118 Nëse një qiramarrës mat aktivet me të drejtë përdorimi me shumat e rivlerësuar duke zbatuar SNK 16, qiramarrësi do të japë informacionet shpjeguese të kërkuara nga paragrafi 202 për këto aktive me të drejtë përdorimi.
- 119 Qiramarrësi do të japë informacion shpjegues mbi analizën e maturimit të detyrimeve të qirasë duke zbatuar paragrafin 72 veçmas nga analizat e maturimit të detyrimeve të tjera financiare.
- 120 Qiramarrësi duhet të japë informacion shpjegues cilësor ose sasior mbi:

- (a) natyrën e aktiviteteve të dhënies me qira të qiramarrësit;
- (b) daljet e ardhshme të mjeteve monetare për të cilat qiramarrësi është potencialisht i ekspozuar, të cilat nuk janë reflektuar në matjen e detyrimeve të qirasë, duke përfshirë ekspozimin që vjen nga:
 - (i) pagesat e ndryshueshme të qirasë;
 - (ii) opsionet e zgjatjes dhe të përfundimit;
 - (iii) vlera e mbetur e garancive; dhe
 - (iv) qiratë ku është i angazhuar qiramarrësi, të cilat nuk kanë nisur akoma;
- (c) kufizimet ose marrëveshjet e imponuara nga qiratë; dhe
- (d) transaksionet e shitjes dhe të marrjes së mëpasshme me qira.

Qiradhënësit

121 Qiradhënësi duhet të japë informacion shpjegues cilësor ose sasior mbi:

- (a) natyrën e aktiviteteve të qiradhënies të qiradhënësit.
- (b) sesi qiradhënësi menaxhon rrezikun e lidhur me ndonjë të drejtë që ai mban ndaj aktiveve bazë. Veçanërisht, qiradhënësi do të japë informacione shpjeguese mbi strategjinë e tij të menaxhimit të rrezikut për të drejtat që ai mban në aktivet bazë, përfshirë mjetet me të cilat qiradhënësi pakëson këtë rrezik. Mjete të tilla mund të përfshijnë, për shembull, marrëveshjet e riblerjes, garancitë për vlerën e mbetur ose pagesat variabël të qirasë për përdorim përtej kufijve të përcaktuar.

Qiratë financiare

122 Qiradhënësi duhet të japë si informacion shpjegues:

- (a) një analizë maturimi të pagesave të arkëtueshme të qirasë, duke treguar pagesat e paskontuara të qirasë për t'u marrë:
 - (i) jo më vonë se një vit nga data e raportimit;
 - (ii) më vonë se një vit dhe deri në pesë vite nga data e raportimit; dhe
 - (iii) përtej pesë viteve nga data e raportimit; dhe
- (b) një rakordim mes pagesave të paskontuara të qirasë dhe investimit neto në qira. Rakordimi do të identifikojë të ardhurën e pa realizuar financiare lidhur me pagesat e arkëtueshme të qirasë dhe ndonjë vlerë të mbetur të pa garantuar të paskontuar.

123 Qiradhënësi duhet të japë si informacion shpjegues të ardhurën për periudhën raportuese që lidhet me pagesat variabël të qirasë të papërfshira në matjen e investimit neto në qira.

Qiratë e zakonshme

124 Qiradhënësi duhet të japë si informacion shpjegues një analizë të pagesave të qirasë, duke treguar pagesat e paskontuara të qirasë për t'u marrë:

- (a) jo më vonë se një vit nga data e raportimit;
- (b) më vonë se një vit dhe deri në pesë vite nga data e raportimit; dhe
- (c) përtej pesë viteve nga data e raportimit.

125 Qiradhënësi do të japë si informacion shpjegues të ardhurën për periudhën raportuese që lidhet me pagesat variabël të qirasë, të cilat nuk varen nga një indeks ose normë.

126 Qiradhënësi do të zbatojë kërkesat për dhënie informacionesh shpjeguese në paragrafët 200–202, 250–256 dhe 263–275 për aktivet subjekt i qirave të zakonshme.

Kërkesat për dhënie informacionesh shpjeguese në SNRF 16 që mbeten të zbatueshme

127 Qiramarrësi do të zbatojë kërkesat për dhënie informacionesh shpjeguese të paragrafit 47 të SNRF 16.

SNRF 18***Paraqitja dhe Dhënia e Informacioneve Shpjeguese në Pasqyrat Financiare*****Identifikimi i pasqyrave financiare**

- 128 Një njësi ekonomike duhet të identifikojë qartë çdo pasqyrë financiare kryesore dhe shënimet shpjeguese. Përveç kësaj, njësi ekonomike duhet të japë informacion shpjegues në mënyrë të dukshme dhe ta përsërisë atë kur është e nevojshme për një kuptim të saktë të informacionit të paraqitur:
- (a) emri i njësisë ekonomike raportuese ose mjete të tjera identifikimi dhe ndonjë ndryshim në këtë informacion nga data e fundit e periudhës paraardhëse raportuese;
 - (b) nëse pasqyrat financiare mbulojnë njësi ekonomike individuale ose një grup njësisish ekonomike;
 - (c) për datën e fundit të periudhës së raportimit ose periudhën e mbuluar nga pasqyrat financiare;
 - (d) për monedhën e paraqitjes, siç përkufizohet në SNK 21 *Efektet e Ndryshimeve në Kurset e Këmbimit*; dhe
 - (e) nivelin e rrumbullakimeve të përdorura në paraqitjen e shumave në pasqyrat financiare (shih paragrafin B11 të SNRF 18).

Ndryshimi në politikat kontabël, riparaqitja në retrospektivë ose riklasifikimi

- 129 Nëse një njësi ekonomike ndryshon paraqitjen, dhënien e informacioneve shpjeguese ose klasifikimin e zërave në pasqyrat e saj financiare, ajo do të riklasifikojë shumat krahasuese përveç rastit kur riklasifikimi është i pazbatueshëm. Kur njësi ekonomike riklasifikon shumat krahasuese, ajo do të japë informacion shpjegues (përfshirë edhe çeljen e periudhës paraardhëse) për:
- (a) natyrën e riklasifikimit.
 - (b) shumën e çdo zëri ose klase të zërave të riklasifikuar; dhe
 - (c) arsyen e riklasifikimit.
- 130 Nëse riklasifikimi i shumave krahasuese është i pazbatueshëm, njësi ekonomike duhet të japë informacion shpjegues lidhur me:
- (a) arsyen e mos riklasifikimit të shumave; dhe
 - (b) natyrën e rregullimeve që do të duhet të ishin bërë nëse shumat do të ishin riklasifikuar.
- 131 Kur një njësi ekonomike i kërkohet të paraqesë një pasqyrë të tretë të pozicionit financiar në zbatim të paragrafit 37 të SNRF 18, ajo duhet të japë informacionin shpjegues të kërkuar nga paragrafët 129–130, 178–181 dhe 186. Megjithatë, nuk është e nevojshme që njësi të paraqesë shënimet shpjeguese përkatëse të pasqyrës së pozicionit financiar në çelje të periudhës paraardhëse.

Pasqyra e fitimit ose humbjes***Njësitë ekonomike me aktivitete kryesore biznesi të specifikuara***

- 132 Nëse njësi ekonomike:
- (a) investon në aktive si një aktivitet kryesor biznesi, ajo do të japë informacion shpjegues mbi këtë fakt.
 - (b) ofron financim për klientët si një aktivitet kryesor biznesi, ajo do të japë informacion shpjegues mbi këtë fakt.
 - (c) identifikon një rezultat të ndryshëm nga vlerësimi i saj nëse investon në aktive apo ofron financim për klientët si aktiviteti kryesor i biznesit (shih paragrafin B41 të SNRF 18), ajo do të japë informacion shpjegues për:
 - (i) faktin që rezultati i vlerësimit ka ndryshuar dhe datën e ndryshimit.
 - (ii) shumën dhe klasifikimin e zërave të të ardhurave dhe të shpenzimeve para dhe pas datës së ndryshimit në rezultatin e vlerësimit në periudhën aktuale, si dhe shumën dhe klasifikimin në periudhën paraardhëse për zërat për të cilët riklasifikimi ka ndryshuar për shkak të rezultatit të ndryshuar të vlerësimit, me përjashtim të rastit kur kjo nuk është

praktike për t'u realizuar. Nëse njësia ekonomike nuk jep informacionin shpjegues sepse është praktikisht e pamundur, njësia ekonomike duhet të japë informacion shpjegues për këtë fakt.

Paraqitja dhe dhënia e informacioneve shpjeguese mbi shpenzimet e klasifikuara në kategorinë e shfrytëzimit

133 Nëse njësia ekonomike paraqet një ose më shumë nënzëra që përmbajnë shpenzime të klasifikuara sipas funksionit në kategorinë e shfrytëzimit të pasqyrës së fitimit ose humbjes, ajo duhet gjithashtu të japë informacion shpjegues në një shënim të vetëm për:

- (a) totalin e secilit (në vijim):
 - (i) zhvlerësimin, përfshirë shumat e kërkuara për t'u paraqitur sipas paragrafëve 115(a), 200(e)(vii) dhe 271(d)(iv);
 - (ii) amortizimin e aktiveve jomateriale, përfshirë shumat për të cilat duhet të jepet informacion shpjegues sipas paragrafit 263(e)(vi);
 - (iii) përfitimet e punonjësve, përfshirë shumën për përfitimet e punonjësve të njohur nga njësia ekonomike kur zbaton SNK 19 *Përfitimet e Punonjësve* dhe shumën për shërbimet e marra nga punonjësit, të njohur nga njësia ekonomike kur zbaton SNRF 2 *Pagesa të Bazuara në Aksione*;
 - (iv) humbjet nga zhvlerësimi dhe anulimet e humbjeve nga zhvlerësimi, përfshirë shumat për të cilat duhet të jepet informacion shpjegues sipas paragrafit 250(a)–(b); dhe
 - (v) zbritjet dhe anulimet e zbritjeve për inventarët, përfshirë shumat për të cilat duhet të jepet informacion shpjegues sipas paragrafit 164(d)–(e); dhe
- (b) për secilin total të renditur në (a)(i)–(v):
 - (i) shumën që lidhet me secilin nënzë të kategorisë së shfrytëzimit (shih paragrafin 136); dhe
 - (ii) një listë të secilit nënzë jashtë kategorisë së shfrytëzimit që përfshin gjithashtu shumat e lidhura me totalin.

134 Paragrafi 41 i SNRF 18 kërkon që njësia ekonomike të ndajë zërat për të siguruar informacion material. Megjithatë, një njësi ekonomike që zbaton paragrafin 133 përjashtohet nga dhënia e informacioneve shpjeguese:

- (a) në lidhje me nënzërat sipas funksionit të paraqitur në kategorinë e shfrytëzimit të pasqyrës së fitimit ose humbjes—informacioni i shpërndarë mbi shumat e shpenzimeve sipas natyrës të përfshira në secilin nënzë, përtej shumave të specifikuara në paragrafin 133; dhe
- (b) në lidhje me shpenzimet sipas natyrës, për të cilat kërkohet dhënie informacionesh shpjeguese në mënyrë specifike nga një Standard i Kontabilitetit SNRF—informacion të shpërndarë mbi shumat e shpenzimeve të përfshira në secilin nënzë sipas funksionit të paraqitur në kategorinë e shfrytëzimit të pasqyrës së fitimit ose humbjes, përtej shumave të specifikuara në paragrafin 133.

135 Përjashtimi nga paragrafi 134 lidhet me shpërndarjen e shpenzimeve të shfrytëzimit. Megjithatë, kjo nuk e përjashton njësinë ekonomike nga zbatimi i kërkesave specifike për dhënie informacionesh shpjeguese lidhur me këto shpenzime në këtë Standard.

Përdorimi i karakteristikave të lidhura me natyrën dhe funksionin

136 Njësia ekonomike do të paraqesë shpenzimet sipas natyrës ose duke zbatuar paragrafin 133, do të japë informacione shpjeguese mbi disa shpenzime sipas natyrës. Nuk është e nevojshme që shumat e paraqitura ose të dhëna si informacion shpjegues të jenë shumat e njohura si shpenzim në atë periudhë. Ato mund të përfshijnë shumat që janë njohur si pjesë e vlerës kontabël (neto) të një aktivi. Nëse njësia ekonomike:

- (a) paraqet shuma që nuk janë shumat e njohura si një shpenzim i periudhës, ajo do të paraqesë një nënzë shtesë për ndryshimin në vlerën kontabël (neto) të aktiveve të ndikuara. Për shembull, kur zbaton paragrafin 39 të SNK 2 *Inventarët*, njësia ekonomike mund të paraqesë një nënzë për ndryshimet në inventarët e produkteve të gatshme dhe të prodhimit në proces.
- (b) jep si informacion shpjegues, kur zbaton paragrafin 133(b), shumat që nuk janë shumat e njohura si një shpenzim i periudhës, njësia ekonomike do të japë një shpjegim cilësor mbi këtë fakt duke identifikuar aktivet e përfshira.

Pasqyra e pozicionit financiar

E drejta për ta shtyrë shlyerjen për të paktën 12 muaj

- 137 Kur zbaton paragrafët 101–102 dhe B96–B103 të SNRF 18, njësia ekonomike mund të klasifikojë detyrimet që vijnë nga marrëveshjet e huasë si afatgjata nëse e drejta e njësisë ekonomike për të shtyrë shlyerjen e këtyre detyrimeve është subjekt i plotësimit të premtimeve kufizuese nga njësia ekonomike brenda 12 muajve nga periudha e raportimit (shih paragrafin B100(b) të SNRF 18). Në rrethana të tilla, njësia ekonomike do të japë informacion shpjegues në shënimet, për t'u mundësuar përdoruesve të pasqyrave financiare të kuptojnë rrezikun se detyrimet mund të bëhen për t'u paguar brenda 12 muajve pas periudhës raportuese, duke përfshirë:
- (a) informacion mbi premtimet kufizuese (përfshirë natyrën e premtimeve kufizuese dhe se kur njësia ekonomike duhet t'i plotësojë ato) dhe vlerën kontabël (neto) të detyrimeve përkatëse.
 - (b) fakte dhe rrethana, nëse ka, që tregojnë se njësia ekonomike mund të ketë vështirësi në plotësimin e premtimeve kufizuese—për shembull, njësia ekonomike ka vepruar gjatë ose pas periudhës së raportimit për të shmangur apo zbutur një shkelje të mundshme. Gjithashtu, të tilla fakte dhe rrethana mund të përfshijnë faktin që njësia ekonomike nuk do të kishte plotësuar premtimet kufizuese nëse ato do të ishin vlerësuar mbi pajtueshmërinë bazuar në rrethanat e njësisë ekonomike në fund të periudhës së raportimit.

Pasqyra e ndryshimeve në kapitalin neto

- 138 Njësia ekonomike duhet të paraqesë, ose në pasqyrën e ndryshimeve në kapitalin neto ose të japë informacion shpjegues në shënimet, shumat e dividendëve të njohura si shpërndarje për pronarët gjatë periudhës raportuese, si dhe shumat përkatëse të dividendëve për aksion.

Shënimet shpjeguese

Struktura

- 139 Një njësi ekonomike duhet të japë informacion shpjegues në shënimet shpjeguese për:
- (a) bazën e përgatitjes së pasqyrave financiare (shih paragrafët 20 dhe 173–175) dhe politikat kontabël specifike të përdorura (shih paragrafët 176–177);
 - (b) informacionin e kërkuar nga ky Standard që nuk është paraqitur në pasqyrat financiare kryesore; dhe
 - (c) informacionin tjetër që nuk është paraqitur në pasqyrat financiare kryesore, por është i rëndësishëm për të kuptuar secilën prej tyre (shih paragrafin 20 të SNRF 18).
- 140 Njësia ekonomike duhet t'i paraqesë shënimet shpjeguese në mënyrë të organizuar, për sa është e mundur (shih paragrafin B112 të SNRF 18). Kur përcakton një mënyrë organizimi, njësia ekonomike duhet të marrë në konsideratë efektin në kuptueshmërinë dhe krahasueshmërinë e pasqyrave të saj financiare. Njësia ekonomike duhet të kryqëzojë referencat e çdo zëri në pasqyrat financiare kryesore me informacionin përkatës në shënimet shpjeguese. Nëse shumat e dhëna si informacion shpjegues në shënimet janë përfshirë në një ose më shumë zëra në pasqyrat financiare kryesore, njësia ekonomike duhet të japë informacion shpjegues në shënimet për zërin (at) në të cilin janë përfshirë shumat.
- 141 Njësia ekonomike do të japë informacionin shpjegues vijues në shënimet, nëse ky informacion nuk është paraqitur diku tjetër në informacionin e publikuar me pasqyrat financiare:
- (a) adresën dhe formën ligjore të njësisë ekonomike, vendin e regjistrimit dhe adresën e zyrës së saj të regjistruar (ose vendin kryesor të biznesit nëse është i ndryshëm nga zyra e regjistruar); dhe
 - (b) një përshkrim të natyrës së aktiviteteve të njësisë dhe aktiviteteve kryesore të saj.

Matësit e performancës të përcaktuar nga drejtimi

- 142 Objektivi i dhënies së informacioneve shpjeguese mbi matësit e performancës të përcaktuar nga drejtimi është që njësia ekonomike të sigurojë informacion që ndihmon një përdorues të pasqyrave financiare të kuptojë:
- (a) aspektin e performancës financiare që në këndvështrimin e drejtimit komunikohet nga matësi i performancës i përcaktuar nga drejtimi; dhe

- (b) sesi matësi i performancës i përcaktuar nga drejtimi krahasohet me matësit e përcaktuar nga Standardet e Kontabilitetit SNRF.
- 143 Njësia ekonomike do të japë informacione shpjeguese mbi të gjithë matësit që plotësojnë përkufizimin e matësit të performancës të përcaktuar nga drejtimi në paragrafin 117 të SNRF 18 në një shënim të vetëm (shih paragrafin 147). Ky shënim duhet të përfshijë një deklaratë që matësit e performancës të përcaktuar nga drejtimi japin këndvështrimin e drejtimit mbi një aspekt të performancës financiare të njësisë ekonomike në tërësi dhe nuk janë domosdoshmërisht të krahasueshëm me matësit që kanë emërtime ose përshkrime të ngjashme të dhëna nga njësi ekonomike të tjera.
- 144 Njësia ekonomike do të emërtojë dhe përshkruajë secilin matës të performancës të përcaktuar nga drejtimi në mënyrë të qartë dhe të kuptueshme që nuk ngatërron përdoruesit e pasqyrave financiare (shih paragrafët 148–149). Për secilin matës të performancës të përcaktuar nga drejtimi, njësia ekonomike do të japë si informacion shpjegues:
- (a) një përshkrim të aspektit të performancës financiare që në këndvështrimin e drejtimit, komunikohet nga matësi i performancës i përcaktuar nga drejtimi. Ky përshkrim duhet të përfshijë shpjegimin përse, në këndvështrimin e drejtimit, matësi i performancës i përcaktuar nga drejtimi siguron informacion të dobishëm mbi performancën financiare të njësisë ekonomike.
- (b) sesi llogaritet matësi i performancës i përcaktuar nga drejtimi.
- (c) një rakordim mes matësit të performancës të përcaktuar nga drejtimi dhe nëntotalit më të krahasueshëm të renditur në paragrafin 118 të SNRF 18 ose totalin apo nëntotalin e kërkuar në mënyrë specifike për t'u paraqitur ose dhënë si informacion shpjegues nga Standardet e Kontabilitetit SNRF (shih paragrafët 150–154).
- (d) efektin e tatimit mbi të ardhurat (të përcaktuar duke zbatuar paragrafin 155) dhe efektin e interesave jokontrolluese për secilin zë që jepet si informacion shpjegues në rakordin e kërkuar në (c).
- (e) një përshkrim sesi njësia ekonomike zbaton paragrafin 155 për të përcaktuar efektin e tatimit mbi të ardhurat të kërkuar në (d).
- 145 Nëse njësia ekonomike ndryshon llogaritjen e matësit të performancës të përcaktuar nga drejtimi, shton një matës të ri të performancës të përcaktuar nga drejtimi, ndalon së përdoruri një matës të mëparshëm të performancës të përcaktuar nga drejtimi ose ndryshon përcaktimin e efekteve të tatimit mbi të ardhurat në zërat e rakorduar të kërkuar nga paragrafi 144(d), ajo duhet të japë si informacion shpjegues:
- (a) një sqarim që u mundëson përdoruesve të pasqyrave financiare të kuptojnë ndryshimin, shtesën apo ndalesën dhe efektet e tij.
- (b) arsyet e ndryshimit, shtesës apo ndalesës.
- (c) informacion krahasues të riparaqitur për të pasqyruar ndryshimin, shtesën apo ndalesën me përjashtim të rastit kur kjo nuk është praktike për t'u bërë. Zgjedhja e bërë nga njësia ekonomike në lidhje me matësin e performancës të përcaktuar nga drejtimi nuk është një zgjedhje e politikës kontabël. Pavarësisht nga kjo, kur vlerëson nëse riparaqitja e informacionit krahasues nuk është praktike, njësia ekonomike do të zbatojë kërkesat në paragrafët 50–53 të SNK 8.
- 146 Nëse njësia ekonomike nuk jep informacionin shpjegues mbi informacionin krahasues të riparaqitur të kërkuar nga paragrafi 145(c), sepse kjo është e pazbatueshme, njësia ekonomike duhet të japë informacion shpjegues për këtë fakt.

Shënimi i vetëm për informacionin mbi matësit e performancës të përcaktuar nga drejtimi

- 147 Paragrafi 143 kërkon që njësia ekonomike duhet të përfshijë në një shënim të vetëm të gjithë informacionin mbi matësit e performancës të përcaktuar nga drejtimi të kërkuar nga paragrafët 142–146. Nëse njësia ekonomike jep informacion shpjegues edhe mbi informacione të tjera në atë shënim, informacioni në shënim duhet të emërtohet në mënyrë që dallon qartë informacionin e kërkuar nga paragrafët 142–146 nga informacioni tjetër.

Një mënyrë e qartë dhe e kuptueshme

- 148 Paragrafi 144 kërkon që njësia ekonomike të emërtojë dhe përshkruajë matësit e saj të performancës të përcaktuar nga drejtimi në mënyrë të qartë dhe të kuptueshme, që nuk çorienton përdoruesit e pasqyrave financiare. Për të siguruar një përshkrim të tillë, njësia ekonomike do të japë informacion shpjegues që i

mundëson një përdoruesi të pasqyrave financiare të kuptojë zërat e të ardhurave ose shpenzimeve të përfshira dhe të përjashtuara nga nëntotali. Prandaj, njësia ekonomike duhet të:

- (a) emërtojë dhe përshkruajë matësin në një mënyrë që paraqet me besnikëri karakteristikat e tij në përputhje me paragrafin 43 të SNRF 18 (shih paragrafin 149); dhe
- (b) sigurojë informacion specifik për matësit e performancës të përcaktuar nga drejtimi—që do të thotë:
 - (i) nëse njësia ekonomike ka llogaritur matësin në një mënyrë tjetër, të ndryshme nga përdorimi i politikave kontabël të përdorura për zërat në pasqyrën(at) e performancës financiare, ajo duhet ta deklarojë këtë fakt dhe të paraqesë llogaritjet e bëra për matësin; dhe
 - (ii) nëse, gjithashtu, llogaritja e matësit ndryshon nga politikat kontabël të kërkuara apo të lejuara nga Standardet e Kontabilitetit SNRF, njësia ekonomike duhet ta deklarojë këtë fakt shtesë dhe nëse është e nevojshme duhet të japë një shpjegim mbi kuptimin e termave që përdor (shih paragrafin 149(b)).

149 Për të emërtuar dhe përshkruar matësin në një mënyrë që paraqet me besnikëri karakteristikat e tij, njësia ekonomike do të:

- (a) emërtojë matësin në një mënyrë që paraqet karakteristikat e nëntotalit (për shembull duke përdorur emërtimin ‘fitimi i shfrytëzimit para shpenzimeve jo-të shpeshta’ vetëm për një nëntotal që përjashton nga fitimi i shfrytëzimit të gjitha shpenzimet e identifikuara nga njësia ekonomike si jo të shpeshta); dhe
- (b) shpjegojë kuptimin e termave që përdor në përshkrimet e saj që janë të nevojshme për të kuptuar aspektin e performancës financiare që po komunikohet (për shembull, të shpjegojë sesi njësia ekonomike përkufizon ‘shpenzimet jo të shpeshta’).

Rakordimi me totalin ose nëntotalin më të krahasueshëm drejtpërsëdrejti

150 Paragrafi 144(c) kërkon që njësia ekonomike të rakordojë secilin matës të performancës të përcaktuar nga drejtimi me nëntotalin më të krahasueshëm drejtpërsëdrejti, të renditur në paragrafin 118 të SNRF 18 ose totalin apo nëntotalin e kërkuar në mënyrë specifike për t’u paraqitur ose dhënë si informacion shpjegues nga Standardet e Kontabilitetit SNRF. Për shembull, njësia ekonomike që jep informacion shpjegues në shënime një matës të performancës të përcaktuar nga drejtimi mbi fitimin ose humbjen e shfrytëzimit të rregulluar, duhet të rakordojë këtë matës me fitimin ose humbjen e shfrytëzimit. Në bashkimin ose ndarjen e zërave të dhënë në informacionin shpjegues, njësia ekonomike do të zbatojë kërkesat në paragrafët 41–43 të SNRF 18.

151 Për çdo zë të rakorduar njësia ekonomike do të japë si informacion shpjegues:

- (a) shumën(at) e lidhur me secilin nënzë në pasqyrën(at) e performancës financiare; dhe
- (b) një përshkrim sesi është llogaritur zëri dhe sesi ai kontribuon në matësin e performancës të përcaktuar nga drejtimi, duke siguruar informacion të dobishëm (shih paragrafët 152–154), nëse është e nevojshme për të siguruar informacionin e kërkuar nga paragrafët 144(a) dhe 144(b).

152 Përshkrimi i kërkuar në paragrafin 151(b) kërkohej nëse ka më shumë se një zë të rakorduar dhe secili zë është llogaritur duke përdorur një metodë të ndryshme apo kontribuon në sigurimin e informacionit të dobishëm në një mënyrë të ndryshme. Për shembull, njësia ekonomike mund të përjashtojë nga një matës performancë të përcaktuar nga drejtimi zëra të ndryshëm shpenzimesh, disa sepse ishin identifikuar si jashtë kontrollit të drejtimit dhe të tjerë sepse ishin identifikuar si jo të përsëritur. Në raste të tilla, dhënia e informacioneve shpjeguese se cili zë ka kontribuar për secilin tip rregullimi, do të kërkohej për të shpjeguar sesi matësi i performancës i përcaktuar nga drejtimi siguron informacion të dobishëm.

153 Një shpjegim i vetëm mund të zbatohet për një ose më shumë zëra ose mund të zbatohet për të gjitha rakordimet së bashku. Për shembull, njësia ekonomike mund të përjashtojë disa zëra të të ardhurave ose shpenzimeve në llogaritjen e një matësi të performancës të përcaktuar nga drejtimi bazuar në zbatimin specifik të njësisë ekonomike të ‘jo të shpeshta’. Në një rast të tillë, një shpjegim i vetëm që përfshin përkufizimin e njësisë ekonomike për ‘jo të përsëritura’ që zbatohet për të gjithë zërat e rakorduar mund të plotësojë kërkesat në paragrafin 151(b).

154 Kur zbaton paragrafin 144(c), njësia ekonomike i lejohet që të rakordojë një matës performancë të përcaktuar nga drejtimi me një total ose nëntotal që nuk është paraqitur në pasqyrën(at) e performancës financiare. Në raste të tilla, njësia ekonomike:

- (a) do të rakordojë atë total ose nëntotal me totalin ose nëntotalin më të krahasueshëm drejtpërsëdrejti të paraqitur në pasqyrën(at) e performancës financiare; dhe

- (b) nuk kërkohet që të japë informacionin shpjegues të kërkuar nga paragrafët 144(d) dhe 144(e) për rakordimin në (a).

Efekti në tatimin mbi të ardhurat për secilin zë të dhënë në informacionet shpjeguese të rakordimit

- 155 Një njësie ekonomike i kërkohet nga paragrafi 144(d) që të japë informacion shpjegues mbi efektin në tatimin mbi të ardhurat për secilin zë të shpjeguar në rakordimin mes një matësi të performancës të përcaktuar nga drejtimi dhe nëntotalit më të krahasueshëm drejtpërsëdrejti, të renditur në paragrafin 118 të SNRF 18 ose totalit apo nëntotalit të kërkuar në mënyrë specifike për t'u paraqitur ose dhënë si informacion shpjegues nga Standardet e Kontabilitetit SNRF. Njësia ekonomike do të përcaktojë efektin në tatimin mbi të ardhurat, të kërkuar nga paragrafi 144(d), duke llogaritur efektet e tatimit mbi të ardhurat të transaksionit(eve)bazë:
- (a) me normën(at) tatimore statutore të zbatueshme për transaksionin(et) në juridiksionin(et) tatimor që i përket;
 - (b) bazuar në një shpërndarje të arsyeshme pro rata të tatimit aktual dhe tatimit të shtyrë të njësisë ekonomike në juridiksionin(et) tatimor që i përket; ose
 - (c) duke përdorur një metodë tjetër që, nisur nga rrethanat, jep një shpërndarje më të përshtatshme.
- 156 Nëse, kur zbaton paragrafin 155, njësia ekonomike përdor më shumë se një metodë për llogaritjen e efekteve në tatimin mbi të ardhurat të zërave të rakorduar, ajo duhet të japë informacion shpjegues sesi ka përcaktuar efektet tatimore për secilin zë të rakorduar.

Nëntotalet e të ardhurave dhe të shpenzimeve

- 157 Një raport financiar nuk është një matës performance i përcaktuar nga drejtimi, sepse nuk është një nëntotal i të ardhurave dhe i shpenzimeve. Megjithatë, një nëntotal që është numëruar ose emëruar në një raport financiar është matës performance i përcaktuar nga drejtimi, nëse nëntotali do të plotësojë përkufizimin e matësit të performancës të përcaktuar nga drejtimi nëse do të ishte pjesë e raportit. Për pasojë, një njësia ekonomike do të zbatojë kërkesat për dhënie informacionesh shpjeguese të paragrafëve 142–146, për numëruar apo emëruar të tillë.

Komunikimet publike

- 158 Njësia ekonomike do të marrë në konsideratë vetëm komunikimet publike që lidhen me periudhën raportuese për të identifikuar matësit e performancës të përcaktuar nga drejtimi për periudhën raportuese, me përjashtim të rastit kur si pjesë e raportimit të saj financiar ajo nxjerr në mënyrë të rregullt komunikime publike pas datës së publikimit të pasqyrave financiare të saj. Në këtë rast, njësia ekonomike do të marrë në konsideratë komunikimet publike të lidhura me periudhën raportuese të mëparshme për të identifikuar matësit e performancës të përcaktuar nga drejtimi për periudhën raportuese aktuale.
- 159 Megjithatë, një matës i përdorur në komunikimet publike që lidhen me periudhën raportuese të mëparshme nuk është e nevojshme të identifikohet si matës performance i përcaktuar nga drejtimi për periudhën raportuese aktuale, nëse ka evidencë që tregon se ai nuk do të përfshihet në komunikimet publike që do të nxirren lidhur me periudhën raportuese aktuale. Nëse një matës i tillë është dhënë në informacionet shpjeguese si një matës performance i përcaktuar nga drejtimi në periudhën raportuese të mëparshme dhe nuk është identifikuar si i tillë në periudhën raportuese aktuale, ky do të ishte një ndryshim ose një ndërprerje e matësit të performancës të përcaktuar nga drejtimi, për të cilin zbatohen kërkesat për dhënie informacionesh shpjeguese të paragrafit 145.

Dhënia e informacioneve të tjera shpjeguese

- 160 Një njësia ekonomike duhet të paraqesë ose në pasqyrën e pozicionit financiar, ose në pasqyrën e ndryshimeve në kapital, ose të japë si informacion shpjegues në shënimet:
- (a) për secilën klasë të kapitalit aksionar:
 - (i) numrin e aksioneve të autorizuara;
 - (ii) numrin e aksioneve të emetuara dhe plotësisht të paguara, ose të emetuara por jo plotësisht të paguara;
 - (iii) vlerën nominale për aksion, ose një deklaratë që aksionet nuk kanë vlerë nominale;

- (iv) një rakordim të numrit të aksioneve të papaguara gjendje në fillim dhe në fund të periudhës raportuese (nuk kërkohet informacion krahasues);
 - (v) të drejtat, preferencat dhe kufizimet të lidhura me atë klasë duke përfshirë kufizimet në shpërndarjen e dividendëve dhe në ripagimin e kapitalit;
 - (vi) aksionet e njësisë ekonomike të mbajtura nga vetë njësia ekonomike ose nga filialet ose pjesëmarrjet e saj; dhe
 - (vii) aksionet e rezervuara për t'u emetuar sipas opsioneve dhe kontratave për shitjen e aksioneve, përfshirë afatet dhe shumat; dhe
- (b) një përshkrim i natyrës dhe destinacionit të çdo rezerve brenda kapitalit neto.
- 161 Njësia ekonomike pa kapital aksionar, të tilla si një bashkëpronësi ose trust, duhet të japë informacion shpjegues ekuivalent me atë të kërkuar nga paragrafi 160(a), duke treguar ndryshimet gjatë periudhës raportuese në secilën kategori të interesit në kapitalin neto, si dhe të drejtat, preferencat dhe kufizimet për secilën kategori të interesit në kapitalin neto.
- 162 Një njësi ekonomike duhet të japë informacion shpjegues në shënimet shpjeguese për:
- (a) shumën e dividendëve të propozuar ose të deklaruar përpara se të miratohen për t'u publikuar pasqyrat financiare, por të panjohura si një shpërndarje ndaj zotëruesve të kapitalit neto gjatë periudhës raportuese, si dhe shumën përkatëse për aksion; dhe
 - (b) shumën e dividendëve preferencialë kumulativë të panjohur ende.

Kërkesat për dhënie informacionesh shpjeguese në SNRF 18 që mbeten të zbatueshme

- 163 Njësia ekonomike do të zbatojë kërkesat për dhënie informacionesh shpjeguese të paragrafëve 19, 20, 28, 41, 42, 43, 82, 90, 92, B8, B11, B14, B26(b) dhe B28 të SNRF 18.

SNK 2 Inventarët

164 Njësia ekonomike jep informacione shpjeguese për:

- (a) politikat kontabël të adoptuara për matjen e inventarëve, përfshirë formulën e kostos të përdorur;
- (b) vlerën kontabël totale të inventarëve dhe vlerën kontabël sipas klasifikimeve që janë të përshtatshme për njësinë ekonomike;
- (c) shumën e inventarëve të njohur si shpenzim gjatë periudhës raportuese;
- (d) shumën e zhvlerësimit të inventarëve të njohur si shpenzim për periudhën, në pajtim me paragrafin 34 të SNK 2;
- (e) shumën për çdo rimarrje të zhvlerësimit, të njohur si zbritje në shumën e inventarëve të njohur si shpenzim për periudhën, në pajtim me paragrafin 34 të SNK 2; dhe
- (f) vlerën kontabël të inventarëve të vendosur si peng për detyrimet.

SNK 7 Pasqyra e Flukseve të Mjeteve Monetare

Transaksione jo në mjete monetare

165 Transaksionet investuese dhe të financimit që nuk kërkojnë përdorimin e mjeteve monetare ose të ekuivalentëve të mjeteve monetare do të përjashtohen nga pasqyra e fluksit monetar. Njësia ekonomike duhet të japë si informacion shpjegues këto transaksione diku tjetër në pasqyrat financiare në një mënyrë që të sigurojë të gjithë informacionin përkatës rreth këtyre aktiviteteve investuese dhe financuese.

Ndryshime në detyrimet që rrjedhin nga veprimtaritë financiare

166 Njësia ekonomike duhet të japë si informacion shpjegues një rakordim mes tepricave në çelje dhe në fund të periudhës në pasqyrën e pozicionit financiar për detyrimet që vijnë nga aktivitetet financiare, përfshirë:

- (a) ndryshimet nga flukset e mjeteve monetare financiare;
- (b) ndryshimet që rrjedhin nga marrja ose humbja e kontrollit të filialeve ose bizneseve të tjera;
- (c) efektin e ndryshimeve në kurset e këmbimit të monedhave të huaja;
- (d) ndryshimet në vlerën e drejtë; dhe
- (e) ndryshime të tjera.

Marrëveshjet financiare me furnitorët

167 Njësia ekonomike duhet të japë informacion shpjegues për marrëveshjet e saj financiare me furnitorët (siç përshkruhet në paragrafin 44G të SNK 7 *Pasqyra e Flukseve të Mjeteve Monetare*) që u mundëson përdoruesve të pasqyrave financiare të vlerësojnë efektet e këtyre marrëveshjeve mbi detyrimet dhe flukset e mjeteve monetare të njësisë ekonomike dhe mbi ekspozimin e njësisë ekonomike ndaj rrezikut të likuiditetit.

168 Për të përmbushur objektivat në paragrafin 167, njësia ekonomike duhet të japë informacione shpjeguese për marrëveshjet e saj financiare me furnitorët në lidhje me:

- (a) afatet dhe kushtet e marrëveshjeve (për shembull, afatet e zgjatura të pagesës dhe siguria ose garancitë e ofruara). Megjithatë, një njësi ekonomike duhet të japë informacione të veçanta shpjeguese për afatet dhe kushtet e marrëveshjeve që kanë tregues dhe kushte të ndryshme.
- (b) në fillim dhe në fund të periudhës raportuese:
 - (i) vlerat kontabël dhe zërat shoqërues të paraqitur në pasqyrën e pozicionit financiar të njësisë ekonomike, të detyrimeve financiare që janë pjesë e një marrëveshjeje financiare me furnitorët.
 - (ii) vlerat kontabël dhe zërat shoqërues të detyrimeve financiare të paraqitura në pikën (i) për të cilat furnitorët kanë marrë tashmë pagesa nga ofruesit e financimeve.
 - (iii) intervali i datave të pagesës (për shembull, 30–40 ditë pas datës së faturës) si për detyrimet financiare të paraqitura në pikën (i) ashtu edhe për llogaritë e pagueshme të shfrytëzimit të krahasueshme që nuk janë pjesë e një marrëveshjeje financiare me furnitorët. Llogaritë e pagueshme tregtare të krahasueshme janë, për shembull, llogaritë

e pagueshme tregtare të njësisë ekonomike brenda së njëjtës linjë biznesi ose juridiksioni si detyrimet financiare të paraqitura në pikën (i). Nëse intervali i datave të pagesës është i gjerë, njësia ekonomike duhet të japë informacion shpjegues për atë interval ose të japë informacion shpjegues shtesë (për shembull, intervale të shtresëzuara).

- (c) llojin dhe efektin e ndryshimeve jo-monetare në vlerat kontabël të detyrimeve financiare të paraqitura në pikën (b)(i). Shembuj të ndryshimeve jo-monetare përfshijnë efektin e kombinimeve të biznesit, diferencat e këmbimit ose transaksione të tjera që nuk kërkojnë përdorimin e parave të gatshme ose ekuivalentëve të saj (shih paragrafin 165).

Komponentët e mjeteve monetare dhe ekuivalentëve të mjeteve monetare

- 169 Njësia ekonomike duhet të japë informacion shpjegues rreth përbërësve të mjeteve monetare dhe ekuivalentëve të mjeteve monetare dhe duhet të paraqesë një rakordim të shumave në pasqyrën e fluksit të mjeteve monetare me elementët ekuivalentë të raportuar në pasqyrën e pozicionit financiar.
- 170 Duke pasur parasysh shumëllojshmërinë e praktikave të menaxhimit të mjeteve monetare dhe rregullimet bankare në mbarë botën dhe në mënyrë që të përputhet me SNK 8, njësia ekonomike duhet të japë informacione shpjeguese për politikën që ajo përdor në përcaktimin e përbërjes së mjeteve monetare dhe ekuivalentëve të mjeteve monetare.

Dhënia e informacioneve të tjera shpjeguese

- 171 Njësia ekonomike duhet të japë informacion shpjegues së bashku me një koment të drejtimin për shumat e rëndësishme të tepricave të mjeteve monetare dhe ekuivalentëve të mjeteve monetare të mbajtura nga njësia ekonomike dhe që nuk janë të disponueshme për përdorim nga grupi.

Kërkesat për dhënie informacionesh shpjeguese në SNK 7 që mbeten të zbatueshme

- 172 Njësia ekonomike do të zbatojë kërkesat për dhënie informacionesh shpjeguese të paragrafit 36 të SNK 7.

SNK 8 Baza e Përgatitjes së Pasqyrave Financiare

Politikat kontabël

Paraqitja e drejtë dhe pajtueshmëria me Standardet e Kontabilitetit SNRF

- 173 Kur njësia ekonomike shmanget nga një kërkesë e një Standardi të Kontabilitetit SNRF në përputhje me paragrafin 6E të SNK 8, do të japë informacion shpjegues:
- (a) që drejtimi ka arritur në përfundimin se pasqyrat financiare paraqesin me në mënyrë të drejtë pozicionin financiar, performancën financiare dhe flukset monetare të njësisë ekonomike;
 - (b) që ato janë në pajtim me Standardet e Kontabilitetit SNRF, të zbatueshme, me përjashtim të një kërkesë të caktuar nga e cila është shmangur për të arritur një paraqitje të drejtë;
 - (c) titullin e Standardit të Kontabilitetit SNRF nga i cili është shmangur njësia ekonomike, natyrën e shmangies, përfshirë dhe trajtimin që do të kërkohej sipas atij Standardi të Kontabilitetit SNRF, arsyen pse ky trajtim do të ishte kaq çorientues në rrethanat që do të sillte konflikt me objektivin e pasqyrave financiare të paraqitur në *Kuadrin Konceptual për Raportimin Financiar (Kuatrin Konceptual)* dhe trajtimin e përdorur; dhe
 - (d) për secilën periudhë të paraqitur, ndikimin financiar të shmangies në secilin zë të pasqyrave financiare që do ishte raportuar në përputhje me atë kërkesë.
- 174 Nëse njësia ekonomike shmanget nga një kërkesë e një Standardi të Kontabilitetit SNRF në një periudhë raportimi të mëparshme dhe kjo shmangie ndikon shumat e njohura në pasqyrat financiare të periudhës aktuale, ajo duhet të japë informacionet shpjeguese të paraqitura në paragrafin 173(c)–173(d).
- 175 Në rrethana shumë të rralla në të cilat drejtimi arrin në përfundimin se pajtueshmëria me një kërkesë në një Standard të Kontabilitetit SNRF do të ishte kaq çorientuese sa do të sillte konflikt me objektivin e pasqyrave financiare të paraqitur në *Kuadrin Konceptual*, por që kuadri përkatës rregullator e ndalon shmangien nga kërkesa, njësia ekonomike duhet që me maksimumin e mundshëm të përpiqet të

pakësojë aspektet çorientuese të perceptuara lidhur me pajtueshmërinë duke dhënë informacion shpjegues mbi:

- (a) titullin e Standardit të Kontabilitetit SNRF në fjalë, natyrën e kërkesës dhe arsyen pse drejtimi ka dalë në përfundimin se pajtimi me këtë kërkesë është kaq çorientues në rrethanat, sa do të sjellë konflikt me objektivin e pasqyrave financiare të paraqitur në *Kuadrin Konceptual*; dhe
- (b) për secilën periudhë të paraqitur, rregullimet për çdo zë në pasqyrat financiare që drejtimi ka arritur në përfundimin se do të jenë të nevojshme për të realizuar një paraqitje të drejtë.

Dhënie informacionesh shpjeguese mbi zgjedhjen dhe zbatimin e politikave kontabël

176 Njësia ekonomike duhet të japë informacion shpjegues mbi politikat kontabël të rëndësishme.

177 Njësia ekonomike duhet të japë informacion shpjegues, në përmbledhjen e politikave kontabël domethënëse ose shënimet e tjera shpjeguese, për gjykimet, përveç atyre që përfshijnë vlerësimet (shiko paragrafin 182), që drejtimi ka përdorur në procesin e zbatimit të politikave kontabël të njësisë ekonomike dhe që kanë efektin më të rëndësishëm në vlerat e njohura në pasqyrat financiare. Shembuj të gjykimeve që njësisë ekonomike mund t'i kërkohej të japë si informacion shpjegues, përfshijnë sesi drejtimi përcakton:

- (a) klasat e përshtatshme të aktiveve dhe detyrimeve, për të cilat jepen informacione shpjeguese rreth matjeve të vlerës së drejtë;
- (b) se njësia ekonomike ka kontrollin mbi një njësi tjetër ekonomike;
- (c) që njësia ekonomike ka kontrollin e përbashkët të një marrëveshjeje ose influencë të konsiderueshme mbi një njësi tjetër ekonomike;
- (d) llojin e marrëveshjes së përbashkët (d.m.th. veprimtarinë e përbashkët ose sipërmarrjen e përbashkët), kur marrëveshja është strukturuar përmes një mekanizmi financiar të veçantë; dhe
- (e) se njësia ekonomike është njësi ekonomike investuese.

Dhënia e informacionit shpjegues për ndryshimet në politikat kontabël

178 Kur zbatimi fillestar i një Standardi të Kontabilitetit SNRF ka efekt në periudhën aktuale apo në ndonjë periudhë paraardhëse, të tillë efekt që është i pazbatueshëm për të përcaktuar shumën e rregullimit, apo që mund të ketë efekt në periudhat e ardhshme, njësia ekonomike duhet të japë si informacion shpjegues (nuk është e nevojshme që pasqyrat financiare të periudhave të mëpashme të përsërisin këto dhënie informacionesh shpjeguese):

- (a) titullin e Standardit të Kontabilitetit SNRF;
- (b) kur është e zbatueshme, që ndryshimi në politikën kontabël është bërë në përputhje me dispozitat e tij kalimtare;
- (c) natyrën e ndryshimit në politikën kontabël;
- (d) kur është e zbatueshme, një përshkrim të dispozitave kalimtare;
- (e) kur është e zbatueshme, dispozitat kalimtare që mund të kenë një efekt ndaj periudhave të ardhshme;
- (f) shumën e rregullimit për periudhën aktuale dhe secilin periudhë paraardhëse të paraqitur, për aq sa është e zbatueshme:
 - (i) për secilin nënzë të ndikuar të pasqyrave financiare; dhe
 - (ii) nëse zbatohet SNK 33 për njësinë ekonomike, për të ardhurat bazë dhe të ardhurat e pakësuara për aksion;
- (g) shumën e rregullimit që lidhet me periudhat para atyre të paraqitura, për aq sa është e zbatueshme; dhe
- (h) nëse zbatimi retrospektiv i kërkuar nga paragrafi 19(a) apo 19(b) i SNK 8 është i pazbatueshëm për një periudhë paraardhëse të caktuar, apo për periudha para atyre të paraqitura, rrethanat që kanë çuar në ekzistencën e këtij kushti dhe një përshkrim se si dhe nga kur ka qenë zbatuar ndryshimi në politikën kontabël.

179 Kur një ndryshim i vullnetshëm i një politike kontabël ka efekt në periudhën aktuale apo në ndonjë periudhë paraardhëse, të tillë efekt që është i pazbatueshëm për të përcaktuar shumën e rregullimit, apo që mund të ketë efekt në periudhat e ardhshme, njësia ekonomike duhet të japë si informacion shpjegues (nuk

është e nevojshme që pasqyrat financiare të periudhave të mëpasshme të përsërisin këto dhënie informacionesh shpjeguese):

- (a) natyrën e ndryshimit në politikën kontabël;
 - (b) arsyet pse zbatimi i politikës së re kontabël siguron informacion të besueshëm dhe më të rëndësishëm;
 - (c) për periudhën aktuale dhe secilin periudhë paraardhëse të paraqitur, për aq sa është e zbatueshme, shumën e rregullimit:
 - (i) për secilin element rresht të ndikuar të pasqyrave financiare; dhe
 - (ii) nëse zbatohet SNK 33 për njësinë ekonomike, për fitimet bazë dhe fitimet e pakësuara për aksion;
 - (d) shuma e rregullimit që lidhet me periudhat para atyre të paraqitura, për aq sa është e zbatueshme; dhe
 - (e) nëse zbatimi retrospektiv është i pazbatueshëm për një periudhë paraardhëse të caktuar, apo për periudha para atyre të paraqitura, rrethanat që kanë çuar në ekzistencën e këtij kushti dhe një përshkrim se si dhe nga kur ka qenë zbatuar ndryshimi në politikën kontabël.
- 180 Kur një njësi ekonomike nuk ka zbatuar një Standard të ri të Kontabilitetit SNRF që është publikuar, por që akoma nuk ka hyrë në fuqi, njësia ekonomike duhet të japë informacion shpjegues:
- (a) mbi këtë fakt; dhe
 - (b) informacion të rëndësishëm të njohur ose të vlerësuar arsyeshëm, me qëllim vlerësimin e ndikimit të mundshëm, që do të ketë Standardi i ri i Kontabilitetit SNRF, në pasqyrat financiare të njësisë ekonomike në periudhën kur do të zbatohet për herë të parë.
- 181 Në pajtim me paragrafin 180, njësia ekonomike merr parasysh dhënien e informacioneve shpjeguese mbi:
- (a) titullin e Standardit të Kontabilitetit SNRF;
 - (b) natyrën e ndryshimit apo ndryshimeve të ndodhura në politikën kontabël;
 - (c) datën nga e cila kërkohet të zbatohet Standardi i Kontabilitetit SNRF;
 - (d) datën në të cilën ajo planifikon të fillojë zbatimin e Standardit të Kontabilitetit SNRF; dhe
 - (e) ose:
 - (i) një diskutim për ndikimin që pritet të ketë zbatimi fillestar i Standardit të Kontabilitetit SNRF në pasqyrat financiare të njësisë ekonomike; ose
 - (ii) një deklaratë mbi atë ndikim, nëse ndikimi nuk është i njohur ose i vlerësueshëm në mënyrë të arsyeshme.

Dhënie informacionesh shpjeguese mbi burimet për vlerësimin e pasigurisë

- 182 Njësia ekonomike duhet të japë informacion shpjegues lidhur me supozimet që bën për të ardhmen dhe burime të tjera kryesore për vlerësimin e pasigurisë në fund të periudhës raportuese, që kanë një rrezik të rëndësishëm për të shkaktuar një rregullim material në vlerën kontabël të aktiveve dhe detyrimeve brenda vitit të ardhshëm financiar. Përsa i përket këtyre aktiveve dhe detyrimeve, shënimet shpjeguese duhet të përfshijnë detaje për:
- (a) natyrën e tyre; dhe
 - (b) vlerën e tyre kontabël (neto) në fund të periudhës raportuese.
- 183 Dhëniet e informacionit shpjegues në paragrafin 182 nuk kërkohen për aktive dhe detyrime me një rrezik të madh që vlera kontabël e tyre mund të ndryshojë materialisht brenda vitit të ardhshëm financiar, në fund të periudhës raportuese ato maten me vlerën e drejtë bazuar në vlerësimin më të fundit të çmimeve të tregut për një aktiv apo detyrim të njëjtit. Këto vlera të drejta mund të ndryshojnë ndjeshëm brenda vitit financiar të ardhshëm, por këto ndryshime nuk do të vijnë si rezultat i supozimeve ose burimeve të tjera të vlerësimit të pasigurisë në fund të periudhës raportuese.

Ndryshimet në vlerësimet kontabël

- 184 Njësia ekonomike jep informacione shpjeguese për natyrën dhe shumën e ndryshimit në vlerësimin kontabël që ka efekte në periudhën aktuale apo pritet të ketë efekt në periudhat e ardhshme, përveç rastit të

dhënies së informacionit shpjegues të efektit për periudhat e ardhshme kur është i pazbatueshëm vlerësimi i këtij efekti.

- 185 Nëqoftëse shumta e efektit në periudhat e ardhshme nuk jepet sepse vlerësimi është i pazbatueshëm, njësia ekonomike do të japë informacione shpjeguese për këtë fakt.

Gabimet

- 186 Kur zbaton paragrafin 42 të SNK 8, njësia ekonomike do të japë si informacion shpjegues (nuk është e nevojshme që pasqyrat financiare të periudhave të mëpasshme të përsërisin këto dhënie informacionesh shpjeguese):

- (a) natyrën e gabimit të periudhës paraardhëse;
- (b) për secilin periudhë paraardhëse të paraqitur, për aq sa është e zbatueshme, shumën e korigjimit:
 - (i) për secilin element rresht të ndikuar të pasqyrave financiare; dhe
 - (ii) nëse zbatohet SNK 33 për njësinë ekonomike, për fitimet bazë dhe fitimet e pakësuara për aksion;
- (c) shumën e korigjimit në fillimin e periudhës paraardhëse më të fundit të paraqitur; dhe
- (d) nëse rideklarimi retrospektiv është i pazbatueshëm për një periudhë paraardhëse të caktuar, rrethanat që kanë sjellë ekzistencën e këtij kushti dhe një përshkrim se si dhe nga kur ka qenë korigjuar gabimi.

Kërkesat për dhënie informacionesh shpjeguese në SNK 8 që mbeten të zbatueshme

- 187 Njësia ekonomike duhet të zbatojë kërkesat për dhënie informacionesh shpjeguese të paragrafëve 6A, 6C(c) dhe 6K të SNK 8.

SNK 10 Ngjarje pas Periudhës së Raportimit

Data e autorizimit për publikim

- 188 Njësia ekonomike duhet të japë informacion shpjegues për datën kur janë autorizuar për publikim pasqyrat financiare dhe kush e ka dhënë autorizimin. Nëse pronarët e njësisë ekonomike ose të tjerë kanë fuqinë për të ndryshuar pasqyrat financiare pas publikimit, njësia ekonomike do ta deklarojë këtë fakt.

Përditësimi i informacioneve shpjeguese rreth kushteve në fund të periudhës së raportimit

- 189 Nëse njësia ekonomike merr informacion pas periudhës së raportimit rreth kushteve që ekzistojnë në fund të periudhës së raportimit, ajo do të përditësojë informacionet shpjeguese që lidhen me ato kushte sipas informacionit të ri.

Ngjarje që nuk korigjohen pas periudhës së raportimit

- 190 Njësia ekonomike do të japë si informacion shpjegues, për secilën kategori materiale të ngjarjeve që nuk rregullohen pas periudhës raportuese:

- (a) natyrën e ngjarjes; dhe
- (b) një vlerësim të efektit të saj financiar, ose një deklaratë që një vlerësim i tillë nuk mund të bëhet.

- 191 Shembuj të ngjarjeve pas periudhës raportuese që nuk rregullohen, të cilat në përgjithësi do të rezultojnë në dhënie informacionesh shpjeguese, përfshijnë:

- (a) një kombinim i madh biznesi pas periudhës raportuese ose një nxjerrje jashtë përdorimi e një filiali të madh.
- (b) deklarimin e një plani për të ndërprerë një operacion;
- (c) blerje të mëdha aktivesh, klasifikimi i aktiveve si të mbajtura për shitje në përputhje me SNRF 5, nxjerrje të tjera nga përdorimi i aktiveve ose shpronësim i aktiveve kryesore nga qeveria;
- (d) shkatërrimi i një fabrike kryesore prodhimi nga zjarri pas periudhës së raportimit;

- (e) deklarimi ose fillimi i zbatimit të një ristrukturimi kryesor (shih SNK 37 *Provizionet, Detyrimet dhe Aktivitetet e Kushtëzuara*);
- (f) transaksione kryesore me aksione të zakonshme dhe aksione të zakonshme potenciale pas periudhës raportuese;
- (g) ndryshime të mëdha anormale pas periudhës raportuese në çmimet e aktiveve ose kurset e këmbimit të monedhave të huaja;
- (h) ndryshime në nivelin e tatimeve ose ligjet e tatimeve, të hyra në fuqi ose të deklaruar pas periudhës raportuese, të cilat kanë një ndikim të rëndësishëm mbi aktivet dhe detyrimet aktuale për tatiime të shtyra (shih SNK 12);
- (i) hyrja në angazhime ose detyrime të kushtëzuara të rëndësishme, për shembull, duke emetuar garanci të rëndësishme; dhe
- (j) fillimi i konflikteve të mëdha të lindura vetëm nga ngjarjet e ndodhura pas periudhës së raportimit.

SNK 12 *Tatimet mbi të Ardhurat*

- 192 Njësia ekonomike duhet të japë informacion shpjegues veçmas për përbërësit më kryesorë të shpenzimeve (të ardhurave) tatimore.
- 193 Përbërësit e shpenzimit (të ardhurës) tatimore mund të përfshijnë:
- (a) shpenzimin (e ardhurën) tatimor(e) aktuale;
 - (b) çdo rregullim të njohur në atë periudhë për tatimin aktual të periudhave të mëparshme;
 - (c) shumën e shpenzimit (të ardhurës) tatimor(e) të shtyrë që lidhet me prejardhjen dhe rimarrjen e diferencave të përkohshme;
 - (d) shumën e shpenzimit (të ardhurës) tatimor(e) të shtyrë që lidhet me ndryshimet në përqindjet e tatimit ose futjen në zbatim të tatimeve të reja;
 - (e) shumën e përfitimit që krijohet nga një humbje tatimore e panjohur më parë, kreditimin tatimor ose diferencën e përkohshme të një periudhe të mëparshme që është përdorur për të pakësuar shpenzimin tatimor aktual;
 - (f) shumën e përfitimit nga një humbje tatimore e panjohur më parë, kreditimin tatimor ose diferencën e përkohshme të një periudhe të mëparshme që përdoret për të pakësuar shpenzimin tatimor të shtyrë;
 - (g) shpenzimin tatimor të shtyrë që krijohet nga ulja e vlerës (zhvlerësimi), ose anulimin e uljes së vlerës (zhvlerësimi) të mëparshme, e një aktiviteti tatimor të shtyrë në përputhje me paragrafin 56 të SNK 12; dhe
 - (h) shumën e shpenzimit (të ardhurës) tatimor(e) që lidhet me ato ndryshime në politikat kontabël dhe gabimet që janë përfshirë në fitim ose humbje në përputhje me SNK 8, sepse ato nuk mund të trajtohen në mënyrë retrospektive.
- 194 Gjithashtu, njësia ekonomike duhet të japë si informacion shpjegues veçmas:
- (a) tatimin total aktual dhe të shtyrë që lidhet me zërat që janë ngarkuar ose kredituar drejtpërdrejt në kapitalin neto (shih paragrafin 62A të SNK 12);
 - (b) shumën totale të tatimit mbi të ardhurat që lidhet me çdo përbërës të të ardhurave të tjera gjithëpërfshirëse (shih paragrafin 62 të SNK 12 dhe paragrafin 93 të SNRF 18);
 - (c) një shpjegim të marrëdhënies mes shpenzimit (të ardhurës) tatimor(e) dhe fitimit kontabël, në njërin apo në të dyja format e mëposhtme:
 - (i) një rakordim numerik mes shpenzimit (të ardhurës) tatimor(e) dhe produktit të fitimit kontabël të shumëzuar me përqindjen(et) e tatimit të zbatueshëm, duke dhënë informacion shpjegues edhe për bazën mbi të cilën është llogaritur përqindja(et) tatimore e zbatueshme; ose
 - (ii) një rakordim numerik mes përqindjes efektive mesatare të tatimit dhe përqindjes tatimore të zbatueshme, duke dhënë informacion shpjegues edhe për bazën mbi të cilën është llogaritur përqindja tatimore e zbatueshme;
 - (d) një shpjegim të ndryshimeve në normën(at) e zbatueshme tatimore krahasuar me periudhën paraardhëse raportuese;

- (e) shumën (dhe datën e skadencës, nëse ka të tillë) e diferencave të përkohshme të zbritshme, humbjet tatimore të papërdorura, si dhe kreditimet tatimore të papërdorura për të cilat në pasqyrën e pozicionit financiar nuk është njohur asnjë aktiv tatimor i shtyrë; dhe
 - (f) në lidhje me secilin lloj të diferencave të përkohshme, si dhe në lidhje me secilin lloj të humbjeve tatimore të papërdorura dhe kreditimeve tatimore të papërdorura për:
 - (i) shumën e aktiveve dhe detyrimeve tatimore të shtyra, të njohur në pasqyrën e pozicionit financiar për secilën periudhë të paraqitur; dhe
 - (ii) shumën e të ardhurës ose shpenzimit tatimor të shtyrë, të njohur në fitim ose humbje, nëse kjo nuk është e dukshme nga ndryshimet e shumave të njohura në pasqyrën e pozicionit financiar.
- 195 Në rrethanat e përshkruara në paragrafin 52A të SNK 12, njësia ekonomike do të japë informacion shpjegues për natyrën e pasojave potenciale të tatimit mbi të ardhurat, që mund të rezultojnë nga pagesa e dividendëve për aksionarët e saj.

Reforma tatimore ndërkombëtare—modeli i rregullave të Shtyllës së Dytë

- 196 Njësia ekonomike duhet të japë informacion shpjegues që ka zbatuar përjashtimin në njohjen dhe dhënien e informacioneve shpjeguese mbi aktivet dhe detyrimet për tatime të shtyra të lidhura me tatimet mbi të ardhurat e Shtyllës së Dytë (shih paragrafin 4A të SNK 12).
- 197 Njësia ekonomike duhet të japë informacion shpjegues veçmas për shpenzimet (të ardhurat) aktuale tatimore të saj lidhur me tatimet mbi të ardhurat e Shtyllës së Dytë.
- 198 Në periudhat kur legjislacioni i Shtyllës së Dytë është i miratuar ose thuajse i miratuar por jo ende në fuqi, njësia ekonomike duhet të japë informacion shpjegues të njohur ose të vlerësuar në mënyrë të arsyeshme, që ndihmon përdoruesit e pasqyrave financiare të kuptojnë ekspozimin e njësisë ekonomike ndaj tatimeve mbi të ardhurat e Shtyllës së Dytë, pasojë e atij legjislacioni.
- 199 Për të plotësuar objektivin për dhënie informacionesh shpjeguese në paragrafin 198, njësia ekonomike duhet të japë informacion shpjegues cilësor dhe sasior mbi ekspozimin e saj ndaj tatimeve mbi të ardhurat e Shtyllës së Dytë në fund të periudhës raportuese. Ky informacion mund të mos pasqyrojë të gjitha kërkesat specifike të legjislacionit të Shtyllës së Dytë dhe mund të jepet në formën e një intervali tregues. Në masën që informacioni nuk është i njohur apo i vlerësuar në mënyrë të arsyeshme, njësia ekonomike duhet të deklarojë atë efekt dhe të japë informacion shpjegues në lidhje me progresin e njësisë ekonomike në vlerësimin e ekspozimit të saj.

SNK 16 Aktivët Afatgjatë Materiale (Toka, Ndërtesa, Makineri e Pajisje)

- 200 Njësia ekonomike duhet të japë informacione shpjeguese, për secilën kategori të aktiveve afatgjatë materiale, për:
- (a) bazat e matjes të përdoruar për përcaktimin e vlerës kontabël bruto;
 - (b) metodat e përdorura të amortizimit;
 - (c) jetën e dobishme ose normat e përdorura të amortizimit;
 - (d) për vlerën kontabël bruto dhe amortizimin e akumuluar (së bashku me humbjet e akumuluar nga zhvlerësimi) në fillim dhe në fund të periudhës raportuese; dhe
 - (e) një rakordim të vlerës kontabël (neto) në fillim dhe në fund të periudhës (nuk kërkohet informacion krahasues) duke paraqitur:
 - (i) shtesat;
 - (ii) aktivet e klasifikuara si të mbajtura për shitje ose të përfshira në një grup të nxjerrë jashtë përdorimit, i klasifikuar si i mbajtur për shitje në përputhje me SNRF 5 dhe nxjerrjet e tjera jashtë përdorimit;
 - (iii) blerjet përmes kombinimeve të biznesit;
 - (iv) rritjet ose uljet që rezultojnë nga rivlerësimet sipas paragrafëve 31, 39 dhe 40 të SNK 16 dhe nga humbjet e zhvlerësimit të njohura ose të anuluar në të ardhurat e tjera gjithëpërfshirëse në përputhje me SNK 36;
 - (v) humbjet nga zhvlerësimi të njohura në fitim ose humbje në përputhje me SNK 36;

- (vi) humbjet nga zhvlerësimi të anuluar në fitim ose humbje në përputhje me SNK 36;
 - (vii) amortizimin; dhe
 - (viii) ndryshime të tjera.
- 201 Gjithashtu, njësia ekonomike duhet të japë informacion shpjegues:
- (a) ekzistencën dhe madhësinë e kufizimeve mbi titujt dhe aktivet afatgjata materiale (toka, ndërtesa, makineri e pajisje) të përdorura si garanci për detyrime; dhe
 - (b) shumën e angazhimeve kontraktuale për blerjen e aktiveve afatgjata materiale (toka, ndërtesa, makineri e pajisje).
- 202 Nëse zërat e aktiveve afatgjata materiale (toka, ndërtesa, makineri e pajisje) paraqiten për shumat e rivlerësuar, njësia ekonomike duhet të japë si informacion shpjegues, përveç dhënies së informacioneve shpjeguese të kërkuara nga paragrafët 95–97:
- (a) datën e hyrjes në fuqi të rivlerësimit;
 - (b) nëse është përfshirë një vlerësues i pavarur;
 - (c) për secilën kategori të rivlerësuar të aktiveve afatgjata materiale (toka, ndërtesa, makineri e pajisje), vlerën kontabël neto që do të ishte njohur sikur aktivet të ishin njohur duke përdorur modelin e kostos; dhe
 - (d) tepicën e rivlerësimit, duke treguar ndryshimin për periudhën dhe çdo kufizim në shpërndarjen e tepicës tek aksionarët.

SNK 19

Përfitimet e Punonjësve

Përfitimet e paspunësimit: skemat me kontribute të përcaktuara

- 203 Njësia ekonomike duhet të japë informacion shpjegues për shumën e njohur si shpenzim për skemat me kontribute të përcaktuara.

Përfitimet e pas-punësimit: skemat e përfitimeve të përcaktuara

- 204 Njësia ekonomike do të vlerësojë nëse të gjitha ose disa prej dhënieve të informacioneve shpjeguese të kërkuara nga paragrafët 205–215 duhet të ndahen për të dalluar skemat ose grupet e skemave me rreziqe të ndryshme materiale.

Karakteristikat e skemave me përfitime të përcaktuara

- 205 Njësia ekonomike duhet të japë informacion shpjegues për karakteristikat e skemave të saj me përfitimeve të përcaktuara.

Shpjegimi i shumave në pasqyrat financiare

- 206 Njësia ekonomike do të sigurojë një rakordim të tepicës në çelje dhe në mbyllje, për secilin prej elementëve në vijim, nëse janë të aplikueshme (nuk kërkohet informacion krahasues):
- (a) detyrimin (aktivin) neto të përfitimeve të përcaktuara duke treguar veçmas rakordimet për:
 - (i) aktivet e skemës; dhe
 - (ii) vlerën aktuale të detyrimit për përfitime të përcaktuara; dhe
 - (b) çdo të drejtë për rimbursim.
- 207 Çdo rakordim i renditur në paragrafin 206 duhet të tregojë, nëse është i zbatueshëm:
- (a) koston aktuale të shërbimit;
 - (b) të ardhurën ose shpenzimin nga interesi;
 - (c) rimatjet e detyrimit (aktivit) neto të përfitimeve të përcaktuara, duke treguar veçmas kthimin në aktivet e skemës dhe duke përjashtuar shumat e përfshira në interesin e (b);
 - (d) koston e shërbimit të së kaluarës;

- (e) kontributet ndaj skemës; dhe
 - (f) pagesat për skemën.
- 208 Njësia ekonomike duhet të ndajë vlerën e drejtë të aktiveve të skemës në klasa që dallojnë natyrën dhe rreziqet e këtyre aktiveve. Për shembull, njësia ekonomike mund të dallojë mes:
- (a) instrumenteve të kapitalit neto;
 - (b) instrumenteve të borxhit;
 - (c) pasurisë së patundshme; dhe
 - (d) aktiveve të tjera.
- 209 Një njësi ekonomike do të japë informacion shpjegues lidhur me vlerën e drejtë të instrumenteve financiarë të transferueshëm të saj të mbajtur si aktive të skemës, dhe lidhur me vlerën e drejtë të aktiveve të skemës që janë të zëna nga njësia ekonomike ose që përdoren prej saj.
- 210 Njësia ekonomike do të japë informacion shpjegues mbi hipotezat aktuariale kryesore të përdorura për të përcaktuar vlerën aktuale të detyrimit për përfitime të përcaktuara (shih paragrafin 76 të SNK 19).

Shuma, afatet dhe pasiguria e flukseve të ardhshme të mjeteve monetare

- 211 Njësia ekonomike jep informacione shpjeguese për:
- (a) një përshkrim të çdo marrëveshjeje dhe politike financimi që ndikon kontributet e ardhshme; dhe
 - (b) kontributet e pritshme në skemë për periudhën e ardhshme vjetore raportuese.

Skemat me disa punëdhënës

- 212 Nëse njësia ekonomike merr pjesë në një skemë të përfitimeve të përcaktuara me disa punëdhënës dhe e trajton atë skemë si të ishte një skemë me kontribute të përcaktuara në përputhje me paragrafin 34 të SNK 19, ajo duhet të japë informacion shpjegues (në vend të informacionit të kërkuar nga paragrafët 205–211):
- (a) për faktin që skema është një skemë me përfitime të përcaktuara;
 - (b) për arsyen pse nuk disponohet informacion i mjaftueshëm që i mundëson njësisë ekonomike trajtimin e skemës si skemë me përfitime të përcaktuara; dhe
 - (c) informacion rreth ndonjë deficiti ose teprice në skemë që mund të ndikojë në shumën e kontributeve të ardhshme, përfshirë pasojat, nëse ka, për njësinë ekonomike.

Skemat me përfitime të përcaktuara të cilat ndajnë rrezikun mes njësive ekonomike nën kontroll të përbashkët

- 213 Nëse njësia ekonomike merr pjesë në një skemë me përfitime të përcaktuara e cila ndan rreziqet mes njësive ekonomike që janë nën kontroll të përbashkët, ajo do të japë si informacion shpjegues:
- (a) marrëveshjen kontraktuale ose politikën e deklaruar lidhur me njohjen e kostos neto për përfitime të përcaktuara ose faktin që nuk ka një politikë të tillë;
 - (b) politikën për përcaktimin e kontributeve për t'u paguar nga njësia ekonomike;
 - (c) të gjithë informacionin e kërkuar nga paragrafët 204–211 për skemën si një e tërë, nëse njësia ekonomike trajton shpërndarjen e kostos neto për përfitime të përcaktuara sipas përcaktimit në paragrafin 41 të SNK 19; dhe
 - (d) informacionin e kërkuar nga paragrafët 205 dhe 208–211 për skemën si një e tërë, nëse njësia ekonomike trajton kontributin e pagueshëm për periudhën sipas paragrafit 41 të SNK 19.
- 214 Informacioni i kërkuar nga paragrafi 213(c)–(d) mund të jepet si informacion shpjegues si referencë e kryqëzuar me dhënit e informacioneve shpjeguese në pasqyrat financiare të një grupi tjetër njësish ekonomike nëse:
- (a) pasqyrat financiare të atij grupi njësish ekonomike identifikojnë dhe japin veçmas informacionin shpjegues të kërkuar rreth skemës; dhe
 - (b) këto pasqyra financiare të një grupi tjetër njësish ekonomike janë të disponueshme për përdoruesit e pasqyrave financiare sipas të njëjtave kushte si pasqyrat financiare të njësisë ekonomike dhe në të njëjtën kohë, ose më herët se pasqyrat financiare të njësisë ekonomike.

Detyrimet e kushtëzuara që vijnë nga detyrimet për përfitime pas punësimit

- 215 Njëse kërkohet nga paragrafët 259 dhe 261–262, njësia ekonomike duhet të japë informacion shpjegues për detyrimet e kushtëzuara që lindin nga detyrimet për përfitime pas punësimit.

SNK 20 Kontabiliteti për Grantet Qeveritare dhe Dhënia e Informacioneve Shpjeguese për Ndhimën Qeveritare

- 216 Njësia ekonomike jep informacione shpjeguese për:
- (a) për politikën kontabël të përdorur për grantet qeveritare, përfshirë metodat e paraqitjes të përdorura në pasqyrat financiare;
 - (b) natyra dhe madhësia e granteve qeveritare të njohura në pasqyrat financiare dhe një tregues për format e tjera të ndihmës qeveritare prej të cilave njësia ekonomike ka përfituar drejtpërsëdrejti; dhe
 - (c) kushtet e paplotësuara dhe kushte të tjera të lidhura me ndihmën qeveritare të cilat janë njohur.

Kërkesat për dhënie informacionesh shpjeguese në SNK 20 që mbeten të zbatueshme

- 217 Njësia ekonomike duhet të zbatojë kërkesat për dhënie informacionesh shpjeguese në paragrafët 21–22, 28 dhe 31 të SNK 20 *Kontabiliteti i Granteve Qeveritare dhe Dhënia e Informacioneve Shpjeguese për Ndhimën Qeveritare*.

SNK 21 Efektet e Ndryshimeve në Kurset e Këmbimit në Monedhat e Huaja

- 218 Njësia ekonomike jep informacione shpjeguese për:
- (a) për shumën e diferencave të këmbimit të njohura në fitim ose humbje, përveç atyre që rrjedhin nga matja e instrumenteve financiare me vlerën e drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes në përputhje me SNRF 9; dhe
 - (b) për diferencat neto të këmbimit të njohura në të ardhurat e tjera gjithëpërfshirëse dhe të akumuluar në një zë më vete në kapitalin neto, si dhe rakordimin e shumës së këtyre diferencave të këmbimit në fillim dhe në mbyllje të periudhës raportuese.
- 219 Kur monedha e paraqitjes është e ndryshme nga monedha funksionale, njësia ekonomike duhet të japë informacion shpjegues për këtë fakt dhe për monedhën funksionale, si dhe arsyen e përdorimit të një monedhe të ndryshme paraqitjeje.
- 220 Kur ka një ndryshim në monedhën funksionale të njësisë ekonomike raportuese ose të një operacioni të rëndësishëm të kryer jashtë vendit, njësia ekonomike duhet të japë informacion shpjegues për këtë fakt dhe arsyen e ndryshimit në monedhën funksionale.

Dhënia e informacioneve shpjeguese kur një monedhë nuk është e këmbyeshme

- 221 Kur njësia ekonomike vlerëson një kurs këmbimi të çastit (spot), sepse monedha nuk është e këmbyeshme në një monedhë tjetër (shih paragrafin 19A të SNK 21), njësia ekonomike duhet të japë informacion shpjegues, që u mundëson përdoruesve të pasqyrave financiare të saj të kuptojnë sesi monedha e pakëmbyeshme në një monedhë tjetër ndikon ose pritet që të ndikojë performancën financiare, pozicionin financiar dhe flukset e mjeteve monetare të njësisë ekonomike. Për të realizuar këtë objektivi, njësia ekonomike do të japë informacion shpjegues mbi:
- (a) natyrën dhe efektet financiare të monedhës jo të këmbyeshme në një monedhë tjetër;
 - (b) kursin (kurset) e këmbimit të çastit (spot) të përdorur;
 - (c) procesin e vlerësimit; dhe
 - (d) rreziqet ndaj të cilave është ekspozuar njësia ekonomike për shkak se monedha nuk është e këmbyeshme në një monedhë tjetër.
- 222 Njësia ekonomike duhet të marrë në konsideratë sesa hollësira janë të nevojshme për të plotësuar objektivin e dhënies së informacionit shpjegues në paragrafin 221. Njësia ekonomike do të japë informacionin

shpjegues të specifikuar në paragrafët 223–224 dhe çdo informacion shtesë të nevojshëm për të plotësuar objektivin e dhënies së informacioneve shpjeguese në paragrafin 221.

- 223 Kur zbaton paragrafin 221, njësia ekonomike do të japë informacione shpjeguese për:
- (a) monedhën dhe një përshkrim të kufizimeve që sjell pakëmbyeshmëria e kësaj monedhe në monedhën tjetër;
 - (b) një përshkrim të transaksioneve që ndikohen;
 - (c) vlerën kontabël (neto) të aktiveve dhe detyrimeve që ndikohen;
 - (d) kursin e këmbimit të çastit (spot) të përdorur dhe nëse këto kurse janë:
 - (i) kurse këmbimi të vrojtueshme pa rregullime (shih paragrafët A12–A16 të SNK 21); ose
 - (ii) kurse këmbimi të çastit (spot) të vlerësuara duke përdorur një teknikë tjetër vlerësimi (shih paragrafin A17 të SNK 21);
 - (e) një përshkrim të çdo teknike vlerësimi që njësia ekonomike ka përdorur, si dhe informacion cilësor dhe sasior mbi inputet dhe supozimet e përdorura në atë teknikë vlerësimi; dhe
 - (f) informacion cilësor mbi çdo tip rreziku ndaj të cilit është ekspozuar njësia ekonomike, sepse monedha nuk është e këmbyeshme në një monedhë tjetër, si dhe natyrën dhe vlerën kontabël (neto) të aktiveve dhe detyrimeve të ekspozuara për secilin tip rreziku.
- 224 Kur monedha funksionale e një operacioni të kryer jashtë vendit nuk është e këmbyeshme në monedhën e paraqitjes ose, nëse është e zbatueshme, monedha e paraqitjes nuk është e këmbyeshme në monedhën funksionale të një operacioni të kryer jashtë vendit, njësia ekonomike do të japë informacion shpjegues:
- (a) për emrin e operacionit të kryer jashtë vendit; nëse operacioni i kryer jashtë vendit është filial, operacion i përbashkët, sipërmarrje e përbashkët ose degë; dhe vendin kryesor të biznesit;
 - (b) informacion financiar të përmbledhur për operacionin e kryer jashtë vendit; dhe
 - (c) për natyrën dhe kushtet e çdo marrëveshjeje kontraktuale që mund të kërkojë që njësia të japë mbështetje financiare ndaj operacionit të kryer jashtë vendit, përfshirë ngjarjet ose rrethanat që mund të ekspozojë njësinë ekonomike ndaj një humbjeje.

SNK 23 Kostot e Huamarrjes

- 225 Njësia ekonomike jep informacione shpjeguese për:
- (a) për shumën e shpenzimeve të huamarrjes të kapitalizuara gjatë periudhës raportuese; dhe
 - (b) shkalla e kapitalizimit e përdorur për të përcaktuar shumën e kostove të huamarrjes të përshtatshme për kapitalizim.

SNK 24 Dhënia e informacioneve shpjeguese për palët e lidhura

- 226 Për marrëdhëniet midis shoqërive mëmë dhe filialeve do të jepen informacionet shpjeguese pavarësisht nëse ka pasur transaksione midis këtyre palëve të lidhura. Njësia ekonomike jep informacione shpjeguese për:
- (a) për emrin e njësisë ekonomike mëmë të saj dhe nëse ndryshon, palën kontrolluese përfundimtare; dhe
 - (b) për emrin e mëmës përfundimtare ose të ndërmjetme që harton pasqyra financiare të konsoliduara për përdorim publik që janë në pajtim me Standardet e Kontabilitetit SNRF, siç kërkohet nga paragrafi 7(c) dhe që sjell që njësia ekonomike të jetë e përshtatshme për të zbatuar këtë Standard.
- 227 Njësia ekonomike duhet të deklarojë në total kompensimin e personelit kryesor të drejtimit.
- 228 Nëse njësia ekonomike merr shërbime për personel drejtues kryesor nga një njësi ekonomike tjetër (njësi ekonomike drejtuese), njësisë ekonomike nuk i kërkohet të zbatojë kërkesat e paragrafit 227 për kompensimet e paguara ose për t'u paguar nga njësia ekonomike drejtuese për personelin drejtues apo për drejtorët e njësisë ekonomike.
- 229 Shumat që njësia ekonomike duhet të paguajë për shërbimin e personelit drejtues kryesor që janë ofruar nga një njësi ekonomike drejtuese e veçantë duhet të shtjellohen në informacionin shpjegues.
- 230 Nëse njësia ekonomike ka pasur transaksione me palëve të lidhura gjatë periudhave raportuese të mbuluara nga pasqyrat financiare, ajo duhet të japë informacione shpjeguese për natyrën e marrëdhënies me palë të

lidhura po ashtu dhe informacion rreth këtyre transaksioneve dhe tepricave gjendje, përfshirë angazhimet, të nevojshme që përdoruesit të kuptojnë ndikimin e mundshëm të marrëdhënies mbi pasqyrat financiare. Këto kërkesa për dhënie informacionesh shpjeguese janë veç kërkesave në paragrafin 227. Minimalisht, dhënia e informacioneve shpjeguese do të përfshijë:

- (a) shumën e transaksioneve;
- (b) shuma e balancave të papaguara përfshirë angazhimet dhe:
 - (i) afatet dhe kushtet e tyre, përfshirë nëse ato janë siguruar dhe natyrën e shumës për t'u dhënë në shlyerje; dhe
 - (ii) detaje të çdo garancie të dhënë apo të marrë;
- (c) provizione për borxhe të dyshimta lidhur me shumën e tepricave gjendje; dhe
- (d) shpenzimin e njohur gjatë periudhës në lidhje me borxhet e këqija dhe të dyshimta që rrjedhin nga palët e lidhura.

231 Dhënia e informacioneve shpjeguese, të kërkuara nga paragrafi 230, do të bëhet veçmas për:

- (a) shoqërinë mëmë;
- (b) njësitë ekonomike me kontroll të përbashkët apo influencë të konsiderueshme mbi njësinë ekonomike;
- (c) filialet;
- (d) pjesëmarrjet;
- (e) sipërmarrjet e përbashkëta në të cilat njësia është një sipërmarrës;
- (f) personeli drejtues kryesor i njësisë ekonomike ose shoqëritë mëmë të tij; dhe
- (g) palë të tjera të lidhura.

232 Një njësi raportuese përjashtohet nga kërkesat e paragrafit 230, për dhënie të informacioneve shpjeguese në lidhje me transaksionet me palët e lidhura dhe tepricave gjendje, përfshirë angazhimet, me:

- (a) një qeveri që ka kontroll ose kontroll të përbashkët, ose influencë të konsiderueshme mbi njësinë raportuese; dhe
- (b) një tjetër njësi ekonomike që është një palë e lidhur, sepse e njëjta qeveri ka kontroll ose kontroll të përbashkët, ose influencë të konsiderueshme njëkohësisht mbi njësinë raportuese dhe njësinë tjetër.

233 Nëse njësia ekonomike zbaton përjashtimin e përcaktuar në paragrafin 232, ajo duhet të japë informacionin shpjegues në vijim në lidhje me transaksionet dhe tepricat gjendje përkatëse, të përmendura në paragrafin 232:

- (a) emri i qeverisë dhe natyra e marrëdhënies të saj me njësinë raportuese (p.sh. kontrolli, kontrolli i përbashkët ose influenca e konsiderueshme).
- (b) informatat e mëposhtme në detaje të mjaftueshme për të mundësuar përdoruesit e pasqyrave financiare të njësisë ekonomike për të kuptuar efektin e transaksioneve me palët e lidhura në pasqyrat e tij financiare:
 - (i) natyra dhe shuma e secilit transaksion individualisht të rëndësishëm.
 - (ii) për transaksione të tjera që janë kolektivisht, por jo individualisht, domethënë, një tregues cilësor apo sasior i shtrirjes së tyre. Llojet e transaksioneve përfshijnë ato të shënuara në paragrafin 234.

234 Shembuj të transaksioneve për të cilat jepet informacion shpjegues nëse ato janë me një palë të lidhur, përfshijnë:

- (a) blerjet ose shitjet e mallrave (të përfunduara apo të papërfunduara);
- (b) blerjet ose shitjet e pasurive (tokës) apo aktiveve të tjera;
- (c) kryerja ose marrja e shërbimeve;
- (d) qiratë;
- (e) transfertat e kërkimit dhe të zhvillimit;
- (f) transfertat sipas marrëveshjeve të licencimit;
- (g) transfertat sipas marrëveshjeve financiare (përfshirë huat dhe kontributet e kapitalit në para/monedhë apo në natyrë);

- (h) provizioni i garancive apo kolaterali; dhe
 - (i) shlyerja e detyrimeve në emër të njësisë ekonomike apo nga njësia ekonomike në emër të një pale tjetër.
- 235 Pjesëmarrja e një njësie mëmë ose filiali në një skemë me përfitime të përcaktuara që ndan rreziqet me njësitë e grupit është një transaksion mes palëve të lidhura (shih paragrafin 42 të SNK 19, i cili kërkon që njësia ekonomike të japë informacionin shpjegues të kërkuar nga paragrafi 213).
- 236 Njësia ekonomike duhet të japë informacion shpjegues që ato transaksione mes palëve të lidhura janë bërë në kushte të njëjta me ato që mbizotërojnë në transaksione me vullnet të lirë mes palëve të palidhura me njëra tjetrën përveçse kur kushte të tilla mund të provohen.
- 237 Për çështje të një natyre të ngjashme mund të jepen informacione shpjeguese në total, përveç kur dhënia informacioneve shpjeguese individuale është e nevojshme për të kuptuar ndikimin e transaksioneve me palët e lidhura në pasqyrat financiare të njësisë ekonomike.

SNK 27 Pasqyrat Financiare Individuale

- 238 Kur një njësi ekonomike kontrolluese në përputhje me paragrafin 4(a) të SNRF 10, zgjedh të mos përgatitë pasqyra financiare të konsoliduara dhe në vend të tyre përgatit pasqyra financiare individuale, ajo do të japë informacione shpjeguese në këto pasqyra për:
- (a) faktin që pasqyrat financiare janë pasqyra financiare individuale; që është përdorur përjashtimi nga konsolidimi; emrin dhe vendin kryesor të biznesit (dhe shteti ku është regjistruar nëse është i ndryshëm) të njësisë ekonomike, pasqyrat financiare të konsoliduara të së cilës që janë në pajtim me Standardet e Kontabilitetit SNRF dhe janë hartuar për përdorim publik; dhe adresën ku mund të merren këto pasqyra financiare të konsoliduara; dhe
 - (b) një përshkrim të metodave të përdorura për të kontabilizuar investimet në filiale, sipërmarrje të përbashkëta dhe pjesëmarrje.
- 239 Kur një njësi ekonomike investuese që është shoqëri mëmë (e ndryshme nga një shoqëri mëmë që mbulohet nga paragrafi 238) përgatit, në përputhje me paragrafin 8A të SNK 27 *Pasqyrat Financiare Individuale*, pasqyra financiare individuale si të vetmet pasqyra financiare të saj, ajo do të japë informacion shpjegues mbi këtë fakt. Njësia ekonomike investuese do të japë gjithashtu informacionet shpjeguese lidhur me njësitë ekonomike investuese që kërkojnë nga paragrafët 82–94.
- 240 Kur një shoqëri mëmë (e ndryshme nga një shoqëri mëmë që mbulohet nga paragrafët 238–239) ose një investitor me kontroll të përbashkët, apo influencë të konsiderueshme, mbi një të investuar paraqet pasqyra financiare individuale, mëma ose investitori duhet të identifikojnë se kujt i përket pasqyrat financiare të përgatitura në përputhje me SNRF 10, SNRF 11 *Marrëveshjet e Përbashkëta* ose SNK 28 *Investimet në Pjesëmarrje dhe Sipërmarrjet e Përbashkëta*. Mëma ose investitori do të japë gjithashtu informacione shpjeguese në pasqyrat e tij financiare individuale:
- (a) për faktin që pasqyrat janë pasqyra financiare individuale; dhe
 - (b) një përshkrim të metodave të përdorura për të kontabilizuar investimet në filiale, sipërmarrje të përbashkëta dhe pjesëmarrje.

SNK 29 Raportimi Financiar në Ekonomitë Hiperinflacioniste

- 241 Njësia ekonomike jep si informacion shpjegues:
- (a) për faktin që pasqyrat financiare dhe shifrat korresponduese për periudhat e mëparshme janë riparaqitur për ndryshimet në fuqinë blerëse të përgjithshme të monedhës funksionale dhe, si rrjedhim, janë paraqitur me vlerat e njësisë matëse aktuale në fund të periudhës raportuese; dhe
 - (b) për identitetin dhe nivelin e indeksit të çmimeve në fund të periudhës raportuese, si dhe lëvizjet në indeks gjatë periudhës raportuese aktuale dhe të mëparshme.

SNK 32 Instrumentet Financiare: Paraqitja

Kërkesat për dhënie informacionesh shpjeguese në SNK 32 që mbeten të zbatueshme

- 242 Njësia ekonomike do të zbatojë kërkesat për dhënie informacionesh shpjeguese të paragrafit 40 të SNK 32.

SNK 34 Raportimi Financiar i Ndërmjetëm

Përmbajtja e raportimit financiar të ndërmjetëm

Ngjarjet dhe transaksionet e rëndësishme

- 243 Njësia ekonomike do të përfshijë në raportin financiar të ndërmjetëm të saj një shpjegim të ngjarjeve dhe transaksioneve që janë të rëndësishme për të kuptuar ndryshimet në pozicionin financiar dhe performancën e njësive ekonomike që nga fundi i periudhës vjetore raportuese më të fundit. Informacioni shpjegues në lidhje me këto ngjarje dhe transaksione duhet përditësuar që të japë informacionin përkatës të paraqitur në raportin financiar vjetor më të fundit.
- 244 Ngjarjet dhe transaksionet për të cilat dhënia e informacioneve shpjeguese do të jetë e nevojshme nëse ato janë të rëndësishme: (lista nuk është shteruese) përfshijnë:
- (a) ulja e vlerës së inventarëve në vlerën neto të realizueshme dhe anulimi i një zhvlerësimi të tillë;
 - (b) njohja e një humbjeje nga zhvlerësimi i aktiveve financiare, aktiveve afatgjata materiale dhe jomateriale, aktiveve që vijnë nga kontratat me klientët ose aktivet e tjera dhe anulimi i një humbjeje të tillë nga zhvlerësimi;
 - (c) anulimi i ndonjë provizioni për kostot e ristrukturimit;
 - (d) blerja dhe shitja e zërave ndërtesa, tokë, makineri dhe pajisje;
 - (e) angazhimet për blerje ndërtesa, tokë, makineri dhe pajisje;
 - (f) zgjidhjet e çështjeve gjyqësore;
 - (g) korrigjimet e gabimeve të periudhave të mëparshme;
 - (h) ndryshimet në biznes ose në rrethanat ekonomike që ndikojnë në vlerën e drejtë të aktiveve dhe detyrimeve financiare të njësive ekonomike, nëse këto aktive ose detyrime janë njohur me vlerën e drejtë apo koston e amortizuar;
 - (i) çdo hua të shtyrë ose shkelje të një marrëveshje kredie që nuk është rregulluar në ose para përfundimit të periudhës raportuese;
 - (j) transaksionet me palët e lidhura;
 - (k) ndryshimet në klasifikimin e aktiveve financiare si rezultat i një ndryshimi në qëllimin ose përdorimin e këtyre aktiveve; dhe
 - (l) ndryshimet në detyrimet ose aktivet e kushtëzuara.
- 245 Kur një ngjarje ose transaksion është i rëndësishëm për të kuptuar ndryshimet në gjendjen financiare të njësive ekonomike ose performancën e saj që nga periudha raportuese vjetore e fundit, raporti financiar i ndërmjetëm i saj duhet të japë një shpjegim dhe një përditësim të informacionit përkatës të përfshirë në pasqyrat financiare të periudhës raportuese vjetore të fundit.

Dhënia e informacioneve të tjera shpjeguese

- 246 Njësia ekonomike duhet të japë informacionin shpjegues të cilësuar në (a)–(m) të këtij paragrafi ose në pasqyrat financiare të ndërmjetme ose ta përfshijë nëpërmjet referencës së kryqëzuar me pasqyrat financiare të ndërmjetme në pasqyra të tjera (të tilla si komentet e menaxhimit ose raporti i rrezikut), të cilat janë të disponueshme për përdoruesit e pasqyrave financiare në të njëjtat kushte si pasqyrat financiare të ndërmjetme dhe në të njëjtën kohë. Nëse përdoruesit e pasqyrave financiare nuk kanë mundësi të konsultojnë informacionin e përfshirë si referencë e kryqëzuar në të njëjtat kushte dhe në të njëjtën kohë, raporti financiar i ndërmjetëm nuk është i plotë. Zakonisht, informacion i mëtejshëm duhet të raportohet mbi baza të vitit financiar deri më sot dhe përmban:
- (a) një pohim që janë ndjekur të njëjtat politika kontabël dhe metoda të llogaritjes në pasqyrat financiare të ndërmjetme në krahasim me pasqyrat financiare vjetore më të fundit, ose, nëse këto politika, apo metoda kanë ndryshuar, një përshkrim i natyrës dhe efektit të ndryshimit.
 - (b) komentet shpjeguese në lidhje me sezonalitetin ose periodicitetin të veprimtarive të ndërmjetme.
 - (c) natyrën dhe shumën e zërave që ndikojnë në aktivet, detyrimet, kapitalin neto, të ardhurat neto ose flukset e mjeteve monetare të cilat janë të pazakonta për shkak të natyrës, madhësisë apo ndodhjes së tyre.

- (d) natyrën dhe shumën e ndryshimeve në vlerësimet e shumave të raportuara në periudhat e mëparshme të ndërmjetme të vitit aktual financiar ose ndryshimet në vlerësimet e shumave të raportuara në vitet financiare të mëparshme.
- (e) emetimet, riblerjet dhe ripagesat e borxhit dhe të letrave me vlerë të kapitalit.
- (f) dividendët e paguar (në total ose për aksion) veç e veç për aksionet e zakonshme dhe aksionet e tjera.
- (g) bazën e përgatitjes dhe të paraqitjes së informacionit rreth segmenteve, nëse njësia ekonomike zgjedh të japë informacion shpjegues rreth segmenteve. Nëse njësia zgjedh të japë informacion shpjegues për segmentet, të cilat nuk janë në pajtim me SNRF 8, ajo nuk duhet ta përshekruajë informacionin si informacion të segmentit.
- (h) ngjarjet pas periudhës së ndërmjetme, të cilat nuk janë pasqyruar në pasqyrat financiare për periudhën e ndërmjetme.
- (i) efektin e ndryshimeve në përbërjen e njësisë ekonomike gjatë periudhës së ndërmjetme, duke përfshirë kombinimet e biznesit, marrjen ose humbjen e kontrollit të filialeve dhe investimeve afatgjata, rristurimet, si dhe operacionet jo të vijueshme. Në rastin e kombinimeve të biznesit, njësia ekonomike do të japë informacionin shpjegues të kërkuar nga paragrafët 35–37.
- (j) për instrumentet financiare, dhëniet e informacioneve shpjeguese mbi vlerën e drejtë të kërkuara nga paragrafët 64 dhe 95–97.
- (k) për njësitë ekonomike që bëhen ose pushojnë së qëni njësi ekonomike investuese, siç përkufizohet në SNRF 10, dhëniet e informacioneve shpjeguese të kërkuara nga paragrafi 83.
- (l) shpërndarjen e të ardhurave nga kontratat me klientët, të kërkuar nga paragrafët 103–104.
- (m) dhëniet e informacioneve shpjeguese mbi matësit e performancës të përcaktuar nga drejtimi të kërkuara nga paragrafët 142–146.

Dhënie informacionesh shpjeguese mbi pajtueshmërinë me Standardet e Kontabilitetit SNRF

- 247 Njësia ekonomike, raporti financiar i ndërmjetëm i së cilës është në pajtim me SNK 34 dhe kërkesat në paragrafët 1–19 dhe 243–249 duhet të bëjë një deklaratë të qartë dhe pa rezerva të kësaj pajtueshmërie në shënimet shpjeguese. Njësia ekonomike që zbaton këtë Standard duhet të deklarojë që ka zbatuar SNK 34 dhe kërkesat në paragrafët 1–19 dhe 243–249, si pjesë e asaj deklarate pa rezerva. Njësia ekonomike që zbaton këtë Standard nuk mund të cilësojë se pasqyrat financiare janë në pajtim me Standardet e Kontabilitetit SNRF, përveçse kur njësia ekonomike është në pajtim me kërkesat e këtij Standardi dhe me të gjitha kërkesat e zbatueshme në Standardet e tjera të Kontabilitetit SNRF.

Dhënia e informacioneve shpjeguese në pasqyrat financiare vjetore

- 248 Nëse vlerësimi i një shume të raportuar në një periudhë të ndërmjetme ndryshon ndjeshëm gjatë periudhës të ndërmjetme të fundit të vitit financiar dhe për këtë periudhë të ndërmjetme mbyllëse nuk është publikuar ndonjë raport financiar i veçantë, njësia ekonomike duhet të japë informacion shpjegues për natyrën dhe shumën e atij ndryshimi në vlerësim në një shënim të pasqyrave financiare vjetore të atij viti financiar.

Kërkesat për dhënie informacionesh shpjeguese në SNK 34 që mbeten të zbatueshme

- 249 Njësia ekonomike do të zbatojë kërkesat për dhënie informacionesh shpjeguese të paragrafit 41 të SNK 34.

SNK 36 Zhvlerësimi i Aktiveve

- 250 Njësia ekonomike duhet të japë informacion shpjegues për çdo klasë të aktiveve:

- (a) për shumën e humbjeve nga zhvlerësimi e njohur në fitim ose humbje gjatë periudhës dhe nënzhërin(at) në pasqyrën e të ardhurave gjithëpërfshirëse në të cilën janë të përfshira këto humbje nga zhvlerësimi; dhe
- (b) shumën e humbjeve nga zhvlerësimi të njohur si fitim ose humbje gjatë periudhës dhe zërin ose zërat e pasqyrës së të ardhurave të tjera gjithëpërfshirëse dhe shpenzimeve në të cilat anulohen këto humbje nga zhvlerësimi.

- 251 Një klasë aktivesh është një grupim aktivesh me karakter të ngjashëm dhe përdorim të ngjashëm në operacionet e njësish ekonomike.
- 252 Njësia ekonomike duhet të japë si informacion shpjegues për një njësi gjeneruese të mjeteve monetare, për të cilën është njohur ose anuluar një humbje nga zhvlerësimi gjatë periudhës:
- (a) një përshkrim të njësish gjeneruese të mjeteve monetare (si për shembull, nëse është apo jo një linjë prodhimi, një impiant, një operacion biznesi, një zonë gjeografike, ose një segment raportues sikurse përkufizohet në SNRF 8); dhe
 - (b) nëse ka ndryshuar agregimi i aktiveve për identifikimin e njësish gjeneruese të mjeteve monetare qysh prej vlerësimit të mëparshëm të shumës së rikuperueshme (nëse ka), një përshkrim të mënyrës aktuale dhe asaj të mëparshme të agregimit të aktiveve dhe arsytet e ndryshimit të mënyrës së identifikimit të njësish gjeneruese të mjeteve monetare.
- 253 Nëse, në përputhje me paragrafin 84 të SNK 36, një pjesë e emrit të mirë të blerë në një kombinim biznesi gjatë periudhës nuk i është shpërndarë një njësie (grupi njësish) gjeneruese të mjeteve monetare në fund të periudhës raportuese, duhet të jepet informacion shpjegues për shumën e emrit të mirë të pashpërndarë së bashku me arsytet se përse ka mbetur e pashpërndarë kjo shumë.

Vlerësimet që përdoren për të matur shumat e rikuperueshme të njësive gjeneruese të mjeteve monetare të cilat përmbajnë emër të mirë ose aktive jomateriale me jetë të dobishme të papërcaktuar

- 254 Njësia ekonomike duhet të japë informacion shpjegues për çdo njësi gjeneruese të mjeteve monetare (grup njësish) për të cilat vlera kontabël neto e emrit të mirë ose e aktiveve jomateriale me jetë të dobishme të papërcaktuar e shpërndarë në këtë njësi (grup njësish) është e konsiderueshme në krahasim me vlerën kontabël neto gjithsej të emrit të mirë ose të aktiveve jomateriale me jetë të dobishme të papërcaktuar:
- (a) për vlerën kontabël neto të emrit të mirë që i është shpërndarë njësish (grupit të njësive).
 - (b) për vlerën kontabël neto të aktiveve jomateriale me jetë të dobishme të papërcaktuar që i është shpërndarë njësish (grupit të njësive).
 - (c) për bazën mbi të cilën është përcaktuar shumat e rikuperueshme e njësish (grupit të njësive) (d.m.th. vlerën në përdorim ose vlerën e drejtë minus kostot e nxjerrjes jashtë përdorimit).
 - (d) nëse shumat e rikuperueshme e njësish (grupit të njësive) është bazuar në vlerën në përdorim:
 - (i) çdo supozim kryesor mbi të cilin drejtimi ka bazuar projektimet e fluksit të mjeteve monetare për periudhën e mbuluar nga buxhetet ose parashikimet më të fundit. Supozimet kryesore janë ato për të cilat shumat e rikuperueshme e njësish (grupit të njësive) është më e ndjeshme.
 - (ii) normën e rritjes të përdorur për të nxjerrë parashikimet e flukseve të mjeteve monetare përtej periudhës së mbuluar nga buxhetet ose parashikimet më të fundit, si dhe justifikimin se përse është përdorur një normë rritjeje e cila është më e madhe se norma mesatare afatgjatë e rritjes për produktet, sektorët e ekonomisë ose vendin apo vendet në të cilët ushtron aktivitet njësia ekonomike, ose për tregun të cilit i drejtohet njësia (grupi i njësive).
 - (iii) normën(at) e skontimit të përdorur për parashikimet e flukseve të mjeteve monetare.
 - (e) nëse shumat e rikuperueshme e njësish (grupit të njësive) është bazuar në vlerën e drejtë minus kostot e nxjerrjes jashtë përdorimit, teknikën(at) e vlerësimit të përdorur për të matur vlerën e drejtë minus kostot e nxjerrjes jashtë përdorimit. Nuk është e nevojshme që njësia ekonomike të japë informacionet shpjeguese të kërkuara nga paragrafët 95–97. Nëse vlera e drejtë minus kostot e nxjerrjes jashtë përdorimit nuk është matur duke përdorur një çmim të kuotuar për njësi identike (grup njësish), njësia ekonomike gjithashtu do të japë informacion shpjegues:
 - (i) për çdo supozim kryesor mbi të cilin drejtimi e ka bazuar përcaktimin e tij për vlerën e drejtë minus kostot e nxjerrjes jashtë përdorimit. Supozimet kryesore janë ato për të cilat shumat e rikuperueshme e aktivitet (njësish gjeneruese të mjeteve monetare) është më e ndjeshme.
 - (ii) për nivelin e hierarkisë së vlerës së drejtë (shih SNRF 13) në të cilën është kategorizuar matja e vlerës së drejtë në tërësinë e saj (pa marrë parasysh evidentimin e kostove të nxjerrjes jashtë përdorimit).
 - (f) nëse vlera e drejtë minus kostot për shitje e nxjerrjes jashtë përdorimit është matur duke përdorur projektionet e flukseve të skontuara të mjeteve monetare:

- (i) normën e rritjes të përdorur për të nxjerrë flukset e mjeteve monetare të parashikuara; dhe
 - (ii) normën ose normat e skanimit të përdorur për parashikimet e flukseve monetare.
- 255 Nëse një pjesë ose e gjithë vlera kontabël neto e emrit të mirë ose aktiveve jomateriale me jetë të dobishme të papërcaktuar u shpërndahet disa njësive (grupeve të njësive) gjeneruese të mjeteve monetare, si dhe shuma që i shpërndahet në këtë mënyrë çdo njësie (grupi njësish) nuk është e konsiderueshme në krahasim me vlerën kontabël neto gjithsej të emrit të mirë ose aktiveve jomateriale me jetë të papërcaktuar të njësisë ekonomike, atëherë ky fakt duhet të jepet si informacion shpjegues së bashku me vlerën kontabël neto totale të emrit të mirë ose të aktiveve jomateriale me jetë të dobishme të papërcaktuar që u është shpërndarë këtyre njësive (grupeve të njësive). Krahas kësaj, nëse shumat e rikuperueshme të ndonjërit prej këtyre njësive (grupeve të njësive) bazohen në të njëjtin supozim(e) dhe vlera kontabël neto totale e emrit të mirë ose e aktiveve jomateriale me jetë të dobishme të papërcaktuar që u shpërndahet atyre është e konsiderueshme në krahasim me vlerën kontabël neto gjithsej të emrit të mirë ose aktiveve jomateriale me jetë të papërcaktuar të njësisë ekonomike, njësia ekonomike duhet të japë informacion shpjegues për këtë fakt së bashku me:
- (a) vlerën kontabël neto totale të emrit të mirë që u është shpërndarë këtyre njësive (grupeve të njësive);
 - (b) vlerën kontabël neto totale të aktiveve jomateriale me jetë të dobishme të papërcaktuar që u është shpërndarë këtyre njësive (grupeve të njësive); dhe
 - (c) një përshkrim të supozimit(eve) kryesore.
- 256 Detajet e llogaritjes më të fundit të bërë në një periudhë të mëparshme për shumën e rikuperueshme të një njësie (grupi njësish) gjeneruese të mjeteve monetare mund të mbarten dhe të përdoren, në përputhje me paragrafin 24 të SNK 36 ose paragrafin 99 të SNK 36, në testimin e zhvlerësimit për këtë njësi (grup njësish) në periudhën aktuale, me kusht që të jenë plotësuar kriteret e përcaktuara. Nëse veprohet kështu, informacioni për këtë njësi (grup njësish), i cili përfshihet në dhënien e informacioneve shpjeguese që kërkohen nga paragrafët 254–255 lidhet me llogaritjen e mbartur të shumës së rikuperueshme.

SNK 37 Provizionet, Detyrimet dhe Aktivët e Kushtëzuara

- 257 Njësia ekonomike duhet të japë informacione shpjeguese për secilën klasë provizioni (nuk kërkohet informacion krahasues):
- (a) për vlerën kontabël neto në fillim dhe në fund të periudhës raportuese;
 - (b) për provizionet shtesë të bëra gjatë periudhës, përfshirë zmadhimin e provizioneve ekzistuese;
 - (c) për shumat e përdorura (të ndodhura dhe të ngarkuara tek provizioni) gjatë periudhës;
 - (d) për shumat e papërdorura të kthyer gjatë periudhës; dhe
 - (e) për rritjen gjatë periudhës të shumave të skontuara që lindin nga kalimi i kohës dhe efekti i ndonjë ndryshimi në normën e skontimit.
- 258 Gjithashtu, njësia ekonomike duhet të japë si informacion shpjegues për secilën klasë provizioni (nuk kërkohet informacion krahasues):
- (a) një përshkrim të shkurtër të natyrës së detyrimit dhe afatin e pritshëm për çdo dalje të rezultuar të burimeve të përfitimeve ekonomike;
 - (b) një tregues të pasigurive rreth shumës ose afatit kohor të këtyre daljeve. Kur është e nevojshme të sigurohet informacion i përshtatshëm, njësia ekonomike do të japë informacion shpjegues për supozimet kryesore të bëra në lidhje me ngjarjet e ardhshme, sikurse është përmendur në paragrafin 48 të SNK 37.
 - (c) shumën e ndonjë rimbursimi të pritshëm, duke deklaruar shumën për cilindo aktiv që është njohur për atë rimbursim të pritshëm.
- 259 Përveçse kur mundësia e një dalje burimesh për shlyerje është e pakët, njësia ekonomike do të japë informacion shpjegues për secilën klasë të detyrimit të kushtëzuar në fund të periudhës raportuese, një përshkrim të shkurtër të natyrës së detyrimit të kushtëzuar dhe nëse është e mundur:
- (a) një vlerësim të efektit të tij financiar, të matur sipas në paragrafëve 36–52 të SNK 37;
 - (b) një tregues të pasigurive që lidhen me shumën ose afatin kohor të këtyre daljeve; dhe
 - (c) mundësinë e ndonjë rimbursimi.

- 260 Kur një hyrje e përfitimeve ekonomike është e mundshme, njësia ekonomike do të japë si informacion shpjegues një përshkrim të shkurtër të natyrës së aktiveve të kushtëzuara në fund të periudhës raportuese dhe kur është e përdorshme, një vlerësim të efektit të tyre financiar, të llogaritur duke përdorur parimet e përcaktuara për provizionet në paragrafët 36–52 të SNK 37.
- 261 Nëse ndonjë nga informacionet e kërkuara nga paragrafët 259–260 nuk është dhënë si informacion shpjegues sepse nuk është e praktike të bëhet, njësia ekonomike duhet ta deklarojë këtë fakt.
- 262 Në raste shumë të rralla, nga dhënia e disa ose të gjitha informacioneve shpjeguese që kërkohen nga paragrafët 257–260 mund të pritët të paragjykohet seriozisht pozicioni i njësisë ekonomike në një mosmarrëveshje me palët e tjera përsa i përket provizionit, detyrimit të kushtëzuar ose aktivitetit të kushtëzuar. Në raste të tilla, nuk kërkohet që njësia ekonomike të japë atë informacion shpjegues, por ajo do të japë informacion shpjegues mbi natyrën e përgjithshme të konfliktit, bashkë me faktin dhe arsyen pse nuk është dhënë ai informacion shpjegues.

SNK 38 Aktivitet Jomateriale

- 263 Njësia ekonomike duhet të japë informacion shpjegues, për çdo klasë të aktiveve jomateriale dhe duke bërë dallimin mes aktiveve jomateriale të prodhuara vetë dhe aktiveve jomateriale të tjera:
- (a) nëse jetët e dobishme janë të pafundme ose të fundme dhe nëse janë të fundme, jetët e dobishme ose normat e amortizimit të përdorura;
 - (b) për metodat e amortizimit të përdorura për aktivitet jomateriale me jetë të dobishme të fundme;
 - (c) për vlerën kontabël bruto dhe çdo amortizim të akumuluar (së bashku me humbjet e akumuluar nga zhvlerësimi) në fillim dhe në fund të periudhës raportuese;
 - (d) për nënzërin(at) e pasqyrës së të ardhurave gjithëpërfshirëse në të cilin përfshihet amortizimi i aktiveve jomateriale; dhe
 - (e) një rakordim të vlerës kontabël (neto) në fillim dhe në fund të periudhës (nuk kërkohet informacion krahasues) duke paraqitur:
 - (i) shtesat, duke i treguar veçmas ato nga zhvillimi i brendshëm, ato të blera më vete dhe ato të blera nëpërmjet kombinimeve të biznesit;
 - (ii) aktivitet e klasifikuara si të mbajtura për shitje ose të përfshira në një grup të nxjerrë jashtë përdorimit, i klasifikuar si i mbajtur për shitje në përputhje me SNRF 5 dhe nxjerrjet e tjera jashtë përdorimit;
 - (iii) rritjet dhe uljet gjatë periudhës që vijnë nga rivlerësimet sipas paragrafëve 75 dhe 85–86 të SNK 38 dhe nga humbjet e zhvlerësimit të njohura ose të anuluar në të ardhurat e tjera gjithëpërfshirëse në përputhje me SNK 36 (nëse ka);
 - (iv) humbjet nga zhvlerësimi të njohura në fitim ose humbje gjatë periudhës në përputhje me SNK 36 (nëse ka);
 - (v) humbjet nga zhvlerësimi të anuluar në fitim ose humbje gjatë periudhës në përputhje me SNK 36 (nëse ka);
 - (vi) çdo amortizim të njohur gjatë periudhës; dhe
 - (vii) ndryshime të tjera në vlerën kontabël gjatë periudhës.
- 264 Njësia ekonomike gjithashtu jep informacione shpjeguese:
- (a) për një aktiv jomaterial të vlerësuar se ka një jetë të dobishme të pafundme, për vlerën kontabël (neto) të këtij aktivi dhe arsyet që mbështesin vlerësimin e jetës së dobishme të pafundme. Kur jep këto arsye, njësia ekonomike duhet të përshkruajë faktorët që luajnë një rol të rëndësishëm në përcaktimin se aktivi ka një jetë të dobishme të pafundme.
 - (b) një përshkrim të vlerës kontabël dhe periudhës së mbetur të amortizimit për çdo aktiv jomaterial individual që është i rëndësishëm për pasqyrat financiare të njësisë ekonomike.
 - (c) për aktivitet jomateriale të përfutuara nëpërmjet një granti qeveritar dhe të njohura fillimisht me vlerën e drejtë (shih paragrafin 44 të SNK 38):
 - (i) vlerën e drejtë të njohur fillimisht për këto aktive;
 - (ii) vlerat kontabël neto të tyre; dhe
 - (iii) nëse ato janë matur pas njohjes sipas modelit të kostos ose modelit të rivlerësimit.

- (d) ekzistencën dhe vlerën kontabël (neto) të aktiveve jo-materiale të cilave titulli i pronësisë është i kufizuar dhe vlerat kontabël (neto) të aktiveve jo-materiale të vëna si garantues të detyrimeve.
 - (e) shumën e angazhimeve kontraktuale për blerjen e aktiveve jomateriale.
- 265 Nëse aktivet jomateriale kontabilizohen me shuma të rivlerësuara, njësia ekonomike duhet të japë informacion shpjegues:
- (a) sipas klasës së aktiveve jomateriale:
 - (i) datën e hyrjes në fuqi të rivlerësimit;
 - (ii) vlerën kontabël (neto) të aktiveve jomateriale të rivlerësuara; dhe
 - (iii) vlerën kontabël (neto) që do të ishte njohur sikur klasa e rivlerësuar e aktiveve jomateriale të matej pas njohjes duke përdorur modelin e kostos në paragrafin 74 të SNK 38; dhe
 - (b) shumën e tepricës së rivlerësimit që lidhet me aktivet jomateriale në fillim dhe në fund të periudhës raportuese, duke treguar ndryshimet gjatë periudhës dhe çdo kufizim në shpërndarjen e tepricës tek aksionarët.
- 266 Njësia ekonomike jep informacione shpjeguese për shumatat totale të shpenzimeve të kërkimit dhe zhvillimit të njohura si shpenzime gjatë periudhës raportuese.

SNK 40 Aktivet Afatgjata Materiale të Investuara

Modeli i vlerës së drejtë dhe modeli i kostos

- 267 Dhënia e informacioneve shpjeguese në paragrafët 268–271 është e zbatueshme përveç atyre të kërkuara për qiratë në paragrafët 115–127. Pronari i një aktivi afatgjatë material për investim siguron dhënien e informacioneve shpjeguese të qiradhënësit për qiratë që ka lidhur. Një qiramarrës që mban një aktiv afatgjatë material të investuar si një aktiv me të drejtë përdorimi siguron dhënien e informacioneve shpjeguese të qiramarrësit dhe të qiradhënësit për çdo qira të zakonshme që ka lidhur.
- 268 Njësia ekonomike jep si informacion shpjegues:
- (a) nëse ajo zbaton modelin e vlerës së drejtë apo modelin e kostos.
 - (b) në ç'masë vlera e drejtë e aktivit afatgjatë material të investuar (siç është matur ose dhënë informacion shpjegues në pasqyrat financiare) bazohet në një vlerësim të bërë nga një vlerësues i pavarur, që ka një kualifikim përkatës profesional të njohur dhe ka eksperiencën e kohës së fundit për vendin dhe për kategorinë e aktivit afatgjatë material të investuar që po vlerësohet. Nëse nuk bëhet një vlerësim i tillë, do të jepet informacion shpjegues për këtë fakt.
 - (c) për ndryshimin e akumuluar në vlerën e drejtë të njohur në fitim ose humbje nga shitja e aktivit afatgjatë material të investuar nga një bashkësi aktivesh, në të cilën përdoret modeli i kostos, në një bashkësi në të cilën përdoret modeli i vlerës së drejtë (shih paragrafin 32C të SNK 40).
 - (d) për ekzistencën dhe madhësinë e kufizimeve në realizimin e aktivit afatgjatë material të investuar ose marrjen e të ardhurave dhe shumave nga nxjerrja jashtë përdorimit.
 - (e) detyrimet kontraktuale për të blerë, ndërtuar ose zhvilluar një aktiv afatgjatë material të investuar ose për riparime, mirëmbajtje apo zgjerime.

Modeli i vlerës së drejtë

- 269 Përveç dhënies së informacioneve shpjeguese të kërkuara në paragrafin 268, njësia ekonomike që zbaton modelin e vlerës së drejtë, sipas paragrafëve 33–55 të SNK 40, duhet të japë informacion shpjegues për rakordimin midis vlerave kontabël (neto) të aktivit afatgjatë material të investuar në fillim dhe në fund të periudhës, duke treguar:
- (a) shtesat;
 - (b) blerjet përmes kombinimeve të biznesit;
 - (c) aktivet e klasifikuara si të mbajtura për shitje ose të përfshira në një grup të nxjerrë jashtë përdorimit, i klasifikuar si i mbajtur për shitje në përputhje me SNRF 5 dhe nxjerrjet e tjera jashtë përdorimit;
 - (d) fitimet ose humbjet neto nga rregullimet e vlerës së drejtë;
 - (e) transferimet në dhe nga inventarët dhe pasuria e zotëruar nga pronari; dhe

(f) ndryshime të tjera.

270 Në raste të veçanta, të përmendura në paragrafin 53 të SNK 40, kur njësia ekonomike mat aktivin afatgjatë për investim duke përdorur modelin e kostos në SNK 16 ose sipas SNRF 16, rakordimi i kërkuar nga paragrafi 269 duhet të japë informacion shpjegues lidhur me atë aktiv afatgjatë material të investuar, veçmas nga shumat që lidhen me aktivet e tjera afatgjata materiale për investim. Përveç kësaj, njësia ekonomike duhet të japë si informacion shpjegues:

- (a) përshkrimin e aktivit afatgjatë material të investuar; dhe
- (b) një shpjegim se pse vlera e drejtë nuk mund të matet në mënyrë të besueshme.

Modeli i kostos

271 Përveç dhënieve të informacioneve shpjeguese të kërkuara nga paragrafi 268, njësia ekonomike që zbaton modelin e kostos në paragrafin 56 të SNK 40, duhet të japë informacion shpjegues:

- (a) metodat e amortizimit të përdorura;
- (b) jetën e dobishme ose normat e përdorura të amortizimit;
- (c) vlerën kontabël bruto dhe amortizimin e akumuluar (së bashku me humbjet e akumuluar nga zhvlerësimi) në fillim dhe në fund të periudhës raportuese; dhe
- (d) një rakordim të vlerës kontabël (neto) të aktivit afatgjatë material të investuar në fillim dhe në fund të periudhës (nuk kërkohet informacion krahasues) duke paraqitur:
 - (i) shtesat;
 - (ii) blerjet përmes kombinimeve të biznesit;
 - (iii) aktivet e klasifikuara si të mbajtura për shitje ose të përfshira në një grup të nxjerrë jashtë përdorimit, i klasifikuar si i mbajtur për shitje në përputhje me SNRF 5 dhe nxjerrjet e tjera jashtë përdorimit;
 - (iv) amortizimin;
 - (v) shumën e humbjeve të njohura nga zhvlerësimi dhe shumën e humbjeve nga zhvlerësimi të anuluar gjatë periudhës në përputhje me SNK 36;
 - (vi) transferimet në dhe nga inventarët dhe pasuria e zotëruar nga pronari; dhe
 - (vii) ndryshime të tjera.
- (e) vlerën e drejtë të aktivit afatgjatë material të investuar. Në rastet përjashtimore të përshkruara në paragrafin 53 të SNK 40, kur njësia ekonomike nuk mund të masë vlerën e drejtë të aktivit afatgjatë material të investuar, ajo duhet të japë si informacion shpjegues:
 - (i) përshkrimin e aktivit afatgjatë material të investuar;
 - (ii) një shpjegim se pse vlera e drejtë nuk mund të matet në mënyrë të besueshme; dhe
 - (iii) nëse është e mundur, intervali i vlerave brenda të cilit ka shumë mundësi që të ndodhet vlera e drejtë.

SNK 41 *Bujqësia*

Të përgjithshme

272 Njësia ekonomike duhet të sigurojë një përshkrim të qartë të çdo grupi të aktiveve biologjike.

273 Njësia ekonomike duhet të japë si informacion shpjegues një rakordim të ndryshimeve të vlerës kontabël (neto) të aktiveve biologjike në fillim dhe në fund të periudhës aktuale raportuese (nuk kërkohet informacion krahasues). Rakordimi do të përfshijë:

- (a) fitimin ose humbjen neto që lind nga ndryshimet në vlerën e drejtë minus kostot e shitjes;
- (b) rritjet për shkak të blerjeve;
- (c) rëniet e shitjeve dhe të aktiveve biologjike të klasifikuara si të mbajtura për shitje (ose të përfshira në një grup për t'u nxjerrë jashtë përdorimit të klasifikuar si i mbajtur për shitje) në përputhje me SNRF 5;
- (d) rëniet në të vjela/korra;
- (e) rritjet që rezultojnë nga kombinimet e bizneseve.

- (f) diferencat neto nga këmbimi që vijnë nga përkthimi i pasqyrave financiare në një monedhë të ndryshme paraqitjeje dhe nga përkthimi i operacioneve jashtë vendit në monedhën e paraqitjes të njësisë ekonomike; dhe
- (g) ndryshime të tjera.

Dhënie informacionesh shpjeguese shtesë për aktivet biologjike ku vlera e drejtë nuk mund të matet me besueshmëri

- 274 Njësi ekonomike i mat aktivet biologjike me koston e tyre minus çdo amortizim të akumuluar dhe humbje të akumuluar zhvlerësimi (shih paragrafin 30 të SNK 41 *Bujqësia*) në fund të periudhës raportuese, njësi ekonomike do të japë si informacion shpjegues për këto aktive biologjike:
- (a) një përshkrim të aktiveve biologjike;
 - (b) një shpjegim se pse vlera e drejtë nuk mund të matet në mënyrë të besueshme;
 - (c) metodën e përdorur të amortizimit;
 - (d) jetën e dobishme ose normat e përdorura të amortizimit; dhe
 - (e) vlerën kontabël bruto dhe çdo amortizim të akumuluar (të mbledhur me humbjet e akumuluar nga zhvlerësimi) në fillim dhe në fund të periudhës.

Grantet qeveritare

- 275 Njësi ekonomike do të japë informacionin shpjegues në vijim lidhur me veprimtarinë bujqësore të mbuluar nga SNK 41:
- (a) natyrën dhe madhësinë e granteve qeveritare të njohura në pasqyrat financiare; dhe
 - (b) kushtet e paplotësuara dhe kushte të tjera të lidhura me grantet qeveritare që nuk kanë qenë të njohura në të ardhurat.

Dhënia e informacioneve të tjera shpjeguese

- 276 Njësi ekonomike që zbaton këtë Standard nuk është e detyruar të zbatojë SNRF 8. Nëse njësi ekonomike që zbaton këtë Standard zgjedh të japë informacion shpjegues për segmentet, të cilat nuk janë në pajtim me SNRF 8, ajo nuk duhet ta përshkruajë informacionin si informacion të segmentit. Njësi ekonomike që jep informacione të tilla shpjeguese duhet të përshkruajë bazën për përgatitjen dhe paraqitjen e këtyre informacioneve. Njësi ekonomike që zgjedh të zbatojë SNRF 8 duhet të zbatojë të gjitha kërkesat e tij për dhënie të informacioneve shpjeguese dhe duhet të deklarojë që ka zbatuar SNRF 8.

Shtojca A—Data e hyrjes në fuqi dhe periudha kalimtare

Kjo shtojcë është pjesë integrale e Standardit.

- A1 Një njësi ekonomike mund të zgjedhë të zbatojë këtë Standard për periudhat raportuese që fillojnë më 1 janar 2027 e në vijim. Lejohet aplikimi më i hershëm. Nëse njësi ekonomike e zbaton këtë Standard për një periudhë më të hershme, ajo duhet të japë informacion shpjegues për këtë fakt. Në pajtim me paragrafin 14, nëse njësi ekonomike zbaton këtë Standard në periudhën raportuese aktuale por jo në periudhën që i paraprin menjëherë, ajo duhet të sigurojë informacion krahasues (d.m.th. informacion për periudhën e mëparshme) për të gjitha shumatat e raportuara në pasqyrat financiare të periudhës aktuale, përveçse kur ky Standard ose një Standard tjetër i Kontabilitetit SNRF lejon ose kërkon ndryshe.

SNRF 18 Paraqitja dhe Dhënia e Informacioneve Shpjeguese në Pasqyrat Financiare

- A2 SNRF 18 *Paraqitja dhe Dhënia e Informacioneve Shpjeguese në Pasqyrat Financiare*, i publikuar në prill 2024 zëvendësoi SNK 1 *Paraqitja e Pasqyrave Financiare*. SNRF 18 zbatohet për periudha raportuese vjetore që fillojnë më 1 janar 2027 dhe lejohet zbatimi më i hershëm.
- A3 Njësi ekonomike që zgjedh të zbatojë këtë Standard për një periudhë raportuese më të hershme sesa periudha raportuese për të cilën zbaton për herë të parë SNRF 18, ajo duhet të zbatojë paragrafët B2–B19 të Shtojcës B në vend të paragrafëve 128–163 (nën nëntitullin SNRF 18 *Paraqitja dhe Dhënia e Informacioneve Shpjeguese në Pasqyrat Financiare*), 173–177 dhe 182–183 (nën nëntitullin SNK 8 *Baza e Përgatitjes së Pasqyrave Financiare*) dhe 246(m) (nën nëntitullin SNK 34 *Raportimi Financiar i Ndërmjetëm*). Nëse një njësi ekonomike e tillë zbaton edhe SNK 33 *Fitimet për Aksion*, ajo duhet të zbatojë paragrafët 73 dhe 73A të SNK 33 në vend të paragrafëve 73B dhe 73C të SNK 33 (ndryshuar nga SNRF 18).

Ndryshime në SNK 21 Efektet e Ndryshimeve në Kurset e Këmbimit të Monedhave të Huaja

- A4 *Mungesa e Këmbyeshmërisë*, i publikuar në gusht 2023, ndryshoi SNK 21 *Efektet e Ndryshimeve në Kurset e Këmbimit të Monedhave të Huaja*, duke shtuar kërkesa të reja për dhënie informacionesh shpjeguese në paragrafët 57A–57B të SNK 21. Ndryshimet në SNK 21 zbatohen për periudha raportuese vjetore që fillojnë më 1 janar 2025 e më pas dhe lejohet zbatimi më i hershëm. Nëse njësi ekonomike zbaton këtë Standard për një periudhë raportuese vjetore që fillon para 1 janarit 2025 dhe nuk ka zbatuar ndryshimet në SNK 21, nuk është e nevojshme që të zbatojë paragrafët 221–224.

Ndryshime në SNRF 7 Instrumentet Financiare: Dhënie e Informacioneve Shpjeguese

- A5 *Ndryshime në Klasifikimin dhe Matjen e Instrumenteve Financiare*, i publikuar në maj 2024, shtoi paragrafët 56A–56C.

Ndryshimet zbatohen për periudha raportuese vjetore që fillojnë më 1 janar 2026 e në vijim, si dhe lejohet zbatimi më i hershëm. Nëse njësi ekonomike zbaton këtë Standard për një periudhë raportuese vjetore që fillon para 1 janar 2026 dhe nuk ka zbatuar ndryshime në Udhëzime të Zbatimit tek Seksioni 4.1 i SNRF 9 *Instrumentet Financiare* (Klasifikimi i aktiveve financiare) për atë periudhë më të hershme, nuk është e nevojshme që ajo të zbatojë paragrafët 56A–56C.

Ndryshime në SNRF 9 Instrumentet Financiare dhe SNRF 7 Instrumentet Financiare: Dhënie Informacionesh Shpjeguese

- A6 *Kontratat që i Referohen Energjisë Elektrike në varësi të Natyrës*, i publikuar në dhjetor 2024, ndryshoi SNRF 9 dhe SNRF 7, duke shtuar kërkesa të reja për dhënie informacionesh shpjeguese në paragrafët 30A–

30C të SNRF 7. Këto ndryshime shtuan paragrafët 64A–64C dhe ndryshuan paragrafin 42 të këtij Standardi. Në përputhje me paragrafin 4(c) të këtij Standardi, kërkesat e periudhës kalimtare për paragrafët 64A–64C paraqiten në paragrafët 44OO–44PP të SNRF 7. Njësia ekonomike do të zbatojë këto ndryshime kur zbaton ndryshimet në SNRF 9. Ndryshimet në SNRF 9 dhe SNRF 7 janë efektive për periudhat raportuese vjetore që fillojnë më 1 janar 2026 ose më pas, ndërsa lejohet aplikimi më i hershëm. Nëse njësia ekonomike zbaton këtë Standard për një periudhë raportuese vjetore që fillon më herët se 1 janar 2026 dhe nuk ka zbatuar ndryshimet në SNRF 9 më herët, nuk është e nevojshme që ajo të zbatojë paragrafët 64A–64C.

Shtojca B—Kërkesat për dhënie informacionesh shpjeguese nëse njësia ekonomike zbaton SNRF 19 para zbatimit të SNRF 18

Kjo shtojcë është pjesë integrale e Standardit.

- B1 Njësia ekonomike që zgjedh të zbatojë këtë Standard për një periudhë raportuese më të hershme sesa periudha raportuese për të cilën zbaton për herë të parë SNRF 18 *Paraqitja dhe Dhënia e Informacioneve Shpjeguese në Pasqyrat Financiare* ajo duhet të zbatojë paragrafët B2–B19 në vend të paragrafëve 128–163 (nën nëntitullin SNRF 18 *Paraqitja dhe Dhënia e Informacioneve Shpjeguese në Pasqyrat Financiare*), 173–177 dhe 182–183 (nën nëntitullin SNK 8 *Baza e Përgatitjes së Pasqyrave Financiare*) dhe 246(m) (nën nëntitullin SNK 34 *Raportimi Financiar i Ndërmjetëm*). SNRF 18 zëvendësoi SNK 1 *Paraqitja e Pasqyrave Financiare* për periudha raportuese vjetore që fillojnë më 1 janar 2027 ose më pas. Paragrafët B2–B19 paraqesin kërkesat për dhënie informacionesh shpjeguese për njësinë ekonomike që zbaton SNK 1 dhe këtë Standard.

Paraqitja e drejtë dhe pajtueshmëria me Standardet e Kontabilitetit SNRF

- B2 Kur njësia ekonomike shmanget nga një kërkesë e një Standardi të Kontabilitetit SNRF në përputhje me paragrafin 19 të SNK 1, do të japë informacion shpjegues:
- (a) që drejtimi ka arritur në përfundimin se pasqyrat financiare paraqesin me në mënyrë të drejtë pozicionin financiar, performancën financiare dhe flukset monetare të njësisë ekonomike;
 - (b) që ato janë në pajtim me Standardet e Kontabilitetit SNRF, të zbatueshme, me përjashtim të një kërkesë të caktuar nga e cila është shmangur për të arritur një paraqitje të drejtë;
 - (c) për titullin e Standardit të Kontabilitetit SNRF nga i cili është shmangur njësia ekonomike; për natyrën e shmangies, duke përfshirë trajtimin që do të kërkonte ai Standard i Kontabilitetit SNRF; për arsyen pse ai trajtim do të ishte çorientues në rrethanat që do të sillte konflikt me objektivin e pasqyrave financiare të paraqitur në *Kuadri Konceptual për Raportimin Financiar (Kuadri Konceptual)* dhe trajtimin e përdorur; dhe
 - (d) për secilën periudhë të paraqitur, ndikimin financiar të shmangies në secilin zë të pasqyrave financiare që do ishte raportuar në përputhje me atë kërkesë.
- B3 Nëse njësia ekonomike shmanget nga një kërkesë e një Standardi të Kontabilitetit SNRF në një periudhë raportuese të mëparshme dhe kjo shmangie ndikon shumat e njohura në pasqyrat financiare të periudhës aktuale, ajo duhet të japë informacionet shpjeguese të paraqitura në paragrafin B2(c) dhe B2(d).
- B4 Në rrethana shumë të rralla në të cilat drejtimi arrin në përfundimin se pajtueshmëria me një kërkesë në një Standard të Kontabilitetit SNRF do të ishte kaq çorientuese sa do të sillte konflikt me objektivin e pasqyrave financiare të paraqitur në *Kuadrin Konceptual*, por që kuadri përkatës rregullator e ndalon shmangien nga kërkesa, njësia ekonomike duhet që me maksimumin e mundshëm të përpjekjeve të pakësojë aspektet çorientuese të perceptuara lidhur me pajtueshmërinë duke dhënë informacion shpjegues mbi:
- (a) titullin e Standardit të Kontabilitetit SNRF në fjalë, natyrën e kërkesës dhe arsyen pse drejtimi ka dalë në përfundimin se pajtimi me këtë kërkesë është kaq çorientues në rrethanat, sa do të sjellë konflikt me objektivin e pasqyrave financiare të paraqitur në *Kuadrin Konceptual*; dhe
 - (b) për secilën periudhë të paraqitur, rregullimet për çdo zë në pasqyrat financiare që drejtimi ka arritur në përfundimin se do të jenë të nevojshme për të realizuar një paraqitje të drejtë.

Ndryshime në politikat kontabël, riparaqitja në retrospektivë ose riklasifikimi

- B5 Kur një njësia ekonomike i kërket të paraqesë një pasqyrë shtesë të pozicionit financiar në përputhje me paragrafin 40A të SNK 1, ajo duhet të japë informacionin shpjegues të kërkuar nga paragrafët B6–B7, 178–181 dhe 186. Megjithatë, nuk është e nevojshme që ajo të paraqesë shënimet përkatëse në pasqyrën e pozicionit financiar të çeljes në fillim të periudhës paraardhëse.
- B6 Nëse një njësia ekonomike ndryshon paraqitjen ose klasifikimin e zërave në pasqyrat e saj financiare, ajo duhet të riklasifikojë shumat krahasuese përveç rastit kur riklasifikimi është i pazbatueshëm. Kur njësia

ekonomike riklasifikon shumat krahasuese, ajo do të japë informacion shpjegues (përfshirë edhe çeljen e periudhës paraardhëse) për:

- (a) natyrën e riklasifikimit.
- (b) shumën e çdo zëri ose klase që riklasifikohet; dhe
- (c) arsyen e riklasifikimit.

B7 Nëse riklasifikimi i shumave krahasuese është i pazbatueshëm, njësia ekonomike duhet të japë informacion shpjegues lidhur me:

- (a) arsyen e mos riklasifikimit të shumave; dhe
- (b) natyrën e rregullimeve që do të duhet të ishin bërë nëse shumat do të ishin riklasifikuar.

E drejta për ta shtyrë shlyerjen e detyrimeve për të paktën 12 muaj

B8 Kur zbaton paragrafët 69–75 të SNK 1, njësia ekonomike mund të klasifikojë detyrimet që vijnë nga marrëveshjet e huasë si afatgjata nëse e drejta e njësisë ekonomike për të shtyrë shlyerjen e këtyre detyrimeve është subjekt i plotësimit të premtimeve kufizuese nga njësia ekonomike brenda 12 muajve nga periudha raportuese (shih paragrafin 72B(b) të SNK 1). Në rrethana të tilla njësia ekonomike do të japë informacion shpjegues në shënimet, për t'u mundësuar përdoruesve të pasqyrave financiare të kuptojnë rrezikun se detyrimet mund të bëhen për t'u paguar brenda 12 muajve pas periudhës së raportimit, duke përfshirë:

- (a) informacion mbi premtimet kufizuese (përfshirë natyrën e premtimeve kufizuese dhe se kur njësia ekonomike duhet t'i plotësojë ato) dhe vlerën kontabël (neto) të detyrimeve përkatëse.
- (b) fakte dhe rrethana, nëse ka, që tregojnë se njësia ekonomike mund të ketë vështirësi në plotësimin e premtimeve kufizuese—për shembull, njësia ekonomike ka vepruar gjatë ose pas periudhës së raportimit për të shmangur apo zbutur një shkelje të mundshme. Gjithashtu, të tilla fakte dhe rrethana mund të përfshijnë faktin që njësia ekonomike nuk do të kishte plotësuar premtimet kufizuese nëse ato do të ishin vlerësuar mbi pajtueshmërinë bazuar në rrethanat e njësisë ekonomike në fund të periudhës së raportimit.

Informacioni për t'u paraqitur pasqyrën e pozicionit financiar ose në shënimet shpjeguese

B9 Njësia ekonomike do të paraqesë në pasqyrën e pozicionit financiar ose do të japë informacion shpjegues në shënimet për nënklasifikime të mëtejshme të këtyre nënzërave:

- (a) zërat për tokën, ndërtesat, makineritë e pajisjet zbërthehen në klasa në përputhje me SNK 16 *Aktivët Afatgjatë Materiale (Toka, Ndërtesa, Makineri e Pajisje)*;
- (b) llogaritë e arkëtueshme zbërthehen në shuma për t'u arkëtuar nga klientët tregtarë, të arkëtueshme nga palët e lidhura, parapagime dhe shuma të tjera;
- (c) inventarët ndahen në nënklasa në përputhje me SNK 2 *Inventarët*, në klasifikime të tilla si mallra, furnizime për prodhim, materiale, prodhim në proces dhe produkte të përfunduara;
- (d) të pagueshme tregtare të zbërthyera (të ndara) në zbatim të SNK 7 *Pasqyra e Flukseve të Mjeteve Monetare*, për të dhënë veçmas shumat e atyre të pagueshmeve që janë pjesë e marrëveshjeve financiare të furnizimit;
- (e) provizionet zbërthehen në provizione për përfitimet e punonjësve dhe zëra të tjerë; dhe
- (f) kapitali neto i kontribuar dhe rezervat zbërthehen në disa klasa si kapitali i paguar, prime të lidhur me aksionin dhe rezervat.

B10 Njësia ekonomike duhet të paraqesë ose në pasqyrën e pozicionit financiar ose në pasqyrën e ndryshimeve në kapital, ose të japë si informacion shpjegues në shënimet:

- (a) për secilën klasë të kapitalit aksionar:
 - (i) numrin e aksioneve të autorizuara;
 - (ii) numrin e aksioneve të emetuara dhe plotësisht të paguara, ose të emetuara por jo plotësisht të paguara;
 - (iii) vlerën nominale për aksion, ose faktin që aksionet nuk kanë vlerë nominale;

- (iv) një rakordim të numrit të aksioneve të papaguara gjendje në fillim dhe në fund të periudhës (nuk kërkohet informacion krahasues);
 - (v) të drejtat, preferencat dhe kufizimet për secilën klasë duke përfshirë dhe kufizimet lidhur me shpërndarjen e dividendëve dhe shlyerjen e kapitalit;
 - (vi) aksionet e njësishë ekonomike të mbajtura nga vetë njësia ekonomike ose nga filialet ose pjesëmarrjet e saj; dhe
 - (vii) aksionet e rezervuara për t'u emetuar sipas opsioneve dhe kontratave për shitjen e aksioneve, përfshirë afatet dhe shumat; dhe
- (b) një përshkrim i natyrës dhe destinacionit të çdo rezerve brenda kapitalit neto.
- B11 Një njësi ekonomike pa kapital aksionar, e tillë si një bashkëpronësi ose trust, duhet të japë informacion shpjegues ekuivalent me atë të kërkuar nga paragrafi B10(a), duke treguar ndryshimet gjatë periudhës në secilën kategori të interesit në kapital neto dhe të drejtat, preferencat dhe kufizimet për secilën kategori të interesit në kapital neto.

Pasqyra e ndryshimeve në kapitalin neto

- B12 Njësia ekonomike duhet të paraqesë, ose në pasqyrën e ndryshimeve në kapitalin neto ose në shënimet shpjeguese, shumën e dividendëve të njohur si shpërndarje për pronarët gjatë periudhës (në total ose për aksion), veçmas për aksionet e zakonshme dhe aksionet e tjera.

Dhënie informacionesh shpjeguese mbi politikat kontabël

- B13 Njësia ekonomike duhet të japë informacion shpjegues mbi politikat kontabël të rëndësishme.
- B14 Njësia ekonomike duhet të japë informacion shpjegues, në përmbledhjen e politikave kontabël domethënëse ose shënimet e tjera shpjeguese, për gjykimet, përveç atyre që përfshijnë vlerësimet (shih paragrafin B15), që drejtimi ka bërë në procesin e zbatimit të politikave kontabël të njësishë ekonomike dhe që kanë efektin më domethënëse në shumat e njohura në pasqyrat financiare. Shembuj të gjykimeve që njësishë ekonomike mund t'i kërkohej të japë si informacion shpjegues, përfshijnë ato që përcaktojnë:
- (a) klasat e përshtatshme të aktiveve dhe detyrimeve, për të cilat jepen informacione shpjeguese rreth matjeve të vlerës së drejtë;
 - (b) se njësia ekonomike ka kontrollin mbi një njësi tjetër ekonomike;
 - (c) që njësia ekonomike ka kontrollin e përbashkët të një marrëveshjeje ose influencë të konsiderueshme mbi një njësi tjetër ekonomike;
 - (d) llojin e marrëveshjes së përbashkët (d.m.th. veprimtarinë e përbashkët ose sipërmarrjen e përbashkët), kur marrëveshja është strukturuar përmes një mekanizmi financiar të veçantë; dhe
 - (e) se njësia ekonomike është njësi ekonomike investuese.

Burimet për vlerësimin e pasigurisë

- B15 Njësia ekonomike duhet të japë informacion shpjegues lidhur me supozimet që bën për të ardhmen dhe burime të tjera kryesore për vlerësimin e pasigurisë në fund të periudhës raportuese, që kanë një rrezik të rëndësishëm për të shkaktuar një rregullim material në vlerën kontabël të aktiveve dhe detyrimeve brenda vitit të ardhshëm financiar. Përsa i përket këtyre aktiveve dhe detyrimeve, shënimet shpjeguese duhet të përfshijnë detajet e:
- (a) natyrës së tyre; dhe
 - (b) vlerës së tyre të mbetur kontabël siç është në fund të periudhës së raportimit.
- B16 Dhëniet e informacioneve shpjegues në paragrafin B15 nuk kërkohen për aktive dhe detyrime me një rrezik të madh që vlera kontabël e tyre mund të ndryshojë shumë brenda vitit të ardhshëm financiar nëse, në fund të periudhës raportuese, ato maten me vlerën e drejtë bazuar në çmimin e kuotuar të një tregu aktiv për një aktiv apo detyrim të njëjtë. Këto vlera të drejta mund të ndryshojnë ndjeshëm brenda vitit financiar të ardhshëm por këto ndryshime nuk do të vijnë si rezultat i supozimeve ose burimeve të tjera të vlerësimit të pasigurisë në fund të periudhës raportuese.

Dhënia e informacioneve të tjera shpjeguese

- B17 Njësia ekonomike duhet të japë informacion shpjegues në shënimet shpjeguese për:
- (a) shumën e dividendëve të propozuar ose të deklaruar përpara se të miratohen për t'u publikuar pasqyrat financiare por të panjohura si një shpërndarje ndaj zotëruesve të kapitalit neto gjatë periudhës, si dhe shumën përkatëse për aksion; dhe
 - (b) shumën e dividendëve preferencialë kumulativë të panjohur ende.
- B18 Njësia ekonomike duhet të japë si informacion shpjegues, nëse ky informacion nuk është paraqitur diku tjetër në informacionin e publikuar me pasqyrat financiare:
- (a) adresën dhe formën ligjore të njësisë ekonomike, vendin e regjistrimit dhe adresën e zyrës së saj të regjistruar (ose vendin kryesor të biznesit nëse është i ndryshëm nga zyra e regjistruar); dhe
 - (b) një përshkrim të natyrës së aktiviteteve të njësisë dhe aktiviteteve kryesore të saj.

Kërkesat për dhënie informacionesh shpjeguese në SNK 1 që mbeten të zbatueshme

- B19 Njësia ekonomike do të zbatojë kërkesat për dhënie informacionesh shpjeguese të paragrafëve 15, 17(c), 25, 31, 36, 51, 53, 92, 94, 99, 103, 106(d), 110, 112 dhe 113 të SNK 1.